

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

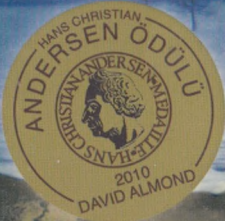
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DAVID ALMOND

DÜNYA BÜYÜLÜ BİR YER

Türkçesi Mine Kazmaoğlu

günışığı
kitaplığı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

8. BASKI

DAVID ALMOND

DÜNYA BÜYÜLÜ BİR YER

2001 Michael L. Pritz Ödülü (ABD)
2000 Silver Smarties Ödülü (İngiltere)
Luchs Ödülü (Almanya)
Silver Kiss Ödülü (Hollanda)

Çağdaş İngiliz edebiyatından
bol ödüllü, usta işi bir başyapıt!

Eski maden ocağında bir grup genç, gizemli bir oyun oynar. İlginç resimler yapan hırçın Askew ve kasabaya yeni taşınan Kit, ocağın derinliklerinden, zamanın gerisinden çıkagelen madenci çocukları görmeye başlarlar. Üstelik, Buzul Çağı'nın ıssızlığında, kucagındaki bebekle birlikte ailesine ulaşmaya çalışan Lak da yaşamlarına girivermiştir.

güneşli
kitaplığı

ISBN 978-975-8142-51-4

Genç Roman 8

DÜNYA BÜYÜLÜ BİR YER

Yazan: David Almond

Türkçe yayın editörü: Müren Beykan
İngilizce aslından Türkçeleştiren: Mine Kazmaoğlu
Son okuma: Hande Demirtaş

Özgün adı: *Kit's Wilderness*

© David Almond, 1999

Türkçe yayın hakları: Güneş Kitablığı, 2000
Yayın hakları, Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
satın alınmıştır. Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım
için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı
izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

1. baskı: Eylül 2001

8. baskı: Aralık 2010

Her baskı 2000'er adet yapılmıştır.

ISBN 978-975-8142-51-4

www.gunisigikitalpi.com

Kapak deseni: Kamil Vojnar
Kapak uygulama: Gözde Bitir Sındırıcı
Baskı öncesi hazırlık: Ferdi Alıcı
Renk ayırımı: Gezezen Grafik
Baskı: Gezezen Basım

[Seyrantepe Mah. Naro Cad. 19 Kâğıthane 34418 İstanbul (0212) 325 71 25]

Güneş Kitablığı
bir Mia Organizasyon Restorasyon Yayıncılık Ltd. Şti. kuruluşudur.
Sertifika: 1206-34-12439
Profilo Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Telefon: (0212) 212 99 73
Faks: (0212) 217 91 74
E-posta: info@gunisigikitalpi.com

David Almond

Çağdaş İngiliz edebiyatının usta kalemi David Almond 1951'de İngiltere'de, Newcastle'da doğdu. Almond, pek çok dile çevrilen yapıtlarıyla ülkesinde olduğu kadar, Avrupa'da ve Amerika'da da tanınan bir yazar. Çocuklar için yazdığı, opera ve sinemaya da uyarlanan ilk romanı *Garajdaki Giz* (Skellig, 1998), İngiltere'de Carnegie ve Whitbread ödülleri ald. Yine Günişığı Kitaplığı tarafından yayımlanan ve üst üste baskı yapan, çok ödüllü *Dünya Büyümlü Bir Yer* (Kit's Wilderness, 1999) adlı kitabı yazarın ikinci gençlik romanı. *Heaven Eyes* (Cennet Gözler, 2000) ve *Secret Heart*'tan (Gizli Yürek, 2001) sonra 2004'te Whitbread Ödülü'nün yanı sıra Nestlé Smarties Ödülü'nü de alan *The Fire-Eaters* (Ateş Yutanlar, 2003), *Clay* (Kil, 2005) ve *Jackdaw Summer*'la (Küçük Karga Yazı, 2008), verimini sürdüren Almond, son yıllarda, *My Dad's A Birdman* (Babam Bir Kuşadam, 2008), *The Savage* (Yaban, 2008), *Slog's Dad* (Slog'un Babası, 2009) ve *The Boy Who Climbed Into the Moon* (Ay'a Tırmanan Çocuk, 2010) ile resimli çocuk kitaplarına yöneldi. 2010 Hans Christian Andersen Ödülü'nü kazanan Almond, çocukluğunun geçtiği kasabanın yakınındaki Newcastle-upon-Tyne'da, heykel ve seramik sanatçısı eşi Sara Jane Palme ve kızıyla birlikte yaşıyor.

Günişığı Kitaplığı tarafından yayımlanan çocuk romanı:

Garajdaki Giz

(1. baskı: 2004, 5. baskı: 2010)

DÜNYA BÜYÜLÜ BİR YER

DAVID ALMOND

Türkçesi
Mine Kazmaoglu

Sara Jane'e.

BİRİNCİ BÖLÜM

SONBAHAR

Kaybolduğumuzu sanıyorlardı, ama yanılıyorlardı. Öldüğümüzü sanıyorlardı, ama yanılıyorlardı. Sendeleyerek, uçsuz bucaksız bir karanlıktan apaydınlık vadiye çıktık. Güneş tepemizde parlıyordu. Buzlar ve karlarla kaplı tüm çevre pırıl pırıldı. Kollarımızı ışığa siper edip, hayretle birbirimize baktık. Alevlerin isinden kararmış, yanık izleriyle kaplanmıştık. Dudaklarımızda kurumuş kan izleri, tenimizde yara ve kesikler vardı. Gözlerimiz sevinçle ışıldarken, gülerek birbirimize dokunduk ve hep birlikte, aşağıya, Stoneygate'e doğru yürümeye başladık. Orada, aşağıda, komşularımız karları eşeleyerek bizi arıyor, polisler nehir yatağını tarıyorlardı. Bizi ilk gören çocuklar oldu ve koşmaya başladılar. Sesleri şaşkınlık ve sevinçle yankılanıyordu: İşte burdalar! Yaşasın, burdalar! Çevremizi sardılar. Bize, sanki cin görmüş ya da düş ürünü garip yaratıklarmışız gibi bakıyorlardı. İşte burdalar! Fısıldaşıyorlardı. Şunlara bakın! Şunların haline bakın!

Evet, işte buradaydık; kaybolan çocuklar sanki bir sihirle dünyaya geri dönmüştü: Kemik kolyeli, bedeni re-

simlerle bezeli, kararmış oğlan John Askew; gümüş derili ve gümüş pençeli, tatlı cadı, buz kız Allie Keenan; sokak köpeği Jaks ve aklımda çok eskilere ait öyküler ve avucumda asırlık çakıl taşlarıyla ben, Kit Watson.

Fısıldaşıp kıkırdaşan çocuklarla çevrelenmiş, evlerimize doğru yürümeyi sürdürdük. Gülmseyip duruyorduk. Başımızdan geçen onca şeyden sonra böylesine mutluluk içinde yürüyebileceğimiz düşünülebilir miydi? Bazen hiç sonu gelmeyecekmiş gibiydi; sanki hep karanlıkta kalacak, ışığı hiç göremeyecektik. Hepsi bir oyunla başlamıştı, sonbaharda oynadığımız bir oyunla. Bu oyunu ilk kez saatlerin geri alındığı gün oynamıştım.

bir

Stoneygate'te bir metruk alan vardı. Terk edilmiş eski madenin bulunduğu yerde, evlerle nehir arasındaki boş bir alandı bu. İşte, Askew'un oyununu, Ölüm adlı oyunu oynadığımız yer burasıydı. Zil çaldıktan sonra okulun kapısında toplanır; fısıldaşıp kikirdeşerek beklerdik. Beş dakika sonra, Bobby Car vaktin geldiğini söyleyerek, bizi metruk alanın içinden geçirip, Askew'un sığınağına götürürdü. Bu, hem giriş hem çatı işlevini gören eski kapılarla örtülmüş derin bir çukurdu. Arazinin eğimi ve çevresindeki yüksek otlar Stoneygate'teki evlerden ve okuldan gizlenmesini sağlıyordu. Sokak köpeği Jaks'ı orada bizi bekler bulurduk. Jaks hırlamaya başlayınca, Askew kapılardan birini yana çekip dışarı bakar, tek tek suratlarımıza göz attıktan sonra bizi aşağı çağırırdı.

Aşınmış basamaklardan sendeleyerek teker teker aşağı iner, duvar diplerine çömelirdik. Zemin sertleşmiş kildi. Duvarlardaki oyuklar içinde mumlar yandı. Bir köşede kemikler yığılıydı. Askew bunların çukuru kazarken bulduğu insan kemikleri olduğunu

söylemişti. Kışın ateş yakılan, kararmış bir oyuk vardı. Sığınak kurumuş çamurla sıvanmıştı. Askew her tarafa bizlerin, hayvanların, kedi köpeklerimizin, sokak köpeği Jaks'in, düş ürünü canavar ve şeytanların, Cennet kapılarının ve timsah ağzına benzeyen Cehennem'in resimlerini yapmıştı. Orada ölmüş olan her birimizin adlarını duvarlara kazıyordu. Arkadaşım Allie Keenan sığınağın içinde tam karşımda otururdu. Gözlerindeki boşluk, "Burada kendi başınasın," derdi.

Askew, siyah kot pantolon, siyah spor pabuçlar ve üstünde beyaz harflerle *Megadeth* yazılı siyah bir tişört giyerdi. Önce, bir sigara yakıp, çemberde elden ele dolaştırır; ardından, eski kömür madeninin çok derinlerinde, kapatılmış tünellerdeki bir kaynaktan geldiğini söylediği özel suyla dolu bir testi dolaştırırdı. Çemberin ortasına çömelerek, bir taşla kamasını bilirdi. Siyah saçları gözlerinin üstüne düşer, solgun yüzü mum ışığında parlardı.

"Bu asırlık mekâna, Ölüm denen oyunu oynamaya geldiniz," diye fısıldardı.

Kamasını orta yerdeki kare camın üstüne koyar, hepimizi süzerdi. Dudaklarımızı kemirip, soluğumuzu tutarken, kalbimiz deli gibi çarpardı. Bazen birimizden bir korku çılgılığı ya da bastırılmış bir kahkaha yükselirdi.

"Ölüm sırası kimde?" diye fısıldardı Askew.

Kamayla hızla döndürürdü.

“Ölüm! Ölüm! Ölüm! Ölüm! . . .” diye tempo tutardık.

Kama durur; ucu oyuncuyu işaret ederdi.

Oyuncu uzanıp, Askew’un elini tutmak zorundaydı. Askew onu kenardan çemberin ortasına çekerti.

“Bugün bir ölüm olacak,” derdi Askew.

Oyuncu Askew’un önünde diz çöktükten sonra, elleri ve dizleri üstünde çömelmek zorundaydı. Önce derin ve yavaş nefesler alır, sonra solukları giderek hızlanırdı. Başını kaldırıp, Askew’un gözlerinin içine bakması gerekirdi. Askew elindeki kamayı onun yüzüne doğru tutardı.

“Yaşamı terk ediyor musun?” derdi Askew.

“Yaşamı terk ediyorum.”

“Gerçekten ölmek istiyor musun?”

“Gerçekten ölmek istiyorum.”

Askew oyuncunun omuzunu tutup, kulağına usul usul bir şeyler fısıldadıktan sonra, baş ve işaretparmaklarıyla gözlerini kapar ve şöyle derdi: “İşte Ölüm!”

O anda oyuncu ölü gibi yere yıkılır, biz de çevresinde bir halka oluşturduk.

“Huzur içinde yat,” derdi Askew.

“Huzur içinde yat,” diye yinelerdik.

Sonra Askew kapıyı yana çeker, aydınlığa doğru tırmanırırdık. En son Askew çıkardı. Kapıyı eski yerine iterek, ölüyü karanlıkta bırakırdı.

Güneşin altında, parıldayan ırmağın yanında, yüksek otların üstüne uzanırdık.

Askew bizden uzakta, hafifçe kamburunu çıkarak çömelir, sigara içerek kedere gömülürdü.

Ölünün geri dönmesini beklerdik.

Bazen ölü çabucak yanımıza geri dönerdi. Bazen de sanki yıllar alırdı bu; böyle günlerde fısıltı ve kıkırdamalarımız son bulurdu. Sıkıntıyla birbirimize bakar, tırnaklarımızı kemirirdik. Zaman ilerledikçe daha ödle olanlar çantalarını alır, korkulu gözlerle Askew'a bir göz atar ve tek başlarına ya da çiftler halinde evlerinin yolunu tutarlardı. Kimi zaman aşağıdaki arkadaşımızın durumunu kontrol etmek için kapıyı geri mi itsek, diye fısıldaşırken Askew bize bakmaksızın tıslardı.

“Hayır! Ölümün kendi zamanı vardır. Onu şimdi uyandırırırsanız, bundan sonra tek hatırlayacağı, ölümden uyanış olacaktır.”

Sessizlik ve korku içinde beklerdik. Sonunda her oyuncu geri dönerdi. Nihayet aşağıdan kapıyı kavrayan beyaz parmakları görürdük. Kapı yana itilir, oyuncu tökezleyerek dışarı çıkar, ışıktan kamaşan gözlerini bize dikerdi. Ya korkakça sırttır ya da şaşkınlık verici bir düştten fırlamışçasına hayret dolu bir ifadeyle bakardı.

Askew yerinden kıpırdamazdı.

“Yeniden diriliş, ha?” diye mırıldanırdı. Alaycı bir yüzle kendi kendine gülümserdi.

Ölünün çevresinde toplanırdık.

“Nasıldı?” diye fısıldardık. “Nasıldı?”

Askew’u nehrin kıyısına çömelmiş durumda bırakır, ölüyü aramıza alıp, metruk alandan geçerek geri dönerdik.

iki

Askew beni bulduğunda Stoneygate'e geleli daha bir hafta olmuştu. Yalnız başıma, metruk alanın sınırındaki kırık çitlere dayanmış duruyor; düzinelerce çocuğun oynadığı, çimleri ezilmiş bu geniş alana bakıyordum.

"Kit Watson?"

Arkama döndüm ve onunla karşılaştım. Yukarı tırmanıp, yanımda durdu. Geniş yüzü, geniş omuzluydu. Gür saçları alnına düşüyor, üst dudağında yeni terlemiş bıyıkları görülüyordu. Koltuğunun altında bir resim defteri, kulağının arkasında bir kalem vardı. Onu daha önce okulda, kapalı bir sınıf kapısının önünde öfkeli öfkeli beklerken görmüştüm.

"Kit Watson?" diye yineledi.

Başımla onayladım. Köpek kokuyordu. Ondan uzakta durmaya çalışırken, ensemün ürperdiğini hissettim.

"Ne var?" dedim. Boğazım kurudu; sanki dilim ağzımın içine sığmaz oldu.

Gülümsedi ve arkamızdaki aşınmış patikanın gerisinde, çitlerle çevrili, küçük bahçeli evimize doğru işa-

ret etti.

“Yeni taşındınız, değil mi?” dedi.

“Babam buralıdır. Dedem de.”

Stoneygat’te bulunmamın doğal hakkım olduğunu belirtmek için gururlu bir edayla konuşmuştum.

“Biliyorum, Kit.” Bir şeker paketi uzattı. “Haydi, al bir tane.”

Şekeri çiğnemeye başladım.

“Eski ailelerdensin. Bu çok iyi, Kit. Sen de bizdensin.” Beni inceledi. “Seni izliyorum, Kit. Geldiğin günden beri.”

Futbol oynayan, kavga eden oğlanları, atlayıp zıplayan, dükkâncılık oynayan küçük çocukları işaret ederek kolunu salladı. “Sende bir şey var,” dedi. “Bu ayak-takımından farklı bir şey.” Yanıtımı beklermiş gibi gözünü yüzüme dikti.

“Ne demek istiyorsun?”

“Ne mi demek istiyorum? Yani sen de benim gibisin, Kit.”

Kalın gövdesine, gözlerindeki karanlığa baktım. “Hayır,” diye düşündüm. “Hayır, ben sana benzemiyorum.”

Gene çevreyi işaret etti. “Orada ne görüyorsun?”

“Ne?”

“Ne demek ne? Orada işte. Ne görüyorsun?”

Metruk alana doğru baktım. “Çocuklar. Otlar.

Nehir. Senin gördüklerini.”

Sırıttı. “Yaaa! Doğru. Hepsi bu, ha?”

Bir daha baktım. “Evet.”

Güldü ve kafasını salladı. Resim defterinden bir sayfa kopardı. “Bunu senin için yaptım,” dedi. “Al-sana.”

Bu benim, iki gün önce, arkamı okulun demir parmaklıklarına verip oturmuş, otlara bakarken yapılmış, karakalem bir resmimdi.

“İyi, değil mi?” dedi. “Tıpkı sen, ha?”

Başımla onayladım.

“Okulun en iyi ressamıyım. O Allah’ın belası yerde bir işe yaradığı yok ya gerçi.”

Kâğıdı ona uzattım. Güldü. “Al, al,” dedi. “Senin olsun. Eve götür, duvarına as. Özgün bir Askew. Bir koleksiyon parçası.”

Resmi özenle rulo yapıp, elimde tuttum.

“O gün pek mutlu görünmüyordun, değil mi?”

Omuz silktim.

“Daha arkadaş edinemedin, ha?” dedi.

Gözlerimi kaçırıp, gene omuz silktim. “Hı.”

“Sana uygunu yok, ha? Henüz yok, yani?” Gözleriyle beni süzüp incelemeyi, ölçüp biçmeyi sürdürdü. “Daha çok şey göreceksin.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Çok daha fazlasını görmeye başlayacaksın,” dedi.

“Dünyada, yanibaşımızda dolaşan başkalarını da görmeye başlayacaksın.”

“Hangi başkalarını?”

Başını salladı. “Hiç. Şimdilik kafanı yorma. Ama daha yakın olacağız, Kit. Senle ben. Öylesine yakınlaşacağız ki, kan bağımız varmış gibi olacak.”

Gözlerimi bakışlarındaki karanlıktan uzaklaştırdım. Kokusunu duymamak için geriledim. Çekip gitmesini, beni yalnız bırakmasını istiyordum.

Başını salladı, gitmeye hazırlandı. “Biz bir grubuz,” dedi. Metruk alana doğru baktı. “O,” dedi.

Bakışlarını izledim.

“Ve bu, ve o, ve o, ve şu. Başkaları. Esaslı arkadaşlar. Özel. Ayaktakımından farklı çocuklar.”

Bakışlarımla onu izledim; gösterdiği çocukları, ileride tanışacağım, benimle birlikte Askew’un sığınağına inecek olanları gördüm. Bunlar Daniel Sharkey, Louise McCall, Wilfie Cook ve Dot Gullane’di. Sıradan çocuklardı bunlar. Stoneygate’in eski ailelerinden gelmelerinden ve Ölüm denen oyunu oynayacak çocuklar olmalarından başka bir özellikleri yoktu.

Şekerlemeleri bir kez daha uzattı. “Sen de,” dedi. “Hepsinden önce sen. Sen benim gibisin, Kit. Farklı olduğunu sanıyorsun, ama göreceksin senle ben tıpatıp aynıyız.” Göz kırptı, omuzuma vurdu. “Askew,” dedi. “John Askew.” Bir süre beni süzdü. “Sanki seni bekli-

yordum,” dedi. “Geleceğini biliyormuş gibi.”

Sonra sırtıttı, dönüp gitti. Onun yaklaştığını gören iki kız ayağa kalkıp uzaklaştılar. Bobby Car olduğunu bildiğim küçük sarışın oğlan ona doğru koştu. Sokak köpeği Jaks de Bobby’nin peşinden koşuyordu.

“Askew!” diye bağırdı Bobby. “John Askew!”

Askew, Bobby ile Jaks’in ona yetişmelerini bekledi, sonra birlikte yollarına devam ettiler.

Annem evden çıkıp yanıma geldi. “Arkadaş mı edindin?” diye sordu.

Omuz silktim.

“Kaba saba birine benziyor,” dedi.

“Ne bileyim,” dedim. “John Askew’muş adı.”

“Ha,” dedi. “Onlardan biri. . . Ama, dış görünüşe ya da geldiği aileye göre karar vermemek gerekir.”

Ona resmi gösterdim. Bir ıslık çaldı.

“İşte, bu bir yetenek!” dedi. “Bir farklılığı var herhalde, ha?”

Bir daha baktık. Askew, Bobby ve köpek metruk alanın sınırından nehre doğru ilerlediler. Onları izledim, başka bir şey görmedim. Yalnızca çocuklar, metruk alan ve nehir. Ellerimin titrediğini, avuçlarımda terlediğini hissettim. O gece rüyamda, gecenin içinde onu metruk alan boyunca izlediğimi gördüm. Elleri boğazımdayken uyandım.

üç

Kısa bir süre sonra yine yanıma geldi. Bu sefer okuldaydık. Resim atölyesinin aşağısındaki koridordaydım. Desenlerinden birkaçı burada sergilenmekteydi. Bunlar karanlık, kara şeylerdi: Gri bir alanda çocuk silüetleri; ağır akışlı, kara nehir; yıkılacak gibi duran kara evler; kasvetli bir gökyüzünde kara kuş çizimleri. Madenin derinliklerindeki eski yaşamı gözünün önüne getirmeye çalışarak, tünellerdeki oğlanların ve adamların kamburlaşmış bedenlerini, bodur maden atlarını, mumların ya da siperlikli fenerlerin yarattığı, zayıf, beyaz ışık demetleri dışında, siyah üstüne siyahla çizmişti.

“İyi, ha?” dedi.

Başımınla onayladım. “Harika!”

Resimlerindeki çocukların nasıl kambur durup surat astıklarını, bedenlerinin maden koşulları nedeniyle nasıl bozulup güdük kaldığını gösterdi.

“Zavallı eski topraklar,” dedi. “Atalarımız böyleydi, Kit. Köreltilmiş yaşam, acı, sonra da ölüm. Hiç bunları düşündün mü?”

“Evet.”

“Hıh, elbette. Bu günlerde doğmuş olmamızın anlamını bilmiyoruz, Kit. Yüz yıl önce aşağıda biz olacaktık; aşağıdaki karanlıkta karnı üstünde sürünen John Askew ve Kit Watson. Duvarların çöktüğü, gazların patladığı ve tıkanan tünellerde cesetlerin yattığı yerde.”

Yanımızdan bir öğretmen geçti: Bayan Bush. “Günaydın, Christopher,” dedi.

“Günaydın, Bayan.”

Bana dik dik baktı. “Haydi, çabuk dersine.”

“Tamam, Bayan.”

“Sen de, John Askew.”

Askew’un bakışları öfke doldu. Yüzü kızardı. “Kızıl Kafa,” diye geveledi öğretmen uzaklaşırken. “Bu yaşlı ineğe aldırma.”

Ondan uzaklaştım.

“Öykünü gördüm,” dedi.

“Ne?”

“Öykün. Duvara astıkları.”

“Ha.”

Dedemin bana anlattığı eski bir öyküydü.

“İyi bir öykü,” dedi. “Harika.”

“Teşekkürler.”

Ben uzaklaşmaya çalışırken, kolumu tuttu.

“Senin öykülerin benim resimlerim gibi, Kit. Bizi geçmişin karanlıklarına götürüyor ve onun hâlâ içimizde yaşadığını gösteriyorlar.” Yüzümü kendine çevirip,

gözlerine bakmamı sağladı. “Anlıyor musun?” dedi.

Gözlerimi kaçırmaya çalıştım. Ellerim titriyor, benim ürperiyordu, ama ona doğru çekildiğimi hissediyordum.

“Anlıyorsun,” dedi. “Görüyorsun değil mi? İkimizin tıpatıp aynı olduğunu görmeye başlıyorsun. Sanki çok çok uzun bir zaman birlikte olmuşuz gibi.” Ben elinden kurtulup geri çekilirken gülümsedi. “Anıtı gördün mü?” dedi.

“Ne?”

“Ne demek ne? Anıt, Kit. Deden seni götürsün. O zaman daha fazlasını görmeye başlarsın.”

“Okuldan sonra toplanıyoruz,” dedi, ben arkamı dönerken. “Bobby Carr ve birkaçı daha. Çıkış kapısının dışında görürsün onları. İlgilenirsen.”

Omuz silktim.

“Yalnızca bir oyun işte,” dedi. “Biraz eğlence. Kapının dışında, ilgilenirsen.” Parmağını dudaklarına bastırdı. “Kimseye söyleme ama. Burada kimse duymasın.”

O sefer gitmedim, ama önünde sonunda gitmemek elimde değildi sanki.

dört

Stoneygate'e büyükannem ölünce, dedem yalnız kaldığı için gelmiştik. Stoneygate'in sınırında, metruk alana ve nehre bakan, uzun bir dizi oluşturan evlerden birini satın aldık. Dedem yanımdaki odaya yerleşti. Giysilerini ve anı değeri taşıyan eşyasını koyduğu tek bir sandığı vardı. Eski madenci kaskını ve parlatılmış madenci fenerini yatağının üstündeki rafa yerleştirdi. Büyükannemle birlikte çekilmiş bir fotoğrafını duvara astı. Fotoğraf solmuş, yüzeyinde incecik çatlaklar oluşmuştu. Aziz Thomas Kilisesi'ndeki düğün günlerinde çekilmişti. Dedem şık bir siyah takım giymiş, yakasına beyaz bir çiçek takmıştı. Büyükannem uzun beyaz giysisinin önünde kocaman bir beyaz çiçek buketi tutuyordu. Gülümseyip duruyorlardı. Hemen arkalarında mezarlar, onların ardında Stoneygate, onun gerisinde de tepeler ve uzaktaki sisli kırlar vardı.

İlk günlerde dedem sıkıntılı, gözleri yaşlı ve sessizdi. Beni pek hatırlamıyor gibiydi. Annemi, büyükanneimin ölümünün onun da ölümü anlamına geldiğini fısıldarken duydum. Yatağında uykuya dalarken, yan

odadan iç çekişleri ve fısıltıları gelirdi. Büyükannemin, yatağımın yanındaki ince duvarın arkasında yine dedemin yanında olduğunu, ölürlen onu rahatlatmaya geldiğini hayal ederdim. Onu yatıştıran sesini duyardım. Dedemin iç çekişlerinin son nefesleri olmasından korkar, öldüğünü duyacak kişinin ben olacağım düşüncesiyle ürperirdim.

Ama ölmedi. Yine gülümsemeye ve kısık, çatlak sesiyle hikâyelerini anlatıp, eski maden şarkılarını söylemeye başladı:

*Gençliğimde, ben dinçken,
Ah, evet, kesip yontarken. . .*

Beni yürüyüşlere çıkardı ve madenin her yerde izleri olduğunu gösterdi: Bahçelerdeki çöküntüler, yollar ve ev duvarlarındaki kertikli çatlaklar. Lamba ve telgraf direkleri bükülmüş, yana yatmıştı. Kömür zerreleri toprağı karartmıştı. Bana, onun zamanında her şeyin nasıl olduğunu anlattı: Nehrin kenarındaki yüksek cüruf yığını, büyük çarkları ve sarmal dişliyi, her gün sabah akşam yerin altında kaybolan yüzlerce adamı. Tünel girişlerinin bulunduğu yerleri gösterdi; derinlerdeki tünellere kafes içinde, sersemleyerek nasıl inildiğini anlattı. Stoneygate'in gerisindeki tepeleri işaret ederek, bunların kuyular, çukurlar ve eski tünellerle dolu

olduğunu söyledi.

“Yere baktığında, sıkı toprak olduğunu sanırsın,” dedi. “Ama daha derinlere bakarsan, tünellerle delik deşik edildiğini anlarsın. Bir labirent.”

Gezerken ona sorup dururdum: Ne kadar derine indin? Ne kadar karanlıktı? Arka arkaya her gün, her hafta, her yıl oraya inmek nasıl bir şeydi? Niye korkmadın, dede?

Gülümserdi.

“Çok derindi, Kit. Çok karanlık. Hepimiz oradan korkardık. Çocukken, Stoneygate’te doğmuş bir Watson olarak yakında atalarım gibi madene ineceğimin bilinciyle titreyerek uyanırdım.”

Beni kendine çeker, yanağıma dokunur, parmaklarını saçımda gezdirirdi.

“Ama korkudan fazlası vardı, Kit. Bir yandan da oraya çekiliyorduk. Kaderimizi anlıyorduk. O korktuğumuz karanlığa, birlikte hızla inmenin çok tuhaf bir zevki vardı. Sonra en çok da, birlikte tekrar güzelim dünyaya çıkmanın keyfi vardı. Pırıl pırıl bahar sabahları, parlak güneş, kuş sesleri, alıçlarla çevrili şirin patikalardan evlerimize doğru yürümek.”

Dedem kollarını açar, bağıra bağıra şarkı söyleyerek, yüzünü güneşe çevirirdi. Sıkıca omuzlarımı tutup, gülümser dururdu ve bana duyduğu sevgiden bedeninin titrediğini hissedirdim.

“Bizim dünyamız bu,” derdi. “Tamam, burada gereğinden fazla karanlık var. Ama hepsinin sonunda bütün bu mutluluklar var, Kit. Bütün bu güpgüzelim ışık var.”

Bir cumartesi sabahı erkenden uyandım ve dedemin şarkı söylediğini duydum. Odasına gittim.

“Dede,” dedim. “Anıt nedir?”

Güldü.

“Tamam,” dedi. “Sana göstermek istediklerimin listesinde bu da var.”

Böylece sessiz evden dışarı süzüldük ve beni Aziz Thomas Mezarlığı'na götürdü. Eski taş kilise, yaşlı ağaçlar, eğik mezar taşlarıyla sevimli bir yerdı burası.

“Buradan,” dedi.

Mezarlar arasından uzanan dar patikayı izledik. Yüksek, dar bir piramit biçimindeki büyükçe bir mezara geldik. Bu, Stoneygate'teki maden kazası için dikilmiş bir anıttı. Kaza, 1821'de meydana gelmişti. Yüz on yedi kişi ölmüştü. Taş, yağmur, rüzgâr ve zamanla aşınmıştı, ama uzun isim listesi duruyordu. Dokuz yaşındalar, on yaşındalar, on bir yaşındalar, on iki yaşındalar. Güneş ışınları yaşlı ağaçların arasından süzülüyor; taşın, toprağın ve ikimizin üstüne titreyen yaprakların benek benek gölgesi düşüyordu.

“Hayal edebiliyor musun, ha?” dedi.

Uzanıp parmağımı isimlerin üstünde gezdirdim.

Soluğumu tuttum. En tepede bildiğim bir isim vardı.

"*John Askew*," dedim. "*Yaş on üç.*"

"Tabii. Bu eski listede bildiğin birçok isim var, oğlum." Gülümsedi. "Hazır ol!"

"Neye?"

"Bak."

Elimi tuttu, yavaşça parmağımı taşın dibine kaydırıldı. Buradaki adlar damlayan sular ve yükselen nemin etkisiyle okunmaz olmaya başlamıştı. Harflerin üstünü parlak yeşil yosun kaplamıştı.

Tırnaklarıyla yosunu kazıdı. En son ismi okudum, yine soluğum kesildi, kalbimin gümbür gümbür attığını duyduğum.

"Elbette, Kit."

Gülümsedi. "Büyük büyük büyük büyük bir amcamı acaba? Senin adın ailemizde çok vardı."

Parmağımla ismin üstünden gittim: *Christopher Watson*, yaş on üç.

Kolunu omuzuma doladı. "Dert etme, Kit. Bu çok eskidendi."

Taşın dibindeki yosunları biraz daha kazıdım.

Artık hiçbirini ölemez, çünkü onlar meleklerle eş.

Dedem gülümsedi.

"Bu yalnızca şunu gösteriyor ki, artık hak ettiğin yerdesin: Stoneygate'te, kendi memleketinde."

Gözlerimin içine baktı.

“Tamam mı?” diye fısıldadı.

Koyu, şefkatli gözlerine baktım. “Tamam,” dedim.

Gözlerim ikimizin adlarına takılı kaldı. John Askew, Christopher Watson ve aramızda bizi birbirine bağlayan uzun bir ölü listesi. Dedem beni uzaklaştırırken, adımın olduğu yer yine yosun ve taşların arasında görünmez olana değin dönüp dönüp arkama baktım.

“Eskiden burada çok eğlenirdik,” dedi. “Çocukken geceleri gelirdik. Anıtın çevresinde halka olup dans eder, adları geriye saya saya, ‘Tanrımız’ şarkısını söyledik. Karanlığın içinde eski madenci çocukların parlayan yüzlerini göreceğimizi sanırdık.” Kıkırdadı. “Dehşetli korkunçtu. Gülüşüp çığlıklar atarak, ödümüz patlamış bir halde eve koşardık. Çocuk oyunları işte. Nelerden zevk alıyorlar?”

Eve doğru yürürken, kolunu omuzuma doladı.

“Buraya gelmiş olman çok iyi,” dedi. “Bunu hep istiyordum; nereden geldiğini, hepimizin nereden geldiğini göstermek istiyordum sana.” Omuzumu okşadı. “Bunlar canını sıkmasın. Artık dünya o kadar farklı ki.”

Metruk alana doğru işaret etti.

“Eski madenci çocukları aşağıda, nehir kenarında oynarken gördüğümüzü söyledik. Karanlığın içinden çıkarlarmış. Tıkanan tünellerden kurtulamayanlar. Uygun biçimde gömülemeyenler.”

“Peki, görür müydünüz?”

“Gördüğümüzü söyledik. Bazen neredeyse gördüğümüze inanırdım. Gözlerimi kısar, sisli günlerde, güneşin parladığı ve toprağın titreştiği günlerde, imgelerin sanki biçim ve yer değiştirdiği günlerde, alacakaranlıkta onları görürdüm. . .” Güldü. “Kim bilir, Kit? Küçüktük. Küçükken her şeye inanmaya başlarsın. Zaten bunların hepsi çok eskidendi.”

O gece, pencereyden dışarı metruk alana doğru bakarak, sıska çocukların oynamasını bekledim. Gözlerimi kısıtım, kısıtım; ama peşinde kara bir köpek nehrin ötesinde yürüyen, kara, tıknaz bir şekilden başka bir şey göremedim. On üç yaşındaki Christopher Watson tarafından izlenmekte olan on üç yaşındaki John Askew'du bu.

beş

Bana Askew'un evini gösteren dedem oldu. Bir gün Stoneygate'in, evlerin seyrekleşip, tepelerin yükselmeye başladığı sınırlarına doğru yürüdük. Önümüzdeki otların arasından tarlakuşları kalkıyor, denizden gelen sisin içinde martılar uçuşuyordu. Terk edilmiş kömür yollarının izlerinde oluşmuş patikalar, uzaklardaki karanlık, sisli kırlara doğru yükselen tarla ve otlaklar vardı. Yıkılmış taş duvarlar, pencere oyuklarını yabancı otlar bürümüş harap kulübeler gördük. Her yer, koyu yeşil, ince yapraklar arasından parlak kırmızı meyveciklerin gözü aldığı, asırlık alıç çalılıklarıyla kaplıydı.

"Küçükken buraya kuş yumurtası aşırıma gelirdik," dedi dedem. "Yuvalara tırmanır, yumurtayı ağzıma sokar, arkadaşlarıma yanına inerdim. Sonra iğneyle ufak delikler açtığımız ve içlerini emip boşalttığımız bu yumurtaları kum sandıkları içine dizedik. Artık kimse yapmıyor bunu. Yasalara aykırı. Ama o zamanlar bütün çocuklar bunu yapardı. Bu işin kuralları da vardı: İki yumurtadan az bırakılmayacak, yuva bozulmayacak. Kuşaktan kuşağa kuş türlerinin devamlılığını

koruyan kurallar.”

Dedem bakışlarını giderek dikleşen araziye doğru çevirdi ve artık izi kaybolmuş madenleri işaret etti.

“Gerçek bir kırlık alan oldu yeniden,” dedi. “Senin yaşayıp büyüyebileceğin şahane bir yer. Yeni yaşamların yeşerebileceği şahane bir yer.”

Sonra gözlerini kapayıp gülümseyerek, gökyüzünün yükseklerinde küçük kara lekeler gibi gözükten tarlakuşlarının şakımalarını dinlemeye başladı.

Askew’lar, tepeler başlamadan önceki son sokak olan, eski madenci kulübeleriyle çevrili, delik deşik bir çıkmazda oturuyorlardı. Kulübelerin çoğu tahtalarla kapatılmıştı. Yakında bir bakkal ve “Tilki” adlı, yarı yıkık bir meyhane vardı.

Dedem çıkmaz sokağa doğru işaret etti. Kuyruğu, arka ayaklarının üstünden sırtına kıvrılan, sıska bir köpek dolanıyordu sokakta.

“İşte orası,” dedi. “O köşedeki. Arkadaşının oturduğu yer.”

Evin perdeleri kapalıydı. Otları basıla basıla ezilmiş bahçesinde ters dönmüş bir bebek arabası ve boş bir tavşan kafesi vardı. Bir dakika kadar duraladık. Hışımla aralanan perdelerin arasından bir kadın yüzü dışarıyı gözledi. Köpekten başka hareket eden hiçbir şey yoktu. Birden evlerin birinden bir müzik sesi yükseldi, kafa tokmaklayıcı bir ritim; bunu öfkeli bir kadın

çığızı izledi, sonra gene sessizlik. Askew'un penceresindeki kadın bize dik dik bakıyordu. Kucağında bir bebekle perdenin önünde durmuş bizi izliyordu.

“Annesi,” dedi dedem ve geri döndük.

“Tilki”nin önünden geçerken, babasına rastladık. Tökezleyerek dışarı çıktı, dudağına bir sigara sıkıştırdı ve yakmaya çalıştı. Bir şeyler geveleyip küfretti ve meyhanenin duvarına yaslanarak, çakmak çakmak parlayan gözlerini bize çevirdi. Yüzü kızarmış ve gergindi.

Dedem başıyla selam verdi. “Selam, Askew,” dedi.

Adam bize baktı, gözlerini kırıştırdı, dikkatini toplamaya çalıştı. “Sensin,” dedi. “Watson.”

“Yaaa!” dedi dedem. “Bu da benim oğlan. Oğlumun oğlu, Christopher.”

Adam beni süzdü, bozuk kaldırıma tükürdü.

“Christopher Watson, ha?” dedi. Koluyla ağzını sildi. Öksürdü ve küfretti. “N’apalım yani, hı? Ayaklarına mı kapanalım, hı?” Başını öne doğru uzattı. “Hı?” dedi. “Hı?” Sonra gülüp öksürdü ve yine küfretti.

Dedem beni geriye, eve doğru sürükledi; oynayan çocukların arasından geçtiğimiz metruk alana doğru yöneldik ve orada Askew’la karşılaştık. Yanında Jaks vardı. Kucağında resim defteri, nehre bakan bir kayanın tepesinde oturuyordu. Eli kâğıdın üstünde çabuk çabuk gidip geliyordu. Döndü, bizi gördü ve yüzü karardı. Elimi kaldırdım, ama beni görmezden gelerek,

hızla işine döndü. Köpek Jaks bize bakıp hırladı.

“Rehberli bir Askew turu,” dedi dedem eve doğru yürürken. Güldü. “Onlar da Watson’lar gibidir. Gerçek Stoneygate’li. Kuşaktan kuşağa, eski karanlık geçmişe uzanırlar. Elbette, her zaman garip bir takım olduklarını kabul etmek gerek; ama bir dosta ihtiyacın olduğunda, onlar hep oradadır.”

Akşamın daha geç bir saatinde dedem kapıma vurdu. “Bunu bir yerlerde sakladığımı hatırladım,” dedi. Kömürden oyulmuş, küçük bir maden midillisi gösterdi. “Çok hoş, değil mi?” dedi.

Onu avucuma aldım. Siyah ve cam gibi kaygandı, zamanla aşınmıştı; ama ne kadar gerçeğe yakın olduğu, ayrıntılarının ne kadar doğru olduğu görülebiliyordu.

“O oğlanın dedesi oymuştu bunu,” dedi. “Yıllar önce.”

“Askew de bir sanatçı,” dedim.

Askew’un yaptığı resmimi gösterdim.

“İşte, bu böyle devam eder,” dedi. “Kuşaktan kuşağa geçen şeyler.”

altı

Aklımın çelinmesine Allie Keenan yardımcı oldu. Bir öğle sonrası okul kapısından çıkarken, Askew'un grubunun orada toplandığını gördüm. Bobby Carr ve ötekiler. Allie de biraz ötede sakın sakın dikiliyordu. Benim baktığımı fark edince gülümsedi. Onunla aynı sınıftaydık. Bizim arkamızda, Stoneygate'in merkezindeki yeşil alanın kenarında dizili evlerden birinde oturuyordu. Bir sabah okula yürürken, koşup bana yetişmişti.

“Adım Allie Keenan,” dedi. “Büyükanneni tanırdım. Küçükken bazen bana bakardı. Onu fena halde oynatırdım, ama buna bayılırdı aslında.” Güldü. “Bana kıymetli, küçük Kit’ini anlatırdı. Çok terbiyelidir, derdi. Bildiğimiz bir küçükhanıma hiç benzemez.”

Birlikte yürümeye devam ettik.

“Çok terbiyeli,” dedi. “Bu hâlâ doğru mu? Hiç doğru oldu mu?” Beni süzdü ve sırtıttı.

“Bilmem,” dedim.

“Sınıfta kesinlikle tam bir efendisiz,” dedi. “Yoksa bu yalnızca yeni çocuk olma durumu mu?” Sırıtarak

bana bakıp durdu.

“Bilmem,” dedim. “Ne diyeceğimi bilmiyorum.”

“Hım. Gevşemek yok, ha?”

Yürümeye devam ettik.

“Büyükannen çok tatlıydı gerçi,” dedi. “Senin için çok zor olmuştur herhalde. Göçüp gittiğinde hepimiz çok üzölmüştü.”

Allie ufak tefek ve zayıftı, okulda ruj sürüp gözle-rini boyadığı için başı derde giriyordu. Kırmızı pabuç-lar ve sarı kot pantolon giyiyordu. Sınıfta öğretmenlere kıkır kıkır güler, kitaplarının üstüne kapanıp hızlı hızlı, ejderhalar, canavarlar ve ıstırap çeken genç kızlarla do-lu, çılgın öyküler karalardı. Coğrafya gibi nefret ettiği derslerde, pencereden dışarı bakar, tırnaklarını yolar, günün birinde televizyondaki bir beyaz dizide rol ala-cağını hayal ederdi.

“Pekâlâ?” diye sordu coğrafya öğretmeni Bay Dobbs bir gün. “Pekâlâ, Bayan Alison Keenan, son yarım saat içinde uç buzultaşları hakkında ne öğrendiniz?”

Allie gözlerini kırıpıştırdı, dikkatini topladı, düşü-nüp taşındı.

“Özür dilerim, Bay Dobbs,” dedi. “Ancak, bu ko-nunun benim eğilim ve ihtiraslarıma sahip bir kişiyle ne ilgisi olabileceğini göremiyorum.”

Bu yüzden ihtar almış ve evine bir uyarı mektubu yollanmıştı.

Onu okul kapısında gördüğümün ertesi sabahı yine okula birlikte yürüdük.

“Askew’un arkadaşlarından birisin,” dedim.

Dudakları sımsıkı kapalı bana baktı. “Hı,” dedi.

“Seni ötekilerle birlikte gördüm, kapıda.”

“Hı,” dedi gene. Adımlarını sıklaştırdı.

“Tamam. Değilsin o zaman,” dedim.

Beni geçmesine izin verdim, ama durakladı. “Niye bilmek istiyorsun ki?” dedi. Dönüp, gözlerimin içine baktı.

“Bilmem,” dedim. “Var bir şey. . .”

“Bir şeymiş! Domuzun teki o. Mağara adamı.”

“Onunla konuştum.”

“O da homurdanmıştır herhalde.” Elleri belinde, bana bakıp duruyordu.

Dudaklarımı ısırdım. Ona, Askew’un ne kadar vahşi olabileceğini tahmin etmeme karşın, gene de beni çektiğini söylemek istiyordum. Ona, Askew’un bana dediklerinin doğruluğuna inanmaya başladığımı söylemek istiyordum: Yani benim ona, onun da bana benzediğini. Dedemin maden hakkında anlattıklarını düşündüm, oradan korktuğu halde nasıl oraya doğru çekildiğini. Ama Allie’nin, başını yana eğmiş, kaşlarını kaldırmış, öylece orada dururken, bana yalnızca gülüp alay edeceğini biliyordum.

“Bana bak!” dedi. “Seni tanıdığım kadarıyla, bi-

zim sana pek uygun olduğumuz kanısında değilim.”

Bakışlarımı kaçırdım.

“Bay Yeni Gelen,” dedi. “Bay Çok Terbiyeli.” Ayağını yere vurarak, konuyu tarttı. “O bir mağara adamı,” dedi gene. “Bunu biliyorsun, değil mi? Onunla nasıl başa çıkacağını bilmezsen, seni her türlü belaya bulaştırır. Sen ödevlerin ve öykülerinle uğraş, Bay Yeni Gelen.”

Omuzumu silktim.

“Sen onun için kolay lokmasın,” dedi. Gene düşünüp taşındı, sonra kafasını salladı. “Haline bak,” dedi. “Birilerinin seni koruması gerek, öyle değil mi?”

Sonra arkasını döndü ve dans ederek uzaklaştı.

7edi

Gecenin ortasında irkilerek uyandım.

“İşte orada! Yakalayın, çocuklar! İşte orada!”

Dedemdi bağırın.

Ardından sessizlik. *Rüya görüyor*, diye düşündüm. Gülümseyerek yatağında döndüm ve gene uykuya daldım.

“Evet! Evet! Bir daha! İzleyin onu, çocuklar!”

Yanımdaki duvar sarsıldı. Yatağında kıvrandığını, dönüp durduğunu duyabiliyordum.

Üstüme bir şortla gömlek geçirdim, ayaklarımın ucuna basarak odasına gidip, yatağının yanına oturdum. Bacaklarıyla tekmeler atıyor, kolları kasılıyordu. Soluk soluğaydı.

“Dede,” diye fısıldadım. “Dede.” Elimi alnına koydum. “Dede.”

Gözlerini açıp baktı. Gözbebeklerinde pencereden giren ay ışığı yansıyor.

“Evet, bu o!” dedi. “Yakalayın! Yakalayın!”

Omuzunu tuttum, hafifçe sarstım. “Dede! Dede!”

Gözlerini kırptırdı, başını salladı. “Ne? Ne olu-

yor?”

“Benim, dede. Kit.”

Uzanıp, başucu lambasını yaktım.

Bu sefer beni ayırt ederek bir daha baktı. Uzun bir iç çekişle soluğunu bıraktı.

“Kit. Sen Kit’sin.” Yine başını salladı, gözlerini kıstı ve güldü. “Tüh! Neredeyse yakalamıştık onu bu sefer.”

Gülerek, yatağın arkılığına yaslandı ve rahatını buldu. Saate bir göz atıp sıırıttı.

“Moruklarla veletlerin gecenin bu saatinde uyuyor olmaları gerekir, ha?” Parmağını dudaklarına yapıştırdı. “Canımıza okuyacaklar, Kit.”

“Kimdi o?” diye fısıldadım.

“Küçük İpeksi.”

“İpeksi mi?”

“Fenerlerin ışığı öyle gösterdiği için ona bu adı vermiştik. Tünellerin içinde şimşek gibi hareket ederken, ipek gibi pırıldadığı için. Göz açıp kapayınca kadar kaybolurdu.”

“Bir hayalet mi?”

“Orada, aşağıda çoğumuza gözüken, kısa pantolonlu, çizmeli bir küçük oğlan. Kimi zaman en karanlık köşelerden öylece bize bakar, kimi zaman da kömüre eğildiğimizde hızla arkamızdan kayıp geçerdi.” Gülümsemi. “Ne zaman bir lamba sönse ya da madencilerden

birinin tayını çalınsa, bu İpeksi'nin işi, derdik. Küçük bela, küçük İpeksi. Bir an gözükür, sonra kaybolur.”

Gene gülümsedi. Gözleri, geçmişin ve madenin derinliklerine dalmıştı.

“Kimisi kazalardan birinde orada kısıлып kalmış olduğunu söylerdi. Hiçbir zaman ulaşılamayanlardan biri. Dışarıya çıkarılıp gömülemeyenlerden. Korkutucu değildi gerçi. Hatta hoş bir yanı vardı. Dokunma, teselli etme, aydınlığa çıkarma isteği veren bir yanı.” Gü-lümsedi. “Buralarda sağ kalan ihtiyarlardan herhangi birine sor, sana İpeksi'mizi anlatacaktır.”

Çenesini sıvazladı.

“Bazen, rüyamdaki gibi kovalardık onu; ama ona hiç dokunamadık.”

Evin içinde birisi kıpırdandı.

Dedem ışığı söndürdü. “Canımıza okuyacaklar, Kit!” diye fısıldadı. “Yatağa dönelim, ha?”

Ay ışığında parıldayan suratlarımızla birbirimize baktık.

“Ona çörekler ve su bırakırdık,” diye fısıldadı.

“Onları alır mıydı?”

“Sanki alıyordu.” Gene gülümsedi. “Orada karanlığın dibinde,” diye fısıldadı, “parlak bir şey.” Kolumu sıktı. “Hâlâ orada mıdır diye sık sık merak ederim,” diye fısıldadı. “İyi geceler, oğlum.”

“İyi geceler.”

Ayaklarımın ucunda yatağıma geri döndüm.

Uzun bir süre ay ışığı altında yattım. Gözucuyla onu gördüm. Ay ışığında odamın köşesinde parılıyordu.

“İpeksi!” diye fısıldadım.

Gözlerimi ona odaklamak istediğimde görüntü alanımın dışına kayıp duruyordu. Ona doğru uzandım, ama karanlığın içinde solup kayboldu.

“İpeksi,” diye fısıldarken uyumuşum.

“İpeksi!” diye seslendim rüyama dalarken. Oradaydı, önümde pırıldayıp duruyordu. Kaçmaya başladı, peşinden koştum. Arada durup arkasını dönerek bana bakıyordu; kısa pantolonunu, çizmelerini, sıska bedenini, tatlı yüzünü gördüm. Bütün gece onu izledim.

“İpeksi!” diye seslenip durdum. “İpeksi! İpeksi!”

Bütün gece rüyalarımın sonsuz tünelleri boyunca pırıldayarak, önüm sıra koşturup durdu.

sekiz

Saatlerin geri alındığı günün akşamüstüydü. Yalnız başıma dolanıyordum. Onları okul kapısının orada toplanmış buldum. Allie, Bobby ve ötekilerden birkaçı. Gerilerinde, Askew'un karanlık gövdesi Jaks'le birlikte nehre doğru seğırtti. Duraladım, kalbim gümbür gümbür atmaya başladı, avuçlarım terledi. Allie orada durduğumu fark etti. Dudaklarını büzerek arkasını döndü. Onlara doğru yürüdüm, bir kenarda durdum. Kuşkuyla süzdüler beni.

“Seni kim çağırıldı?” diye tısladı Wilfie Cook.

Bobby sırtıttı. “Sorun yok,” dedi ince ve yumuşak sesiyle.

Askew gözden kayboldu. Bekledik.

“Tamam,” dedi Bobby ve grup, metruk alanın içlerine doğru ilerlemeye başladı.

Ben de peşlerinden gittim. Arada yavaşladım, durakladım; vazgeçip, eve gitmem gerektiğini yineleyip durdum kendi kendime. Allie, geniş adımlarla grubun önünden yürüyor, arkasına bakmıyordu. Eğim dikleşti. Nehrin yamacındaki yüksek otların arasından

çamurlu zemin boyunca güçlkle yukarı tırmandık ve sığınağa ulaştık. Hepimiz orada toplanıp, bir ölüm sessizliği ve hareketsizliği içinde durunca, Jaks havladı ve Askew'un kapıyı yana iten eli gözüktü. Yukarı, yüzümüze doğru baktı. Benimle göz göze gelince sıırttı.

"İçeri gelin," dedi.

En son ben indim. Ötekiler gibi duvarın dibine çömeldim. Askew kapıyı iterek kapattı. Sigarayı yaktı, suyu doldurdu.

"Oyunumuzu oynamaya gelen yeni biri var," dedi.

Allie dışında hepsi bana baktı. Gözlerindeki heyecanı gördüm, bastırılmış kıkırdamalarını duydum. Elimdeki su kabı titredi.

"Ödleğin teki!" diye fısıldadı Louise.

Kıkırdaşmalar oldu. Sonra Askew, "Susun!" diye fısıldadı. Sığınak çevresince gözlerini gezdirdi. "Ona ne yapmamız gerekir?" diye sordu.

"Derisini yüzmeli," diye tısladı Bobby.

"Tırnaklarına iğneler sokmalı," dedi Louise.

"Vudu çizikleri yapmalı," diye fısıldadı Dot.

Allie gözünü yerden kaldırmıyordu.

Askew kişner gibi bir kahkaha attı.

"Aslında ne yapmalıyız?" dedi.

Derin soluklar aldılar ve onun sesinin kendilerini yönlendirmesini bekledikten sonra hep bir ağızdan konuşmaya başladılar.

“Ona hoş geldin demeliyiz,” dediler.

“Neyi tutmak zorunda?” diye sordu Askew.

“Sırrı,” diye yanıtladılar.

“Bize ne vermek zorunda?”

“Yaşam!”

“Biz ona ne sözü veriyoruz?”

“Ölüm!”

Bana doğru eğildi, kalın gövdesi mum ışığında daha da büyüdü.

“Kabul ediyor musun?” dedi. “Bu toplantının sırrını saklayacak, oyunumuzdan kimseye söz etmeyeceksin.”

Allie’ye bir göz attım. Suratını buruşturup, bana dilini çıkardıktan sonra başını çevirdi.

“Evet,” dedim.

“Suyu iç,” diye fısıldadı Askew.

Titreyen ellerle testiye ondan alıp, sudan içtim.

“Sigarayı iç.”

Sigarayı aldım, bir nefes çektim.

Gülümsedi. “Şimdi sıra kamada.” Kamayı gözlerimin önüne tuttu. “Kamayı öp.”

Soğuk çeliği öptüm. Kamanın ucunu dudaklarıma bastırdı.

“Şunu kafana sok!” diye fısıldadı. “Güvenimizi sarsarsan, Jaks adlı bu vahşi köpek seni paramparça edecektir.”

“Paramparça!” diye fısıldadı ötekiler de.

“Bu Kit,” dedi Askew. “Yeni üyemiz. Ona yapılacak bir kötülük hepimize yapılmış demektir. İntikamını alır mıyız?”

“İntikamını alırız,” diye fısıldadılar.

Gözlerimin içine bakarak gülümsedi.

“Bir gün, Kit Watson,” diye fısıldadı, “adının bu duvarlara yazıldığını göreceksin. Uzun ölümler listesine sen de katılacaksın.”

Yanağıma dokundu.

“Aynen mezar taşında olduğu gibi, adın burada da yazılı olacak.”

Gözümü ondan ayırıp, duvardaki adlara çevirdim. Listenin tepesinde, *John Askew*, *yaş on üç* yazıyordu. Altındaki adların çoğu sızan sularla daha şimdiden silinmişti, altta ise bir boşluk vardı.

“Haydi,” dedi. “Ölüm denen oyunu oynayalım.”

Kamayı camın üstüne koyup çevirdi.

Kamanın ucu o gün beni göstermedi.

dokuz

Cumartesi sabahı gelip, kapımızı çaldı.

“Biri seni soruyor, Kit!” diye seslendi annem. “Bir arkadaşın. Alison.”

Aşağı indiğimde, ikisini kapı eşiğinde büyükan-nem hakkında konuşup gülüşürlerken buldum.

Allie beni bahçenin dışına, çitlerin ötesine götür-rüp, metruk alanın içine soktu.

“Sen aptalın birisin,” dedi.

“Ne?”

“Aptal. Daha buraya geleli birkaç hafta oldu ve şimdiden bu entrikacı çetenin içindesin.”

“Sen de içindesin.”

Ellerini havaya kaldırdı.

“Hadi be!” dedi. “Beni delirteceksin bu gidişle! Onları görmedin mi? Onlara gerçekten alıcı gözle bak-tın mı? Bir alay ödle, serseri, ahmak ve umutsuz takımı. Hepsinin ortasında da, bir mağara adamı gibi hantal hantal çöreklenen o vahşi. Bu bir maskaralık, oğlum!”

“Peki, sana ne demeli?”

“Hıh, seni gidi kusursuz terbiyeli sersem sepet!”

Ayağını yere vurup, dik dik bana baktı. “Buna tecrübe denir. Buna anlamsız dünyada neler olup bittiğini öğrenmeye çalışmak denir. Buna başkalarının saçmalıklarını gözlemek ve insanların nasıl davrandığını anlamak denir.”

Hızla uzaklaştı. Başını ve kollarını sallıyordu. Kocaman bir devedikenini tekmeledi. Bana dönerek, kendisini işaret etti.

“Ben oyuncu olacağım,” dedi. “Bir sanatçı. Bunları gözlemem gerekiyor, çünkü bir gün bu ahmakları oynayacağım!” Dik dik bakmayı sürdürdü.

“Ama sen. . .” dedi.

“Ben neyim?”

“Tamam işte! Sen nesin biliyor musun? Bay Kibar. Bay Kusursuz. Bay Ödün Vermez. Sen ne olacaksın bakalım? Ya İstihbarat Servisi’ne girersin ya bilgisayar dükkânı açarsın ya da en beteri –evet, tamam!– öğretmen olursun. Evet efendim, Bay Watson. Hayır efendim, Bay Watson. Tuvalet gidebilir miyim, Bay Watson, öğretmenim?”

Bir kakhaha patlattı ve devedikenine bir tekme daha savurdu. Tohum kapçıyı patlayıp havaya saçıldı. “Yalan mı?” dedi. Bana bakıp kıkırdadı. “Öyle! Öyle!”

Sonra da gülerek nehre doğru kaçtı ve kendini otların arasına attı.

Ona yetiştiğimde, oturmuş bir bitki sapı çiğniyor-

du. Biraz uzağına çöktüm; dudaklarını büzdü, benden yana bakmadı. Nehrın akışını seyrettim, akıntının yön değıştirdiğı yerde suların nasıl çalkalandığını izledim.

“Sen öldün mü?” diye fısıldadım.

Cık cık yaptı. Sustu.

“Öldüm!” dedi sonunda.

“Öldün mü?”

“Bir kere.”

“Nasıl bir şeydi?”

“Cehennem’in dibi, Kit.” Yine kaçmak istemiş gibi öfkeyle kıpırdandı. “Yapacaksın bunu,” dedi. “Beni çıldırtacaksın.” Bitkiyi ısırdı, sapın ucunu tükürdü. “Evet,” dedi. “Öldüm. Ama rol yaptım.” Kıkırdadı. “Yine de onları beklettim. Dışarı çıktığımda neredeyse hiç kimse kalmamıştı.”

“Onlara ne anlattın?”

“Her zamanki saçmalıkları. Tünellerin ucundaki parlak ışıkları. Karanlık nehirleri. Şeytanları ve cinleri. Şarkı söyleyen melekleri. Bütün o saçmalıkları.” Yine kıkırdadı. “Çok başarılı rol yaptım.” Dönüp bana baktı ve başını salladı. “Hepsi bunu yapıyor,” dedi. “Herkes.”

“Rol mü yapıyorlar?”

“Evet. Rol yapıyorlar. Yapmıyoruz diyorlar, ama yapıyorlar.”

“Nerden biliyorsun?”

“Biliyorum işte. Ahmaklarla soytarılar, başka bir

şey yaptıkları yok.”

Karanlık sığınağı, orada tek başına kalmanın, ölü olmanın nasıl bir şey olabileceğini gözümün önüne getirmeye çalıştım.

“Ama bilemezsin ki,” dedim. “Öyle değil mi? Rol mü, yoksa gerçek mi olduğunu bilmen olanaksız.”

Öfkeyle baktı bana.

“Hayır efendim, Bay Watson. Elbette, çok haklısınız efendim, Bay Watson.”

“Her şeyi bildiğini zannediyorsun,” dedim. “Her şeyin bir oyundan ibaret olduğunu düşünüyorsun. Her şeyi aptal bir eğlence gibi görüyorsun.” Gözlerimden yaşlar aktığını hissettim. “İnsanlar *ölür! Ölür! Ölür!*”

Otların içine bakarak yattım. Kafamın içinde dedemin şarkılarının çalıp durduğunu, büyükanneimin çok uzaklardan gelen fısıltılarını duyuyordum.

“Ölür!” dedim, bir kez daha yavaşça ve rüzgâr sözlerimi metruk alanın ötesine taşıdı.

Allie sürünerek yaklaştı.

“Hadi be!” diye fısıldadı. “Haklıymışım. Senin gerçekten de korunmaya ihtiyacın var.” Beni gözlediğini hissettim.

“Senin sorunun şu,” dedi. “Sen o soytarı, ahmak ya da umutsuz tiplerden biri değilsin. Benim gibi eğlence olsun diye de takılmıyorsun. Kendi başına kalırsan, Askew’a bir çukur kazıp, seni içine gömmesi için

yalvarırsın.” Hafifçe başıma vurdu. “Hey!” diye fısıldadı. “Hey! Bay Watson. Bay Masum.”

“Ne?” diye homurdandım.

“Ben yalnızca seni kolluyorum,” dedi. “Büyükanen de benden bunu beklerdi.”

“Onun ne istediğini ne biliyorsun?”

İç geçirip, cık cık yaptı.

“Sana bir şey diyeyim mi,” dedi. “Artık ben de o oyuna katılmayacağım, ha? O takımla ve o köylüyle oraya tıklılmaktan bıktım zaten. Seninle başka şeyler yaparız, ha?”

Ayağa kalktım ve gözümdeki yaşları bastırarak sildim.

“Hiç anlamıyorsun, değil mi?” dedim. “Ya oynamak *istiyorsam*? Ya gerçekten ne olduğunu görmek *istiyorsam*?”

Ardından onun yanından hızla uzaklaşıp, gözyaşlarımı bastırmaya çalışarak, oynayan çocukların arasından metruk alanı geçtim.

on

“Şuna bak,” dedi dedem.

Odamda ödev yapıyordum; İngiltere’yle dünyanın öbür ülkeleri arasındaki saat farkları üzerine sıkıcı bir şey. Metruk alana yağmurun oluk gibi yağdığı, serin bir akşamdı. İkide bir, kafamı masamdan kaldırıp, dışarıyı seyreliyordum. Yeterince hızlı hareket edilirse, gidilecek yere daha yola bile çıkmadan varılabileceğini hesaplamıştım. Tabii bunu değil, onların istediğini yazdım: Stoneygate’te saat bilmem kaçsa, New York’ta bilmem kaç olur. Sıkıcı. Dedem o sırada kapıma vurmuştu.

Onu önüme, masamın üstüne koydu. Midilli gibi cilalanmış, yassı, dikdörtgen bir kömür parçasıydı. Üstünde derin izler vardı. Parmaklarımı izlerde gezdirdim.

“Ağaç kabuğu,” dedim.

“Haklısın. Ağaç kabuğu. Özenle kesersen, kömürün çoğunda ağaç kabuğu izleri bulursun.”

“Kömürün esası bu,” dedim. “Ağaçlar. Milyonlarca yıl önce.”

“Doğru.” Başıyla pencereyi işaret etti. “O zaman

burada oturduğunda göreceğin onlar olacaktı. Muaz-
zam ağaçlar. Bataklıklar. Hepsi milyonlarca yıl önce.”
Parmaklarını kömürün üstünde gezdirdi. “Bir de bu
var.” Masanın üstüne kara bir fosil koydu. Boynuz
biçiminde, sarmal bir kabuk. “Bu ne, tahmin et?” dedi.

“Bir tür hayvan. Ağaçlarla aynı zamana ait bir şey.”

“Doğru. Bir kafadanayaklı. Bu, onun kabuğunun
fosili. Hayvan, sümüklüböcekler ya da keşiş yengeçleri
gibi, bunun içinde yaşıyordu. Ağaç kabuğu gibi, bu da
madenden çıktı.”

Onu avucumda tuttum.

“İlginç olan,” dedi. “Bu denizde yaşayan bir yara-
tıktı.”

Suyun altında, kumların içinde kıpırdandığını gö-
rür gibi oldum.

“Deniz yükselerek, buraları kapladı; ağaçlar dev-
rildi ve zamanla denizin bıraktığı çöküntüler kayalaştı;
toprak dalgalarla dövüldükçe daha çok kaya oluştu; za-
manla kaya tabakası kalınlaşarak, eski ağaçları ve hay-
vanları ezdi; derken üstünden çok çok zaman geçti ve
hepsini kömüre çevirdi.” Güldü. “Ama sen bunları bili-
yorsun, değil mi? Okulda anlattılar mı?”

Başımla onayladım. Yine güldü.

“Biz kafesin içinde aşağı indiğimizde, aslında za-
manda geri gidiyorduk. Bir dakikada milyonlarca yıl
geriye. Madenciler. Zaman yolcuları.” Elini defterimin

üstünde gezdirdi. “Çok düzgün. Eminim, cevaplarının hepsi de doğrudur. Sen çok ilerleyeceksin, oğlum.”

Dışarı baktığımda ağaçları, bataklıkları, yükselen denizi gördüm. Gözlerimi kapayıp açınca, yine metruk alan ve yağan yağmur vardı.

“Akıl ermez bir olay,” dedi. “O ağaçların büyümesini sağlayan güneş ışığı ve ısıydı. Sonra kapkara toprağın içinde kapkara yattılar. Sonra biz geldik, onları kazıp çıkardık. Peki, niye yaptık bunu? Verdikleri ısı için, verdikleri ışık için.” Ağaç kabuğuna dokundu. “En karanlık geceden bile kara bu madde, çok eski bir güneşin ısını ve ışığını saklıyor içinde.”

Kıkırdayarak, fosili sanki canlıymış gibi masanın üstünde yürütüp, defterimin yazılı sayfasına doğru itti. “Bu, senin,” dedi. “Ağaç fosili de öyle.” Onu da sayfanın üstüne itip, yanıtlarımın üstüne koydu. “Bir zaman yolcusunun armağanları,” dedi. Yavaşça gülüp, omuzuma dokundu. “Hikâyelerimi ve hazinelerimi dağıtıyorum,” dedi. “Yakında verecek bir şey kalmayacak.”

Bundan böyle onu hep yanımda taşımaya karar vererek, kafadanayaklı fosilini cebime attım. Dedemden değerli bir anı. Geçmişin derinlik ve karanlıklarından bir armağan.

on bir

“Bak!” dedi annem.

Cumartesi öğleden sonraydı. Pırıl pırıl bir güneş vardı. Serin, okşayıcı bir esintinin geldiği açık pencerenin önünde duruyordu.

“Gel de bak,” dedi.

Gidip yanında durdum.

“Ne var?” dedim.

Kolunu omuzuma doladı. “Oraya.”

Askew’un babası, sokağın ilerisinde çit boyunca yalpalayarak yürüyordu. İkide bir duraklıyordu. Sendeledi, çitlere tutundu, başını eğip, sigarasından derin bir nefes çekti.

“Gel!” diye haykırdı. “Çabuk buraya gel!”

“Kütük gibi sarhoş,” dedi annem.

Adam geriye doğru sallandı, yine çitlere tutundu.

“Çabuk buraya gel!”

“Jack Askew,” dedi annem. “Körkütük sarhoş yine.”

Sonra, nehir tarafından adama doğru, başı önünde ağır ağır yürüyen Askew gözüktü. Babası sarhoşlukla kollarını sallayarak, onu çağırmayı sürdürdü. Jaks de

oradaydı, o da neredeyse sürünerek yavaş yavaş ilerliyordu.

“Kıpırdan!”

Askew çite ulaştı. Adam oğlunu boynundan yakalayıp kendine doğru çekti. Salyaları akan ağzını, dişlerini, kocaman, kızarmış suratını gördük. Oğlanın kulağına hırladı. Askew kolları aşağı sarkık öylece yere bakıyordu; başını çevirmeye çalıştı, ama adam çekiştirip tokatlamayı sürdürdü. Bir şeyler fısıldıyor, oğlanın boynunu sıkıyor, gülüp hırıldıyordu. Sonra onu bıraktı, arkaya doğru sendeledi, çitleri yakaladı, kendini dikleştirdi; tükürdü ve sigarasını içerek, sokaktan aşağı doğru yalpalaya yalpalaya yürümeye başladı.

“Bu sana ders olsun!” diye haykırdı. Evlere doğru döndü. “Ne bakıyorsunuz?” diye bağırdı. “Ne bakıyorsunuz, ha?”

Pencereden bir adım geri kaçtık. Düşmanca bakışlar fırlatarak, sendeleye sendeleye yoluna devam etti. Dudaklarının arasından sigara dumanları yükseliyordu.

“Düşün!” dedi annem. “Bununla yaşamak, buna katlanmak zorunda olduğunu düşün.”

Başımila onaylarken, annemin elinin omuzumu okşadığını hissettim.

“Çok katı olmak gerekirdi,” dedi.

“Ya da öyleymiş gibi yapmak.”

“Evet, ya da öyleymiş gibi yapmak.”

Jack Askew öne doğru sendeledi. Oğlu kısa bir süre onu seyretti, sonra yere oturdu, sırtını çite dayadı. Başını iyice öne eğmiş, kolunu Jaks'e dolamıştı. Omuzlarının titrediğini görebiliyorduk.

“Zavallı çocuk,” diye fısıldadı annem. “Vah zavallı!”

on iki

Askew'un sığınağındaydık. Yerler bir gün önce yağan yağmur nedeniyle nemliydi. Askew'un kazımaları boyunca duvarlardan aşağı yol yol sular akmıştı. Havada nemin, mumların ve orada çömelmiş bedenlerin kokusu vardı. Allie titreşen ışıkların arasında karşımda oturuyordu. Bana bakıyordu, ama gözlerinden hiçbir şey okuyamadım. Ötekilere, benim gibi Stoneygate'in eski ailelerinden gelen öbür çocuklara baktım. Ölüm gibi bir şeyi yaşamışlar mıydı gerçekten? Anıttaki çocuklarınkine benzer bir deneyimden geçmişler miydi? Yoksa bu hepsinin rol yaptıkları bir oyun muydu yalnızca? Adlarını okudum.

John Askew, yaş on üç; Robert Carr, yaş on bir; Wilfred Cook, yaş on beş; Dorothy Gullane, yaş on iki; Alison Keenan, yaş on üç; Daniel Sharkey, yaş on dört; Louise McCall, yaş on üç. . .

Hepsinin altında da yeni adlar için bırakılmış geniş bir boşluk vardı. Sanki düşteymişçesine, kendi adımımı gördüm orada.

Christopher Watson, yaş on üç.

Her yanımız şeytan ve canavarların, büyük, beyaz kanatlı, parlak yaratıkların, Cennet kapılarının ve insan yutan Cehennem'in resimleriyle kaplıydı. Önüme gelen suyu yudumladım. Bana gelen sigarayı içime çektim. Allie'ye bir daha baktım. O da bomboş, duygusuz gözlerle bana bakıyordu. Gözlerinde şunu okudum: Burada kendi başınasın, Bay Watson. Ona seslenmek, haklı olduğunu, bu ahmak ve umutsuzlar takımından kurtulup, yapacak başka şeyler bulmamız gerektiğini söylemek istiyordum, ama orada oturup durmaktan başka bir şey yapamadım; oturdukça da titremem artıyor, o gün kamanın beni göstereceği korkusu her yanıma sarıyordu. Ama bunu istiyordum da. Dedemin madenin karanlığına çekilişi gibi, ben de buna çekiliyordum. Anıttaki çocukların bildiklerinin bir parçasını, büyükannemin bildiklerinin bir parçasını öğrenmek istiyordum. Askew'un camın üstüne yerleştirdiği kamaya diktim gözlerimi.

“Ölme sırası kimde?” diye fısıldadı Askew.

“Ölüm,” diye tempo tuttuk. “Ölüm! Ölüm! Ölüm! Ölüm! . . .”

Dönen kama parlıyordu. Döndü, döndü, döndü. *Ben, diye düşündüm bana doğru dönüp devam ederken. Ben, ben değil, ben, ben değil, ben, ben değil. . .*

Ve sonra yavaşlayıp durdu.

Ben.

Soluğum kesildi, titremem arttı. Karşımdaki Allie'ye baktım. Kendi başınasın, diyordu gözleri. Kendi başınasın.

Askew gülümsedi. Bana doğru uzandı. Elini tuttum. Beni ortaya çekti. Elini kısa bir süre başımın üstüne koydu. Gözlerimin yaşardığını hissettim.

"Sakin ol, Kit," diye kulağıma fısıldadı, ama titrememi durduramıyordum. "Sakin ol, Kit Watson."

Louise'in, "Ödlek tavuk. Ödlek tavuk," dediğini duydum.

Ötekilerin gülüşmelerini duydum.

"Susun!" diye fısıldadı Askew. "Bugün bir ölüm olacak."

Ötekilerden gördüğüm gibi diz çöktüm. Ellerimin ve dizlerimin üstünde durdum.

Bu bir oyun, dedim kendi kendime. Bu yalnızca bir oyun.

"Derin ve yavaş soluklar al, Kit," diye fısıldadı Askew.

Yavaş yavaş, derin derin soluk aldım.

"Solukların giderek hızlansın."

Giderek sıklaşan soluklar aldım.

"Gözlerimin içine bak."

Gözlerinin içine baktım. Dipsiz karanlık bir kuyuya bakar gibiydi. Giderek daha derine baktığımı hissettim. Karanlığa doğru çekildiğimi hissettim.

Yalnızca bir oyun, demeye çalışıyordum. Oyundan başka bir şey değil.

Kendime bu oyunu oynayabileceğimi, Allie gibi benim de rol yapabileceğimi söylüyordum.

Askew parlayan kamayı önümde tuttu.

“Yaşamı terk ediyor musun?”

“Yaşamı terk ediyorum.”

“Gerçekten ölmek istiyor musun?”

“Gerçekten ölmek istiyorum.”

Elini omuzuma koydu. Beni kendine doğru çekti. Yalnızca onun gözlerini görüyor, yalnızca onun sesini duyuyordum.

“Bu oyun değil,” diye fısıldadı, çok yavaşça.

“Gerçekten öleceksin,” diye fısıldadı. “Gördüğün ve bildiğin her şey kaybolacak. Her şeyin sonu bu. Artık var olmayacaksın.”

Gözlerimi kapadı.

“İşte Ölüm!” dedi.

Ondan sonrasını hatırlamıyorum.

Kendime geldiğimde nemli toprak zeminin üstündeydim. Yanağım buz gibi soğuktu. Eklemlerim katılaşmış, uyuşmuştu. Hâlâ yanan tek bir mumun yaydığı soğuk, zayıf bir ışık vardı yalnızca. Duvardaki şeytanlardan biri bana bakıyordu. Hiçbir şey duymuyordum. Kıpırdandım, dönüp oturdum, gözlerimi ovuşturdum,

başımı oynattım. Hiçbir şey hatırlamıyordum, yalnızca karanlık ve boşluk. Kemiklerim tutulmuş, ağrıyordu. Kaslarım gücünü yitirmişti. Basamaklara doğru emekleyip, kapıyı yana itmek üzere uzandım. Tam o sırada sesleri duydum: İncecik, çocuksu fısıltılar, gülüşmeler. Karanlık sığınağa baktım, kemiklerin, resimlerin ve oyunların dışında bir şey göremedim.

Gözlerimi ovuşturdum.

“Kim var orada?” diye fısıldadım.

Gülüşmeler arttı.

Gözlerimi ovuşturup kısarak bakınca, titreyen ışıқта sıska bedenler gördüm. Işığın gölgeye karıştığı köşelerde eğilmiş duruyor, duvarlara karışıyorlardı. Bakışlarımı netleştirmeye çalıştığımda, yer değiştirip silikleşiyorlardı. Ama fırlak gözlerini, kararmış tenlerini görüp, yüksek perdeden gülüşmelerini duydum ve eski madenci çocukların orada, Askew’un karanlık sığınağında, yanımda olduklarını anladım. Çok sürmedi; yavaş yavaş yok oldular. Yalnız başıma kaldım.

Kapıyı yana ittim. Nehre dönük olarak, Jaks’in yanına çömelmiş duran Askew bekliyordu bir tek. Allie de, yüksek otların arasında başparmağını kemiriyordu.

Askew bana baktı. “Ee?” dedi.

Konuşamıyordum. Başımı salladım. Ben de ona baktım.

“Gördün,” dedi.

Arkamı döndüm.

“Gördün, Kit Watson,” dedi yine. “Ve bir kere gördükten sonra, daha fazlasını görmeye başlayacaksın.”

Allie’ye doğru sendeledim. Ayağa kalkıp kolumu tutarak, beni süzdü; kaygılı gözlerinde beni koruma isteğini okuyabiliyordum. Askew’u geride bıraktık, birlikte metruk alanın içinden yürümeye başladık.

“Hadi be, Kit!” dedi. “Hiç çıkmayacaksın sandım.”

Konuşamıyordum.

“Kit!” dedi. “Kit, yahu! Bay Watson!”

Yürümeye devam ettik. Gücümün yerine gelmeye başladığını hissettim.

Bana bakıp duruyordu Allie.

“Kit!” dedi. “Kit!”

“Tamam,” diye fısıldadım. “İyiyim.”

“Ne demek istedi?” dedi. “Neyi görmüşsün?”

Gözlerimi metruk alana çevirdim. Gözlerimi kıs-tığımda onları yine gördüm: Görüş alanımın sınırlarında yer değiştirip duran sıska bedenler. Gülüşmelerini, fısıldaşmalarını duydum.

“Onu geberteceğim!” dedi Allie. “Mağara adamı.” Beni durdurdu. Çimenlerin üstünde, güneşte durduk. “Haydi,” dedi. “Kendini toparla.”

Uzun ve derin soluklar alıp, başımı salladım; ona gülümsemeye çalıştım.

“Senin sorunun,” dedi. “Fazla masum olmak. Çıl-

dıracağım senin yüzünden!” Kolumu sıktı. Yürümeye devam ettik. Beni kapıya doğru götürdü. “Kit,” deyip duruyordu. “Kit, yahu! Kit!”

Bir kez daha metruk alana baktım.

“Onları görüyor musun?” diye fısıldadım.

“Görüyor muyum? Neyi görüyor muyum?” Gözlerimin içine baktı. “Kit, yahu. Neyi görüyor muyum?”

Tekrar çevreme bakındım. Hiçbir şey yoktu. Yalnızca bildiğimiz dünyada, bildiğimiz çocuklar, bildiğimiz metruk alanda oyun oynuyorlardı. Madenci çocuklar gitmişti.

“Hiç,” diye fısıldadım. “Yok bir şey. İyiyim artık.” Yine başımı salladım, gözlerimi kısıtım. Hepsi bir düş müydü? “Rol yapmadım,” dedim Allie’ye.

“Biliyorum, Kit. Anlaşıyor.”

Pencereden dışarı bakan annemi fark ettim.

“Gitmem gerek,” dedim.

“Sonra bana anlatırsın ama, değil mi?”

“Tamam, Allie. Sığınakta ölmenin nasıl bir şey olduğunu sana anlatacağım.”

Bahçe çitinin orada ayrıldık.

“Yarın görüşürüz, Kit,” dedi. Yerinden kıpırdamadı.

“Gerçekten, ama gerçekten oldu, değil mi?” dedi.

Başımla onayladım.

“Sen,” dedi. “Sen!”

İçeri girdim.

“Nerede kaldın?” dedi annem.

“Nehrin orada, Allie’yle birlikteydim.”

Annem güldü. “Ah, o kız,” dedi.

Sofraya oturdum, bir şeyler yemeğe çalıştım. Pencereden dışarıya, evlerle nehir arasında oynayan Stoneygate’li çocuklara doğru baktım.

Dedem, sanki ben orada değilmişim gibi, beni izliyordu.

on üç

Öğleden sonrası ışığı sınıf pencerelerinden içeri dolmuştu. Kızıl Kafa adını taktığımız Bayan Bush öykümü okurken, hepimize gülümsüyordu. Başımı önüme eğmiştim, yüzümün kızardığını hissediyordum.

“Çok güzel, Christopher,” dedi, okumayı bitirince. Kâğıtları önündeki masaya bıraktı.

Birkaç kişinin ona katıldığını, birkaç kişinin de alaylı alaylı güldüğünü duydum. Bakışlarımı kaldırıncaya, sınıfın öte tarafında Allie’yi bana bakarken yakaladım. Sırıtır dilini çıkardı, sonra da göz kırptı bana.

“Peki, bu gerçekten olmuş mu?” dedi Kızıl Kafa. “Madenciler gerçekten oğlanı görmüşler mi?”

“Bana öyle dedi.”

Yüzü parladı.

“Pekâlâ,” dedi. “Böyle ürünlere dönüşecekse daha çok öykü anlattırmalısın ona.” Öyküyü sınıfa doğru tuttu. “Duvara asılacak bir ödev daha bence. İpeksi, yazan: Christopher Watson.” Öyküyü masaya bıraktı ve bir başkasınınkini eline aldı.

Önümde oturan Annie Myers elini kaldırdı.

“Evet, Ann?”

“Dedesinden öğrendiğine göre, şimdi buna gerçekten Kit’in öyküsü diyebilir miyiz?”

Kızıl Kafa başıyla onayladı. “Güzel bir soru. Evet, diyebiliriz. Bütün yazarlar duydukları öyküleri kaleme alırlar. Bunu her zaman yapmışlardır. Chaucer ya da Shakespeare gibi en büyük yazarlar bile. Öyküler böyle oluşur. Kişiden kişiye taşınır, kuşaklar boyu devam ederler. Her kaleme alınışlarında da biraz farklılaşırlar. Eminim ki, Kit de dedesinin öyküsüne kendinden bir şeyler katmıştır. Değil mi, Kit?”

“Evet.”

Gülümsedi.

“İşte, öyküler böylece değişip gelişir. Canlılar gibi. Evet, aynen canlılar gibi.”

Ann bana döndü. “Beğenmediğimi sanma, Kit,” dedi. “Yalnızca merak ettim, o kadar. Şahaneydi bence.”

“Elbette ki,” dedi Kızıl Kafa, “sözlü anlatımla yazılı anlatım çok farklı anlatım biçimleridir.” Biraz düşündü. “Ona daha fazlasını anlattır,” dedi bana. “Peki, buraya gelip, öykülerinden birini hepimize anlatmak ister mi acaba?”

“Kendine geldin demek?” dedi Allie, okuldan eve dönerken.

Gülümseyerek omuz silktim. “Hı.”

“Ne oldu?”

“Bilmem. Hiçbir şey.” Ona baktım. “Rol yapmadım.”

“Onu biliyorum.”

Yürümeyi sürdürdük. Elim cebimdeydi. Dedemin kafadanayaklı fosilini avucumda tutuyordum.

“Hiçbir şey hatırlamıyor musun?”

“Hiçbir şey, Allie.”

“Şeytanlar, melekler yok mu?”

“Hiçbir şey.”

“Hadi be, Kit!”

Oyunu zihnimde canlandırmaya çalıştım. Gerçekten de hatırlanacak hiçbir şey yoktu. Yoğun bir karanlığın içine girmiştim, o kadar. Askew’un gözlerinin ardındaki karanlığın. Bir madenin karanlığının. Yalnızca ayıldığımda bir şeyler hatırlıyordum; sonra o eski çocukların anısı sanki bir düşmüşçesine soluklaşmıştı.

Yürümeyi sürdürdük.

“Bu nasıl bir şey?” dedi. “İpnotizma falan gibi mi?”

“Bilmiyorum.”

“Bir daha yapar mısın?”

“Bilmiyorum.”

Adımları yavaşladı.

“Hadi be, Kit!” dedi. “Rol yapmıyorsun. Başka herkes yapıyor. Yaptıklarından eminim.”

Yürümeyi sürdürdük.

“Korkutucu muydu? Rüya görür gibi mi? Uyur gibi mi?”

“Bilmiyorum, Allie. Hiçlik gibiydi. Hiç olmak gibiydi.”

“Hadi be!” diye fısıldadı. “Hadi be!”

“Ayıldığımda bir şey vardı,” dedim.

“Bir şey mi?”

“Evet.” Önüme baktım. Allie’nin benimle dalga geçeceğinden emindim. “Çocuklar vardı, bir sürü çocuk. Stoneygate’in geçmişinden çocuklar. Ama şimdi geriye baktığımda, bir düştten ibaret olduklarını düşünüyorum.”

Öylece bana bakıyordu. “Hadi be, Kit!” dedi. “Öykündeki şu oğlan, İpeksi gibi.”

“Evet, ama bir sürü.”

“Onları bir daha gördün mü?”

“Hayır, Allie.” Metruk alana dalıp, gözlerimi kısıtım. “Hayır. Bir tür düştten başka bir şey değildiler.”

Sessizce kapıya vardık. Dedem bahçede bir şezlonga oturmuş, bize gülümsüyordu. Hasırdan güneş şapkasını takmıştı.

“Bu o kötü kız!” dedi. “Benim kocakarıyı çılgına çeviren o küçük afacan!”

Eliyle bizi içeri çağırdı. “Karşılaştığı en vahşi kız çocuğu olduğunu söylerdi,” dedi. Gülerek Allie’nin kolunu sıvazladı. “En vahşi ve en şeker. Böyle derdi.”

Allie kıkırdadı ve büyükannem gibi parmağını sallayıp, aynen onun gibi konuştu:

“Allie Keenan, sen beni parmağının ucunda oynattır, suya götürüp susuz getirirsin, vallahi!”

Dedem kahkahayı bastı. “Aynı o! Tıpkısı!” Başını sallayıp, anılarına gülümsedi. “Bize bir şarkı söyle,” dedi. “Haydi küçük şeytan, bir şarkı söyle bize.” Bana göz kırptı. “Sen bunu küçüklüğünde dinleyecektin. Melek gibi şarkı söyler, şeytan gibi dans ederdi.”

Allie düşündü.

“Sen de katıl,” dedi. “Hani onun yaptığı gibi.”

“Haydi öyleyse. Sen başla, yavrum.”

Allie derin bir soluk alarak şarkıya girdi, dedem de hemen ardından ona katıldı.

*Susun, çocuklar, payınızı alın
Korkunç bir hikâye anlatayım size,
Susun, çocuklar, payınızı alın
Solucanın hikâyesini anlatayım size. . .*

Şarkıyı söyleye söyleye, birbirlerine yaslandılar, onları birbirine bağlayan müziğin ritmine uyarak birlikte sallanıp durdular.

on dört

Dedemi, bize öykülerini anlatması için okula çağırmak istiyordum. Ancak, artık öykülerin sona ermekte olduğundan endişeleniyorduk. İlk fark eden annem olmuştu. Hiç nemsiz gibi görünüyordu, yalnızca birkaç dakikalığına onu yitiriyorduk. Ama annem dikkatli izlememizi söyledikten sonra, bu süreçleri ayırt etmeye başladık. Drdmz birlikte yemek yer, konuşur, şakalaşır, birbirimize o gün yaptıklarımızı anlatırken, birden bir süre yanımızdan ayrılmış gibi oluyordu. Konuşmayı ve dinlemeyi bırakıyor, yemeğine elini srmyordu. Boş ve anlamsız gözlerle ardımızda bir yerlere doğru bakıyordu. Bu dikkat kaybı bazen göz açıp kapayınca kadar geçiyor, bazen birkaç saniye sürüyordu. Bazen annemin uzanıp, kolunu drtmesi gerekiyordu.

“Baba!” diyordu. “Baba!” Sonra dedem şaşkın gözlerle yine bize geri dönüyordu.

“Ne?” diyordu. “Ne?”

“Nerelerdeydin, baba?”

O zaman dedem gözlerini kırıyor, bizi ilk kez

görüymüş gibi bakarak, başını sallıyordu.

Tadımız kaçmış olarak hepimiz ona gülümserdik. Annem kolunu ovuşturduğunda iç geçirir, bakışları netleşirdi; sonra da hep birlikte buna gülerdik.

“Perilere mi karıştın?” derdi annem.

“Aynen,” diye fısıldardı. “Aynen. Âdet bu değil mi?”

Hep birlikte güler ve yeniden yiyip içip konuşarak, korkunun gözlerimizden belli olmamasına çalışırdık.

Bazı günler daha kötüydü. Bomboş gözlerle, kendini bırakmış bir biçimde divanda ya da masada oturduğu uzun süreler oluyordu. Bir gün okuldan sonra annemle salonda otururken, onu izledik: İki dakika, üç dakika, dört dakika ve hâlâ boş gözlerle bakmayı sürdürüyor, ama sanki ne kendi içinde, ne dışında hiçbir şey görmüyordu.

“Aman Allahım!” diye fısıldadı annem. “Vah zavallı!”

“Belki yalnızca hatırlıyordur,” dedim. “Hep yaptığı gibi.”

“Hayır, oğlum,” diye fısıldadı. “Onun yaptığı unutmak.”

Sustum. Sığınağı, hiçbir şey bilmemeyi, hiçbir şey hatırlamamayı düşündüm. Onu kendi karanlığında kaybolmuş haliyle izlerken titredim. Annemin söylediğinin doğru olduğunu biliyordum.

on beş

Sabahın erken saatlerinde mutfaktaydık. Camlarda güneş parlıyor, ama deniz yönünde bulutlar toplanıyordu. Dedem sofrada çayını içiyordu. Başka kimse yoktu. Hızla kahvaltımı bitirdim, çantamı kontrol ettim. Her şey yerli yerindeydi: Dün gecenin ödevi, kalem kutusu, kitaplar, öğle yemeği paketim. Cebimi kontrol ettim; sert, ağır kafadanayaklı fosilini elledim.

“Bu İpeksi’yi izlemek gibi, oğlum.”

Ona dönüp, eline dokundum.

“Evet, aynen öyle. Burada oturmuş, neye benzediğini düşünüp duruyordum.”

Onu daha sıkı tutarak dinledim. Nasıl yüzünü güneşe çevirdiğini, alıçlı patikalardan nasıl yürüdüğünü, nasıl şarkılar söyleyip, eski öyküler anlattığını geçirdim aklımdan.

“En karanlık tünel boyunca, daha önce hiç bilmediğin bir tünel boyunca, öbür adamların hepsinden çok uzakta, tek başına onu izlemeye benziyor. İpeksi’nin olduğunu düşündüğün yere gelip, hiçbir şey bulamamaya benziyor. Yalnızca karanlık. Yalnızca hiçlik. Üs-

telik kıpırdayamıyorsun ve nasıl geri döneceğini de bilmiyorsun. Orada durdukça, karanlık seni daha da çok sarıyor; öyle ki, karanlıktan başka bir şey kalmıyor ve hiçbir şey görmüyor, hiçbir şey duymuyor, hiçbir şey bilmiyor, hiçbir şey hatırlamıyorsun.”

Sanki gücüm onu sonsuza kadar bu aydınlık dünyada yanımızda tutabilirmiş gibi, ona sıkı sıkı sarıldım. Elimi iki elinin arasına aldı, çayını yudumladı ve gülümsedi.

“İşte böyle,” dedi. “Beni sıkı tut, oğlum. Beni bırakma.”

“Anladığımı sanıyorum,” dedim. “Hiçbir şey görmüyorsun. Hiçbir şey duymuyorsun.”

“Hiç.”

“Hiçbir şey hatırlamıyorsun.”

“Hiç. Hiçbir şey yok hatırlayacak.”

“Ve geri dönene kadar da korkmuyorsun.”

“O kadar zaman gitmiş olduğunu anlamaktan korkuyorsun. Yine gideceğini bilmekten korkuyorsun. Ama oradayken. . . Hiçlik.”

Omuz silkip, gülümsedi yine.

“Geri dönüşler de, sanki bulunma gibi. Ellerinde fenerleriyle tünellerde ilerleyen madencilerin sana seslenmesi gibi.”

Bir daha başını salladı.

“İhtiyar dertleri işte. Ne kadar anladığını düşün-

sen de, bunlar senin gibi çocuklara göre değil,” dedi. “Ama ne olduğunu anlamana yardım etmenin bir yolunu bulmak istiyorum. Yardım edebilirsem, senin için daha az korkutucu olur, değil mi?”

“Evet,” diye fısıldadım.

Uzandı, parmaklarının ucuyla yavaşça gözyaşlarımı sildi.

“Buna gerek yok,” diye fısıldadı. “Ben günümü yaşadım, sen de kendininkini yaşayacaksın.”

Sonra bana göz kırptı.

“Senin o arkadaşın var ya,” dedi. “Hani o kız. İşte o. Aydınlık ve yaşam dolu olan. Onun yanından ayrılma, oğlum.”

on altı

O gece pek uyuyamadım. Çevremde çocuklar gülüşüp fısıldaşıyordu. Dışarı baktım ve Stoneygate'in üstüne çökmüş kara bulutları gördüm. Neredeyse hiçbir ışık gözükmüyordu. Duvarın ardında dedem inledi. Onun için dua etmeye çalıştım, ama sözcükler dilimde anlamsızlaşıp içeriksizleşiyordu. Ertesi sabah dedem bir türlü uyanmadı. Sanki artık hiç uyanmayacakmış gibiydi. Annem elinde soğuyan çay fincanıyla yatağının yanında oturuyordu.

"Baba!" diye fısıldadı. "Haydi, baba!" Yanında kalabileceğimi söyledim anneme; ama o sertçe karşı çıktı. "Okula git. Görevini yap. Haydi okula!"

Çiseleyen yağmur altında kapıya koştum. Bulutlar bütün gün dağılmadı. Dersler boyunca camlardan yağmur aktı durdu. Bütün gün onu orada karanlıkta, hiçliğin içinde yatarken düşündüm.

Coğrafya dersinde Dobbs, kendisini dinlemediği için Allie'yi azarladı.

"Tektonik tabakaların seninle hiçbir ilgisi olmadığını düşünüyor olabilirsin, Bayan Keenan!" diye ba-

ğırdı. “Ancak bu, senin kafatasındaki tabakalar henüz birleşmediği için. Sen daha bebedsin, kızım. Yarı oluşmuşsun. Tektonik bir boşluksun.”

Allie’nin gözlerindeki yaşları, sıkılmış yumruklarını gördüm. Dobbs’u parça parça etmek istediğini fark ettim.

Ders arasında koridorda yan yana oturup, çatıyı döven yağmurun sesini dinledik. Ona dedemden söz etmenin bir yolunu arıyordum, ama o öfkeyle doluydu. Sürekli ayağını yere vuruyor, gözlerini kısıyor, uflayıp duruyordu.

“Buradan nefret ediyorum,” diye tısladı. “Buradan ve buradaki herkesten nefret ediyorum. Belki de, onların beni bırakmasını bile beklemem. Çekip giderim önceden. Avare, kaçkın, kendi hayatımı kurarım.” Kolumu çimdikledi. “Sen de benimle gelebilirsin, Kit. Çantamızı alır, yollara düşeriz. Sen ve ben birlikte.”

“Ne?” dedim.

Güldü, dudakları kısıldı.

“Ne demek ne? Sen? Tabii ki gelmezsin. Hoş, gel sen bile beni çıldırtırsın ya. Hı? Hı? Hı?”

Ona dönüp, dişlerimin arasından tısladım. “Sen!” dedim. “Dobbs haklı. Yalnızca kendini düşünüyorsun hep. Kendini, kahrolası kendini.”

Bunun üzerine, hışımla koridordan aşağı doğru yürüdü.

Sonra zil çaldı, ben de Fransızca sınıfına yöneldim. Müdür yardımcısı Chambers'ın azarlamakta olduğu Askew'un yanından geçtim. Askew'un bir maskara, bir geri zekâlı ve okulun yüz karası olduğunu söylüyordu. Askew, başı öne eğik, duvara yaslanmış, hepsine katlanıyordu. Ben geçerken, gözlerini kaldırıp küçümseyerek baktı.

"Bay Yeniden Doğuş, ha?" diye homurdandı.

"Ne dedin?" dedi Chambers. "Ne dedin sen bana şimdi?"

"Hiç," dedi Askew. Sesindeki derin bezginliği duy-dum. "Hiç. Hiçbir şey."

Ardından Fransızca, sonra Matematik, sonra mukavva tadı veren sandviçler, huysuz öğretmenler, dertli öğrenciler ve durmadan yağıp duran yağmur. İçeride de, dışarıda da her şey bulanıktı. Tek istediğim dışarı çıkmak, eve dönüp dedemin nasıl olduğunu görmektir. Avucumdaki kafadanayaklı fosilini sıkıp duruyordum. Tekrar bulununcaya değin, orada, toprağın içinde ne kadar zaman kalmıştı acaba? Herhangi bir şeyin yeniden bulununcaya değin, ne kadar süre karanlıkta kalması gerekirdi ki?

Sonra İngilizce ve yine öyküm üzerine yaygara koparmak isteyen Kızıl Kafa. Belki de öyküyü resimlet-meliyiz, diyordu. Belki de renkli bir kapak yapmalıyız. Bana gülümsedi. Ben ne düşünüyordum?

“Elbette,” diye mırıldandım. “Nasıl isterseniz.”

Beni süzüp, “Güzel,” dedi. “Belki bunu dersten sonra konuşabiliriz.”

“Olur. Nasıl isterseniz,” dedim.

Bunun üzerine Shakespeare ve Chaucer konusuna döndü. Bu arada, sonunda yağmur dinmiş, bulutlar aralanmaya ve ıslak metruk alanın üstünde zayıf güneş ışınları parlamaya başlamıştı.

“Pekâlâ,” dedi ötekiler çıktıktan sonra. “Resimler. Bunları kime yaptırabileceğimiz konusunda bir fikrin var mı?”

Omuz silktim.

“John Askew olabilir,” dedim.

Gözlerini açtı.

“O yetenekli bir ressam,” dedi.

Başımla onayladım.

“Senin de arkadaşın, öyle mi?”

Başımla onayladım.

Beni süzdü.

“Her şey yolunda mı, Kit?”

“Evet, sağ olun.”

Dışarı baktım, diğerlerinin kapıda toplandıklarını gördüm. Allie de kaşlarını çatmış dikiliyordu.

Kızıl Kafa kapak konusuna geçti; gerçek bir kitapmış gibi, desenlerden birini bilgisayarda tarayıp, üstüne başlığı, altına da benim adımlı yazarsak, ne güzel ola-

caktı.

Orada öylece dikilip, bıraktım anlatsın. Dışarıda, Askew ve Jaks metruk alanın sınırında gözden kayboldular.

“Gitmem gerek,” dedim.

“Pardon?”

“Gitmem gerek.”

“Bunların seni ilgilendirdiğini sanıyordum.”

“İlgilendiriyor. Ama. . .”

Ben gitmeye hazırlanırken, kolumu yakaladı.

“Christopher. Sana neler oluyor? Ne var, Kit?”

“Hiç,” diye tısladım. “Hiçbir şey olduğu yok.”

Başımı sallayıp, elinden kurtuldum ve çantamı kapptığım gibi, onu öylece orada bırakarak, hızla dışarı çıktım. Neden hemen eve, dedeme gideceğim yerde, Ölüm denen oyunu oynamaya koşmuştum? Diğerleriyle birlikte kapıda beklerken, bu soru kafamın içinde dönüp duruyordu. Kızıl Kafa'nın camdan bizi izlediğini gördüm. Ne bakıyorsun, diye bağırarak istedim ona. Seni ne ilgilendirir? *Eve git. Eve git*, diyordum kendi kendime. Ama gözlerim yerde, suratım asık, sessizce bekledim orada. Bir yandan eve gidersem karşılaşabileceklerimin dehşeti beni alıkoyuyor, öte yandan dedemin bildiği, o gün sığınakta tekrar bulacağımdan emin olduğum karanlık beni kendine çekiyordu.

Allie bana bakmadı. Çamurlu toprakta ilerlemeye

başladık. Otların arasında geniş su birikintileri vardı. Zayıf güneş ışınlarının altında su buharı beyaz beyaz yükselip sürükleniyor; nehirde soğuk bir esinti geliyordu. Alçak, gri bulutlar metruk alanın üstünde ağır ağır kayıyordu. Pantolonlarımız ıslanmış, ayaklarımız su sıçratıyor, tek kelime konuşmuyorduk. Islak, yüksek otlar. Orada sessizce bekleyiş. Jaks'ın havlaması. Askew'un eli. Yana açılan kapı. Aşağı, ıslak sığınağa iniyoruz. Ayaklarımız zemini kaplayan sığ suyun içinde çömeliyoruz. Karşıya, Allie'nin gözlerine bakıyorum. Sen, diyorlar. Sen beni deli ediyorsun. Kendi başınasın. Duvara, uzun ölümler listesine kazılmış adıma bakıyorum: Christopher Watson. Suyu içiyorum, sigarayı tütürüyorum, dönen kamayı izliyorum. Ben, ben değil, ben, ben değil, ben, ben değil. . . Yine ben olacağını biliyorum. Kama ayaklarımı işaret ederek duruyor. Askew'un elini tutuyor, suyun içinde diz çöküp, ellerimi yere koyuyor, Askew'un fısıldadığı sözleri dinliyor, gözlerinin içine bakıyor, dokunuşunu hissediyorum. Bu bir oyun değil. Gerçekten öleceksin. Bu ölüm. Suyun içine yuvarlanıyorum. Karanlık. Hiçlik.

on yedi

Sonra hepsinin sonu geliyor.

Karanlığın derinliklerindeyken, adımları duyuyorum, defalarca.

“Kit! Kit! Kit! Kit!”

Üstüme ışık vuruyor. Omuzlarımı tutan eller beni sarsıyor. Yüzüme su çarpıyor.

“Kit! Kit! Kit!”

Gözlerimi açıyorum.

Kızıl Kafa yanımda çömelmiş. Suyun içinde diz çökmüş, kızıl saçları sığınağın içine dolan ışıktaki alev gibi parlıyor.

“Kit!” diyor, daha yavaşça. “Kit!” Yüzümü okşuyor, ellerini koltukaltlarıma geçirip, beni yerden kaldırmaya çalışıyor.

Arkasında, bütün öteki suratlar sığınağın kenarından aşağı bakıyor.

“Nedir bu?” diye fısıldıyor Kızıl Kafa.

Konuşamıyorum. Allie’nin, yüzünde dehşet ifadesiyle bize doğru eğildiğini görüyorum.

“Onu uyandırma!” diye bağılıyor. “Onu uyandır-

masana, aptal Kızıl Kafa!”

Gözlerinden yaşlar boşanıyor. “Onu uyandırma!” diye bağıyor.

Kızıl Kafa, beni biraz daha yerden kaldırıyor.

“Haydi,” diyor. “Haydi! Uyan, Kit Watson!”

Ateş püsküren gözlerle yukarıdaki suratlara bakıyor. “*Nedir* bu?” diye bağıyor. “Burada neler oluyor-du?”

Suratlar kayboluyor. Bir tek Allie kalıyor, içeri bakarak ağlıyor.

“Gel de, bize *yardım et*,” diyor Kızıl Kafa.

Bunun üzerine Allie aşağı iniyor. İkisi birden beni ayağa kaldırıyor. Bacaklarım kurşun gibi. Hiçbir şey hatırlamıyorum, yalnızca karanlık, hiçlik. Fısıltılar, gü-lüşmeler duyuyorum. Görüş alanımın sınırında yer de-ğiştiren sıska bedenler seçiyorum. Başımı döndürüp durarak, onları gerçekten görmeye çalışıyorum.

“Kit!” diyor Kızıl Kafa. “Haydi, Kit! Kendine gel!”

Beni girişe doğru taşıyıp, yukarıya, aydınlığa çık-mama yardım ediyorlar.

Metruk alanı tarıyorum. Çocuklar otların arasın-da dağılmış, evlerine doğru uzaklaşıyorlar.

Kızıl Kafa kaçanların adlarını sayıyor.

“Daniel Sharkey,” diyor. “Robert Carr, Louise McCall. . .”

Otların üstünde dinleniyoruz. Kızıl Kafa’nın suratı

öfkeyle kasılmış.

“*Nedir* bu?” diye ısrar ediyor.

Allie yüzümü, saçlarımı, omuzlarımı okşuyor.

Nehir kıyısı boyunca karanlık, tıknaz bir figürle bir köpek uzaklaşıyor.

“Ve John Askew,” diye fısıldıyor Kızıl Kafa. “Bunu tahmin etmeliydim. John Askew!”

İKİNCİ BÖLÜM

KIŞ

bir

Ertesi gün birimiz dışında hepimiz Chambers'ın ofisindeydik. Kızıl Kafa'nın raporu ve adlarımızın listesi önündeydi. Bize, sanki yabancıymışız gibi, şaşkın şaşkın bakıyordu. Bu kadar genç ve parlak gelecekli insanlarda bu tür karanlık eğilimler görmekten kaygılandığını anlattı. "Ben şimdi bundan ne anlam çıkarmalıyım?" dedi. "Bunu bana nasıl açıklayacaksınız?" Dışarıda, metruk alanı kırağı tutmuştu. Chambers'ın altüst olmuş suratının arkasından dışarısını gözlüyordum. Askew oradaydı; beyaz puslu havada, beyaz zemin üstünde ağır ağır yürüyen bir karaltı. Kalın giysilere bürünmüş, siyah yün beresini iyice başına geçirmiş, koltuğunun altında resim defteri, yanında Jaks.

"Watson!" diye bağırdı Chambers. Gözlerimin içine dik dik baktı. "Ne dediğimi bile dinleyemeyecek misin, oğlum?"

Gözlerimi Askew'dan ayırmaya çalıştım. Ötekiler oyunun öyküsünü anlattılar: Nasıl oynadığımızı, nasıl öldüğümüzü, nasıl tekrar hayata döndüğümüzü. Chambers, Askew'u sorunca, evet diye kabul ettiler; bu As-

kew'un oyunu ve onun sığınağıydı. Hatta Bobby ağlamaya başlayarak, kendimize engel olamadığımızı, Askew'un içinde şeytan olduğunu, bizi baştan çıkardığını, tehdit ettiğini, büyülediğini söyledi. Daniel ve Louise başlarıyla onayladılar.

"Doğru," diye fısıldadılar. "Kendimize engel olmadık. Askew bir şeytan. Bizi büyüledi."

Başlarını önlerine eğip, bir daha asla Askew'un yanına bile gitmeyeceklerini söylediler.

Allie cık cık yaptı.

"Evet, Alison?" dedi Chambers.

"Vallahi," dedi. "Bunlar saçmalık. Yalnızca aptal bir oyundu, o kadar. Askew de soytarının teki işte. Bir mağara adamı. Şeytanmış, hıh!"

Chambers düşünceye daldı.

"Dikkatli ol," diye fısıldadı. "Dünyada kötülük diye bir şey vardır. Üstelik, bundan en çok zarar görenler, ona inanmayanlar olur."

Not defterine bir şeyler karaladı.

"Christopher?" dedi. "Senin hiç sesin çıkmıyor."

Omuz silktim. "Yok," dedim. "O şeytan filan değil. Herkesin içinde iyilik vardır. Askew'un içinde de iyilik var. Yalnızca o bizlerden farklı. Yaptığımız da yalnızca bir oyundu."

Chambers başını sallayarak, yazmaya devam etti.

"Siz daha çocuksunuz," dedi. "Masum çocuklar.

Sizi korumak bizim görevimiz. Şunu anlamalısınız ki, başımıza büyük belalar açabilecek insanlar vardır.”

Tek tek yüzlerimize baktı. Bize ne yapılacağına yönetim kurulunun karar vereceğini söyledi.

“Sanırım, Bay Askew bizden ayrılacak,” dedi. “Sakin onun izinden gidip, boşluğa düşmeyin.”

Ofisten çıktığımızda, Bobby’yi beni süzerken yakaladım.

“Ne bakıyorsun?” dedim.

“Kızıl Kafa seni uyandırdı,” dedi.

Allie cık cık yaptı.

“Yaşayan bir ölü,” dedi Bobby. “Askew, senin böyle olacağını söyledi. Yaşayan bir ölü.”

Allie, onu boğazından yakaladı.

“Sen solucanın tekisin!” dedi. “Haberin var mı? Şeytan ya da yaşayan bir ölü varsa, o da sensin.”

Sonra kovaladı onu.

Günler geçip gidiyordu. Askew okuldan atıldı. Bizler de bundan sonraki davranışlarımız konusunda uyarı aldık. Okuldaki daha küçük çocukların kafasını öykümüzle karıştırmamamızı ikaz ettiler. Okul sahasının kenarında durup, sığınağı kapatmak için metruk alana doğru ilerleyen buldozeri izledik.

Kızıl Kafa, bir gün onun dersinden çıkarken beni çağırdı.

“Artık iyi misin, Kit?” dedi.

“Evet, sağ olun, öğretmenim.”

“Beni çok korkuttun, biliyorsun.”

“Biliyorum. Özür dilerim, öğretmenim.”

“Senin çok büyük bir hayal gücün var,” dedi.

“Ama bazen bu gereğinden fazla baskın olabilir, özellikle de bu kadar genç birinde.”

“Evet, öğretmenim.”

“Ona dikkat et, ha?”

“Olur, öğretmenim.”

“Sen onu öykülerini yazmakta kullan, tamam mı?”

“Olur, öğretmenim.”

Gülümsedi.

“Öyküleri oynamaya gerek yok, Kit. Sözcükler yeterlidir.”

Evdekiler ılımlı davrandılar. Büyükanne'nin ölümünden ve dedemin hastalığından söz ettiler. Artık oyunun bitmiş olmasının önemli, ama John Askew'un ayrılmasının çok kötü olduğunu söylediler. Hatta babam olayı gülünç bile buldu. Mezarlıktaki anıtın çevresinde karanlıkta dans ederek oynanan eski oyunu anlattı.

“Masallar ve hayallerle ödümüzü patlatırdık. Garip olan da korkmak *istiyor* olmamızdı. Sanki o aptal oyunu oynamaya *çekiliyorduk*. Biraz daha ileri gidilse, herhalde sizinki gibi sonuçlanırdı.”

Başını salladı.

“Çocuk oyunları, işte! Neyse, artık bitti ve dersi-

mizi aldık. Bir daha böyle bir şeye kalkışmayacaksın, değil mi?”

Başımı salladım.

“Hayır.”

Askew’un sığınağı olayını dedemden saklamaya çalıştılar, ama o işin özünü hissetti. Kitap okurken odama girdi, arkamdaki yatağın üstüne oturdu.

“Bir sıkıntın mı var?”

“Hımm,” dedim.

“Geçer. Her şey için söylenebilecek en iyi şey budur: Geçer. Bana anlatmak ister misin?”

Omuz silktim.

“Sanmıyorum,” dedim. “Yalnızca bir oyundu, hepsi bu. Ve de kötü gitti.”

“Bu yeterli, oğlum.”

Omuzumun üstünden ilgiyle baktı. “Bu seferki ödev nedir?”

“Coğrafya. Eskiden bütün kıtaların nasıl tek bir kıta olduğu üzerine.”

“Bu doğru mu, yani?”

“Evet. Adı da Pangaea’ymış. Sonra kıtalar kopup ayrılmış.”

Ona, milyonlarca yıl öncesinin dünya haritasını, yeryüzünün nasıl kırılıp yırtıldığını, nasıl sürekli biçim değiştirdiğini, kendini yenileyip durduğunu gösterdim.

Gülümsedi. “Çok ilerleyeceksin, oğlum.” Çıkmak

üzere ayağa kalktı. “Bak, dinle,” dedi. “Umarım benim gibi bir ihtiyarın anlamayacağını düşünüp, benden bir şey saklamıyorsundur.”

Ona doğru döndüm. “Hayır, dede,” dedim.

Ona, bunu herkesten çok daha iyi anlayabileceğini söylemedim.

iki

Stoneygate'e kış iyice bastırdı. Metruk alan donmuş, su birikintileri buz tutmuş, pencere camlarında beyaz çiçek ve eğreltiotu şekilleri oluşmuştu. Dedem karanlığının içinde kaybolup kaybolup, geri geliyordu. Bazı günler gözleri parlar, evin içinde mırıldandığı şarkılar yankılanırken, bazı günler bizden kopuyor, boş gözleri soğuk dünyayı delip geçiyordu. Allie, her sabah bana uğruyordu. Kırmızı beyzbol şapkası, yeşil atkısı ve kırmızı paltosuyla, ağzından beyaz dumanlar biçiminde soluklar çıkararak eşikte dururdu. Dedem iyi günlerinde mutfaktan ona gülümser, küçük cadı kız, diye seslenirdi.

"Periler kraliçesi!" derdi ona. "Kırmızı ve yeşil birlikte, bir tek olabilir periler kraliçesinin üstünde!"

Bunun üzerine, "Aman, Bay Watson! Kötü yaşlı adamı oynamayı bırakın artık!" derdi Allie de gülerek.

Buz gibi hava insanın ciğerine işliyordu. Kaldırımlar buzlanmıştı. Seslerimiz soğuktan boğuluyor, hiçbir yere ulaşmadan havada asılı kalıyordu. Allie'nin küçük topuklarının çıkardığı ses duyuluyordu. Çevremizde

okula giden öteki çocukların konuşma ve ayak sesleri. Kapıda küçüklerden bir grup bizi gözler; fısıldaşarak orada, aşağıda olup bitenler üzerine söylenenleri bire bin katarak anlatırlardı. Allie aniden üstlerine atlar, tıslayarak dişlerini gösterir, parmaklarını pençe gibi kıvrır; onlar da kıkırdaşarak kaçışır, ama korkmaktan zevk alırlardı.

Sınıf kapısına yaklaşırken, “Bugün de iyi olacağım,” derdi Allie, sırtını dikleştirip, başını yukarı kaldırarak. “Aynen dünkü ve önceki günkü gibi.” Kıkırdardı. “Bayan Kusursuz,” derdi. “Evet öğretmenim, Bay Dobbs. Hayır öğretmenim, Bay Dobbs. Büyük Çöküntü Vadisi. Gerçekten mi? Ne kadar ilginç, öğretmenim. Lütfen, biraz daha anlatın.”

Günler hızla geçip gidiyordu. Dinliyor, not tutuyor, soruları yanıtlıyor, sorular soruyorduk. Camlardan, yoğunlaşan su buharı akıyordu. Dışarıda güneş, sisin içinde bir görünüp bir kayboluyordu. Buzlar sabahları gevşiyor, her öğleden sonra gene katılaşıyordu. Allie de gerçekten öyle söylüyordu: Evet öğretmenim, Bay Dobbs. Hayır öğretmenim, Bay Dobbs. Büyük Çöküntü Vadisi’nin çok ilginç olduğunu da söyledi. Sonunda Bay Dobbs bakışlarını çevirip, ona gülümsedi.

“Olur şey değil, Bayan Keenan, yeni bir sayfa açmakta olduğunuzu görmek çok güzel. Henüz umudumuzu yitirmemiştik.”

“Hadi be, Kit!” dedi Allie. Hava kararırken, eve dönüyorduk yine. “İyi olmak sıkıcı değil mi?”

Sık sık alacakaranlıkta Jaks’le birlikte metruk alanda gidip gelen Askew’u görüyorduk hayal meyal.

“Buz kesiyor olmalı, Kit,” dedi Allie. “Donacak.”

“Can sıkıcı,” dedim. “Ama belki de, yeterince heyecan tattık şimdilik.”

“Umarım yine o günleri görürüz,” diye fısıldadı ve başını arkaya atarak, kararan havaya doğru, uzun bir soluk buharı üfledi.

üç

Yine sabahın erken saatleri. Metruk alanda daha yoğun bir don ve sis var. Gün ağarıyor. Kış ilerliyor. Sığınaktaki son olayın üstünden haftalar geçti; dedemin kayıp gitmelerinin yarattığı endişeler dışında sakin, sessiz haftalar. Bir gün, belki de yakında, ona artık bakamayacağımız için yanımızdan almaları gerekeceğini söylediler.

Kaloriferin ısını iyice yükseltmiştik; pencere camlarında çiçek ve eğreltiotu desenleri oluşmuyordu artık. Dışarısının manzarası binlerce su zerreciği ve aniden boşanan su damlalarıyla görünüm değiştiriyor, karışıyordu.

Dedem sofrada, anılarına gömülmüş bir halde geçmişine gülümseyerek, sabah çayını içiyordu. Şarkısı azar azar dudaklarından döküldü.

*Gençliğimde, ben dinçken,
Ah, evet, kesip yontarken. . .*

Birden başını kaldırdı, gözlerini kırıştırdı. “Bir yıl,” dedi, “Cehennem kadar soğuktu. Harikaydı. Buzlar

aylarca erimedi. Sokaklar ve tarlalar kalın bir kar tabakasıyla kaplandı. Hatta nehir dondu. Evet, kıyıda kıyıya dondu. İnanır mısın? Ama burada oturuyor olmam kadar gerçek, oğlum.” Gülümsedi. “Yaa. Harikaydı. Güneş açtığında, Cennet gibi parlak günler olurdu. Geceleri de bütün o don, kar ve buz, yıldızların altında parlardı. Pırıltılı geceler!”

O sırada içeri giren annem başını salladı.

“Ah, şu eski hikâye,” dedi. “Hani Johnny Sharkey ve Col Gullane ile nasıl öteki kıyıya yürüyüp, geri dönmüştünüz?”

“Hah, sen bunu biliyor muydun, yavrum? Bir iki kere anlatmış mıydım? Dinle bak, kaya kaya düşe kalka yürümüştük.”

“Nehrin ortasında da kardan adamlar, buz pateni yapanlar vardı. . .”

“Hah. Hepsi. Hepsi. Aylar boyunca Cehennem gibi soğuk olmuştu.”

Yine kendi kendine gülümsedi. Annem bana göz kırptı, hafifçe dedemin omuzuna dokundu, sonra öne eğilip, yavaşça başını öptü ve yukarı çıktı.

“Dinle bak,” dedi dedem. “Öldürücüydü de, özellikle bahar geldiğinde. Buzlar erimeye başlayınca aşağıdaki Bill İskeleyi yolunda bir çocuk boğulduydü. Kızayısıyla falan buzun içine gömülmüş, zavallı. Bu her şeyin sonu oldu. Nehrin ortasındaki deliğin giderek büyü-

düğünü izledik; sonunda nehir yine akmaya başladı.” Düşüncelere daldı. “Harika günlerdi. Harika günler. Ama bahar tehlikeliydi doğrusu.”

Girişteki posta kutusundan bir tıkırtı geldi.

“Posta!” dedi.

Paspasın üstünde tek bir kahverengi zarf duruyordu. Üzerinde kötü bir el yazısıyla “Kit” yazıyordu. Ne pul vardı, ne adres. Yavaşça zarfı yırttım.

Simsiyah bir karakalem resimdi. Madendeki tünelleri, kömüre eğilen adamları, fenerlerinden çıkan ışık konilerini gördüm. Arkalarında kısa pantolonlu, çizmeli, pırıldayan, sarışın bir oğlan duruyordu. Başını çevirmiş, resmin dışına bakıyordu. Koşmaya başlamak üzereymiş gibi çizilmişti: İpeksi.

Resmin arkasına, aynı kötü el yazısıyla, “Öykün için,” diye yazılmıştı.

Resmi çevirip, dedeme gösterdim.

“İpeksi!” dedi. “Aynen olduğu gibi.” Kara resmin içine daldı gitti. “Evet, yaa. Aynen olduğu gibi.”

“John Askew yapmış,” dedim.

“O bilebilir tabii. Dedesinden. Onu çok doğru yakalamış. Küçük bela.”

Pencereden dışarı baktım; camda süzülen suların bozduğu görüntüde, uzaklaşan Askew’u seçtim.

“Okul için yazdığım öyküyü okumuş,” dedim. “Onun için çizmiş bunu.”

“Yetenekli çocuk.” Dedem bana baktı. “Takımın dışında kaldığını sanıyordum gerçi,” dedi.

“Yaa. Öyle galiba,” dedim omuz silkerek.

O sırada annem geldi, resmi kaldırıp baktı ve çok güzel olduğunu söyledi. Sonra farkına varıp, “John Askew mu?” dedi.

“Evet.”

“Umarım böyle şeylerle bizi kazanabileceğini düşünmüyordur.” Resmi masaya geri bıraktı.

“Her neyse,” diyerek güldü dedem. Uzanıp parmağının ucuyla pırıldayan oğlana dokundu. “Küçük İpeksi, ha?”

Yukarı kata çıktım ve resmi duvara, beni betimleyen resmin yanına astım. Sonra annem seslendi.

“Kit! Allie geldi!”

dört

O gün okuldan sonra tek başıma dışarı çıktım, çitleri aştım. Düzinelerce çocuk alacakaranlıkta oyun oynuyordu. Çıplak bir toprak parçası üstüne bir kaydırak konmuş, birisi de bir fener getirmişti. Kaydırığın donuk parıltısı üstünden kayıyor, birbirlerine tosluyor, sere serpe yerlere yatıyor, gülüşüp çığlıklar atıyorlardı.

Birisi, "Kit!" diye seslendi. "Gel sen de oyna, Kit!"

Ardından çığlık attı: "Aaaaaaaa! Hah hah ha!"

Elimi sallayıp, yürümeye devam ettim. Donmuş çimenler ayağımın altında çatır çutur eziliyordu. Karşı kıyıdaki evlerin ışıkları, ağır ağır akan nehre yansıyor. Hava karardıkça yıldızlar daha parlaklaştı. Ay yoktu. Aşağı baktığımda, nehir kıyılarının buz tutmaya başladığını görür gibi oldum. Bunun için yeterince soğuk, diye düşündüm. Buz gibi soğuk.

Gözlerimi kapadım ve dedemi küçüklüğünde, buzun üstünde kayıp düşerken getirdim gözümlün önüne. Kendi kendime gülümsedim ve ansızın yakınlarda bir yerde bir fısıltı, incecik bir kıkırdama duydum. Gözlerimi açıp baktım, hiçbir şey göremedim.

“Kim var orada?” diye fısıldadım.

Karanlığın içine doğru baktım, gözlerimi kısıtım, fısıltıyı yine duydum.

“Kim var orada?”

Sonra ani bir homurtu, bir mırıltı geldi.

“Otur! Bırak onu!”

“Askew?” diye fısıldadım.

Sendeleyerek karanlığın içinden çıktı, yanında geceden bile karanlık köpeği vardı. Birkaç metre uzağımda durdu. Soluğum hızlandı, kalbim çarpmaya başladı. Elimi cebime soktum, kafadanayaklı fosilini sıktım.

“Resmini aldım,” dedim.

Bir şeyler geveledi.

“Çok güzel,” dedim.

Tasmasından tuttuğu köpeğin dişleri karanlıkta beyaz beyaz parlıyordu.

“Biliyorum,” dedi.

“Onu duvarıma astım, Askew.”

“Seni,” dedi. “Seni Allah’ın belası!”

“Ben mi?”

“Sen. Bay Kusursuz. Bay Kılı Kıpırdamaz.”

“Ne?”

“Ne demek ne? Sen bozdun her şeyi, Bay Öğretmenin Kuzusu.”

“Ne?”

“Onu oraya koşturup getiren sendin.”

Yanıma yaklaşıp, yakama yapıştı.

“Sende ne var ki, herkes seni korumaya koşuyor?”

Birbirimizi süzdük.

“Ne demek istediğini anlamıyorum,” dedim.

Homurdandı; köpeği de hırladı.

“Seni paramparça edebilir,” dedi.

“Askew!” İyice sinirlendirmişti beni.

“Sen,” dedi. “Sen ve o aptal şirin şey.”

Kendimi çekip kurtardım.

“Yakamı bırak,” dedim. “Bu yaptığın. . .”

Boynuma daha sıkı yapıştı; öyle ki, zor nefes alıyordum. Dik dik bakıyor, gözleri parıldıyordu.

“Ne istiyorsun?” diye fısıldadım.

“Senden mi? Hiçbir şey. Hiç.”

Ama beni bırakmıyordu.

“Kit Watson,” diye fısıldadı. “Kit Watson, yaş on üç. Neye benziyor?”

“Ne?”

“Ne demek ne? Ölümü yaşamak. Neye benziyor?”

“Hiçbir şeye benzemiyor,” dedim. “Saçmalık bu.”

“Öyle mi?”

Yine homurdandı. Elleriyle canımı acıtmak, baskıları ile beni korkutmak istiyordu. Ama bir yandan da boynuma yapışmasının bir tür bana tutunmak demek olduğunu, gözlerinin de özlemle dolu olduğunu hissedebiliyordum. Asıl korunmaya ihtiyacı olan, sev-

giye gereksinim duyan Askew'du.

"Bir şeyler olabilirsin, biliyorsun," dedim.

Küçümseyerek dudak büktü.

"Olabilirsin," dedim. "Resmin mükemmel. Kendine yazık ediyorsun. Aptalca davranıyorsun."

Köpek hırladı, elinden kurtulmaya çalıştı. Sessizce birbirimize baktık.

"Sözlerine dikkat et," dedi. "Çok dikkat et, Kit!"

Çevremizde, bir soluk sesi ve sözcüksüz fısıltılar duyduğum gene. Görüş alanımın kıyısında, karanlığın içinde çömelmiş çocuklar bizi izliyordu. Bakışlarımı Askew'dan ayırıp, onun gerisine yönelttim, gözlerimi kısıtım.

Gırtlaktan gelen, kısık bir sesle güldü.

"Evet ya," dedi. "Bir görenler, bir de görmeyenler var. Sen bana sandığından daha yakınsın, Kit Watson."

"Biliyorum," dedim. Yine göz göze geldik. "Tahmin edilemeyecek kadar yakınız," dedim. "Ve arkadaş olabileceğimizi de biliyorum."

Bunu duyar duymaz beni itti.

"Arkadaşmış!" diye tısladı. "Ne arkadaşı?"

Köpekle birlikte uzaklaştı.

"Evet," diye fısıldadım ardından. "John Askew, yaş on üç ile Christopher Watson, yaş on üç, arkadaşlar."

Orada durup, çevreyi dinledim, gözlerimi kısıtım, karanlığı taradım; sonra hızla eve yöneldim. Her yerde sıksa çocuklar vardı.

beş

“Hadi be, Kit. Bu çok sıkıcı, yahu.”

“Tamam,” dedim. “Birlikte yaparız.”

Allie iskemlesine çöküp içini çekti.

Mutfak masasında Pangaea üzerinde çalışıyorduk. Bugünkü kıtaların hepsinden oluştuğunu göstermemiz gerekiyordu. Haritaları inceledim; Afrika ve Amerika kıyılarının nasıl birbirlerine uydurulabileceğini, Hindistan’ın nasıl Afrika’ya iyice yapıştırılabileceğini gördüm. Ülke ve kıtaları birbirinden uzaklaştıran hareketin hâlâ nasıl sürdüğünü okudum.

“Kolay bu,” dedim. “Kolay.”

Bir araya getirip birbirlerine uydurabilmemiz için, haritadan kıtaları kesmeye başladım.

Allie cık cık yaptı, tırnaklarını yoldu, içini çekti.

“Kim bilmek ister ki?” dedi. “Milyonlarca yıl eskie kim gitmek ister ki?”

Kesmeye ve parçaları birbirine uydurmaya devam ettim.

“Bay Watson,” dedi, parmaklarıyla masada tempo tutarak. “Bay Watson geçmişe yöneliyor. Bay Watson

havasını buluyor.”

“Kes şunu, Allie.”

“Bu çok iyi,” dedi, Bay Dobbs’u taklit ederek. Ben çalışmayı sürdürüyordum. “Mükemmel, Christopher. Kıtaların, belki de tırnaklarımızın uzadığı yavaşlıkta, birbirlerinden ayrılmaya devam ettiklerini kavradın mı? Bunu biliyordun demek? Çok iyi, Christopher. Ne kadar iyi bir öğrenci. Belki sizlerden bazıları da Christopher’ı kendine örnek almalı. Ne var, Christopher? Aa, bir gün sen de coğrafya öğretmeni mi olmak istiyorsun? Harika. Harika. Bir gün daha etraflı konuşalım seninle. Benim deneyimlerimden yararlanabilirsin. Allie Keenan! Hayal görmeyi bırak, kızım! Biraz çalış. Evet öğretmenim, Bay Dobbs. Elbette, Bay Dobbs. Pangaea, ha? Ne kadar da ilginç.”

Kıkırdadı. “Hadi be, Kit! Ne kadar da sıkıcı.”

Bu arada Pangaea tamamlanmıştı. Bütün kıtaların birleşmiş haline baktım.

“Şaşırtıcı,” dedim. “Yeryüzünün katı ve sağlam olduğunu sanırken, böyle bir şeyle karşılaşıyorsun.”

“Çok şaşırtıcı, Bay Watson.”

“Her neyse, yaptık işte.”

“Tanrı’ya şükür. Dobbs mest olacak, ha?”

Allie kitaplarını çantasına yerleştirmeye başladı. “Bütün bunların bitip, geride kalmasını istemez misin hiç?”

“Ne?”

“Ne mi? Okul, kitaplar, ödevler. Böylece dünyaya açılabilir ve kendi istediğin yolda ilerleyebilirsin.”

“Herhalde.”

Allie sırtıttı.

“O küçük cadı kız hâlâ burada mı?” diye seslendi dedem, oturma odasından.

“Evet!” diye bağırdı Allie. “O hâlâ burada!”

“Bahse girerim, torunumun ağzından girip burnundan çıkıyordur.”

“Kesinlikle! Suya götürüp susuz getiriyor!”

“Hah hah ha! Tatlı kız! Tatlı cadı kız!”

Allie yine kıkırdadı ve yüzünü buruşturdu.

“Öyle yapıyorum,” dedi, “ama, bütün bunlar öyle sıkıcı ki, yahu.”

Ayağa kalkıp, çantasını omuzuna attı. “Yarın sabah?” dedi.

“Yarın sabah.”

Allie başını öne eğdi, aptalın teki gibi durdu; başını aşağı yukarı sallayarak yavaşça homurdandı.

“Yarın. . . yarın. . . yarın. . . yarın.”

Tam dışarı çıkacakken, yan odadan ani bir gürültü duyuldu. Bunu annemin dehşet çığılığı izledi.

“Baba!” diye bağırdı. “Baba! Ah, baba!”

altı

Dedem, başı çarpık biçimde divana yaslanmış olarak yere yığılmıştı. Yüzü grileşmiş, gözleri boş boş bakıyordu. Annem üstüne eğilmişti.

“Baba,” diye fısıldadı. “Bir şey yok, baba. Sakin ol. İyileşeceksin.”

Babam telefondaydı.

“Haydi!” dedi. “Açsanıza şu telefonu, açsanıza!”

Benim orada durduğumu fark edince, elini kaldırdı. “Bir şey yok, oğlum. İyileşecek. Haydi, açsanıza!”

Allie’ye döndüm. Eşikte duruyordu.

“Kit!” diye fısıldadı.

“Açsanıza!” dedi babam. “Açsanıza!”

Allie’nin bakışları bir noktaya takılıp kalmış, tıpkı sığınağın içine bakarken olduğu gibi, gözlerinden yaşlar akmaya başlamıştı.

üedi

O gece, doktor gittikten, dedem yatağına yatırıldıktan, ben yatağıma yattıktan, penceremden içeri ay ışığı vurduktan çok sonra İpeksi çıkageldi. Ay bulutların arkasında kalıp, kar yağmaya başladıktan çok sonra, ben uyumaya çalışıp, uyku tutmayınca penceremin pervazında birikmeye başlayan kar taneciklerini izledikten çok sonraydı.

Gözücüyla bir an için ipek gibi bir pırıltı gördüm. Soluğumu tuttum. “Kim var orada?” diye fısıldadım.

Hiçbir şey yoktu. Sonra yine, yalnızca bir pırıltı. Yine hiçbir şey. Gözlerimi kapadım, oğlanın kaçtığını gördüm; tünelden aşağı doğru yönelirken parıldıyordu.

“İşte orada!” diye bağırdım. “Yakalayın! Yakalayın!”

Koştum. Giderek yeryüzünün daha derinlerine inen sonsuz tüneller. Tam kaybettiğimi düşündüğümde yine gördüm onu. Bir anlık bir görüntü ve hemen kayboldu yine. Onu izledim, yitirdim; gördüm, yitirdim. Kısa pantolonlu ve çizmeli, küçük bir sarışın oğlan. Sonsuz karanlığın içine doğru koşup durdum, ama hiçbir yerde yoktu. Derken yine gözücüverdi.

“İşte orada! İşte orada!”

Başını arkaya çevirmiş, durmuş bana bakıyordu. Göz göze geldik. Soluğum kesildi. Beni beklediğini, bana yol gösterdiğini biliyordum. Yine bitimsiz koyu karanlığın içine doğru koştu. Önüm sıra pırılıstısından başka bir şey görülmüyor; kalbimin gümbürtüsünden, hızlı soluklarımdan ve ayak seslerimden başka bir şey duyulmuyordu. Bir asır, bir milyon yıl koştuk. Hiç kimsenin bilmediği, gizli tüneller boyunca, yeryüzünün derinliklerine doğru, zifiri karanlığın içinde, oğlanın biri önde, diğeri geride koştuk durduk. Nihayet son bir parıldamanın ardından temelli yok oldu. Nere-deydim? Yeryüzünün çok derinlerinde, karanlığın dibinde, yapayalnız. Ellerimi uzattım, bir çıkış yolu bulmak için adım adım ilerledim. Sert toprakta parmaklarımın ucuna basa basa ilerlemeye devam ettim. Hiç, ama hiçbir şey göremiyordum. Ansızın ona, orada yanımda duran adama dokundum. Omuzlarına, yüzüne, buz gibi yanaklarına, açık gözlerine dokundum. “Dede!” diye fısıldadım. Yanıt yok. Ölü gibi sessiz ve kas-katıydı. “Dede!” İyice yanaşıp, onu kucakladım. “Dede. Bir şey yok, dede. Sakin ol. Her şey düzelecek.”

Onu sıkı sıkı tuttum. Saatler boyu, milyonlarca yıl boyu sıkıca sarıldım ona; sonunda uzaktan fener ışıklarını gördük, tünelin içinde bizi arayan adamların ayak seslerini ve konuşmalarını duyduk. O zaman dedem

içini çekerek, başını salladı.

“İşte geldiler,” diye fısıldadı. “Tamam, oğlum. İşte geldiler.”

Gözlerimi şafağa açtım. Pencere pervazını kar tutmuştu. Camın önünden büyük kar taneleri düşüyordu.

“Dede,” diye fısıldadım.

Yanağımı duvara dayadım. Yatağında döndüğünü duydum, biraz sonra da zayıf sesi geldi kulağıma:

“Gençliğimde, ben dinçken. . .”

sekiz

Kar. Yaprak kırıdamıyordu. Basık, beyaz gökyüzünden düşen iri kar tanecikleri bahçe ve yolları kaplıyor, çatıların üstünde kalın bir tabaka oluşturuyor, metruk alanı örtüyordu. Kömür gözlü, havuç burunlu, çakıl taşı gülüşlü kardan adamlar belirmişti. Kayılan yüzeylerin eni genişlemiş, uzunluğu artmıştı. Ana babalar, kızaklar, plastik tepsiler, çöp torbaları üstünde bağrıışan çocukları çekerek, karın içinde koşturuyorlardı.

Her sabah uyandığımızda yepyeni bir kar tabakası bulurduk. Sabahları çite ilk ulaşan kişi olmak, oraya ilk taze ayak izlerini bırakmak harikaydı. Karın içinde Allie'yle bata çıka okula yürümek, kıkırdamalarının ölüm sessizliğindeki karlı havada yutulduğunu duymak müthişti. Yakınımızda yürüyenlere kocaman kartopular fırlatıyor; bunların çit direkleri ya da ev duvarları üstünde, tok sesle patlamasını duyuyorduk. Her yanda, puslu gökyüzüne doğru kavis çizerek yükselip, pof diye yere düşen kartopular uçuşuyordu.

Allie göz alıcı renklerdeki giysileriyle karın üstünde dans eder, karları tekmeleyerek çevresinde beyaz bir

bulut oluşturur, kolumdan tutup çekiştirerek, beni de kendisine katılmaya zorlardı. Kollarımızı, bacaklarımızı açıp, kendimizi karın içine atar, bedenlerimizin kalıbını çıkarırdık. Başımızı kaldırıp, ağızımızı açar, kar taneciklerinin dilimizin üstünde yavaş yavaş eriyişini hissedip, birbirimize güler, dans edip dururduk. Ellerimiz ve yanaklarımız sızladığı gibi, mutluluktan kalbimiz de sızlardı.

Dobbs bile karın coşkusuna kapılıp, bize katılmıştı. Pangaea'yı bir kenara bıraktı. Büyük buzulların Kuzey'den aşağı sürüklenirken, yeryüzünü yarıp, kocaman dağlar içinde vadiler açtığı Buzul ağı'nı anlatmaya başladı. Soğuk artıp, yaşam alanları donunca güneye doğru göç eden atalarımızdan söz etti. Pırıl pırıl, bembeyaz bir dünya, diyordu. Buzdan bir dünya.

Kızıl Kafa, atalarımızın göç ederken mağaralarda barındıklarından, oralarda korku içinde büyülü ateşlerin çevresinde toplaştıklarından bahsetti. Belki öyküler de böyle ortaya çıktı, dedi.

“Dumanın içinde, ateşin çevresinde ömeldiklerini gözünüzün önüne getirin. Duvarlara onları dehşete düşüren devasa mamut ve bizonların, kaplan ve ayı gibi hayvanların resimlerini yapmışlardı. Kendilerinin küçük figürlerini de yapmışlardı: Korku verici bir dünyada küçük, kırılgan erkek, kadın ve çocuklar. İçlerinden birinin öykü anlatıcı olduğunu düşünün. Üstünde

hayvan postları, saçları taranmamış, derisi isten kararmış. Elinde bir meşale tutuyor. ‘Dinleyin,’ diyor ve hepsi, gözleri iri iri açılmış, heyecanlı bir bekleyişle ona odaklanarak ateşe yaklaşıyorlar. O meşalesini duvardaki resimlere doğru tutunca, oradaki yaratıklar, o dehşet verici dünya, zayıf erkek, kadın ve çocuklar gözlerinin önünde canlanıyor. ‘Dinleyin,’ diyor, ‘size içimizde en cesur olanın hikâyesini anlatacağım, buzlar arasındaki macerasını, Ayı’yla boğuşmasını, Güneş Tanrısı’nı nasıl gördüğünü. Onun adı Lak’tı. . .”

Kızıl Kafa durup, bizi süzdü.

“Bu haftaki öykü konunuz bu,” dedi. “İlk cümlesi: *Onun adı Lak’tı.*”

Kalemim elimde, düşünceye daldım.

Onun adı Lak’tı. . . diye yazdım.

dokuz

Akşamüstü. Günler sonra bulutlar ilk kez aralanıyordu. Çitleri aştım. Gökyüzü yıldızlarla doluydu. Yukarı baktım ve Büyükayı'yla Avcı Orion'u buldum. Onların altında bir uçağın yanıp sönen ışıkları gidiyordu. Nehre doğru bir yıldız kaydı. Sert bir kar vardı; gevrek, buzlu yüzeyi adımlarımın altında çıtırdıyordu. Çocuklar topladıkları kütük, tahta ve sandık parçalarıyla çok sayıda ateş yakmışlar, bunların çevresinde küçük gruplar halinde oturmuş, közde patates pişiriyor, fıkralar anlatıyor, hayalet ve canavar öyküleriyle birbirlerini korkutuyorlardı. Metruk alanın her yanında ateşler parlıyor, bunlara doğru eğilmiş siluetler seçiliyordu.

"Kit!" diye seslendiler yanlarından geçtiğim bir gruptan. Küçük sınıflardan birtakım çocuklar; merakla parlayan, küçük yüzler. "Gel bize o öyküyü bir daha anlat, Kit."

"Sonra," dedim gülerek.

Nehrin yamacındaki daha karanlık yerlere doğru yürümeye devam ettim; yıldızların ve karşı taraftaki evlerin ışığında, nehrin kıyılarından itibaren donmaya baş-

ladığını gördüm. Her iki kıyıdan ilerleyen buzların ortada birleşerek nehri kaplaması ne kadar sürerdi acaba? Yere çömelip seyrettim ve yine o alçak sesli fısıltıları duydum çevremde. Görüş alanımın kıyısından çocuklar kayıp geçmekteydi. Gözlerimi kısıncı o sıksa silüetleri, yıldızların yansıdığı yuvarlak gözleri gördüm.

Onun da orada olacağını biliyordum belki. Sesini duyduğumda, gözücuyla, kıyının ilerisinde eğilmiş durduğunu fark edince hiç şaşırmadım.

“Otur!” diye fısıldadı. “Bırak onu!”

Sessizlik. Yalnızca nehrin şırıltısı ve gerilerden gelen bir kıkırdama.

“Askew!” dedim.

Yanıt yok. Ona doğru yaklaştım. Sanki acı çeken, saldırma olasılığı yüksek, ama çaresizce yardıma ve sevgiye muhtaç bir hayvanmış gibi, yatıştırıcı bir tonda adını seslendim.

“Askew!” diye fısıldadım. “Askew!”

İçini çekti, bir şeyler homurdandı, yakalarını kaldırıp, beresini aşağı çekti. Ben yaklaştıkça, köpek kıpırdanmaya başladı.

“Donacaksın,” dedim.

Yine homurdandı.

Sessizlik.

“Bütün gün ne yapıyorsun?” dedim.

Cık cık yaptı.

Sessizlik.

“Buzları gördün mü?” dedim.

Yanıt yok.

“Bir keresinde bütün nehri kaplamış,” dedim. “Bir kıyıdan ötekine yürümüşler. Eridiğinde bir oğlan boğulmuş.”

Ses yok.

“Askew?” dedim.

Beresini çekti gene.

“Donacaksın,” dedim.

“Sen,” diye fısıldadı. “Sen ve o aptal şirin şey.”

“Ne?” dedim.

Ses yok.

Suyu ve buzı izledik. Soğuğun içime, kemiklerime işlediğini hissettim; karanlığın içinden bize bakan yıldız yansımaları gözleri gördüm, solumaları, fısıltıları duydum. Titredim.

“Yeni öyküler yazdım,” dedim. “Resimlerini yapabilirsin. Bir ekip oluşturabiliriz.”

Askew homurdandı.

“Ekipmiş. Bok ekip!”

“Son yaptığın resim çok iyiydi,” dedim.

Başını öne eğdi, bakışlarını yere dikti. Yıldızların ışığı köpeğin gözlerinde, dişlerinde yansdı.

“Daha sonra,” dedim, “rüyama girdi. Kendimi İpeksi’yle birlikte gördüm.”

Uzun bir sessizlik.

“Bu iş böyledir,” dedi. “Düşündekini çizersin. Sonra da çizdiğini düşlersin.”

“Öykülerde de böyle.”

Sessizlik. Yalnızca karanlığın içinde kayan sıska bedenler.

“Onları görüyor musun?” diye fısıldadım.

“Onları mı?”

Gözlerimi kısıtım; karanlığın içinde, gözlerinde ve tenlerinde yıldızların ışığı parlayan kara siluetleri gördüm.

“Onları,” dedim.

Askew sırtarak, başını karanlığa doğru çevirdi. Bedenler çömelip baktılar. Soluk alışlarını duyabiliyordum.

“Onlardan fazlası var,” diye fısıldadı. “Daha eskilere ait şeyler var. Ölü gözlerinle bunları görmeye başlayacaksın, Kit Watson.” Yanıma yaklaştı. “Seni burada bulacak, buraya getirecektim. Nehre fırlatacak ya da Jaks’i üstüne saldırtacaktım.”

“Neden be, Askew?”

“Neden mi? Çünkü yapacaktım işte. Çünkü sen gelene kadar her şey yolundaydı. Çünkü öğretmeni peşimize takan sen oldun. Çünkü oyunun bitmesine ve benim atılmama sen neden oldun.” Güldü.

“Ama, belki de böylesi daha iyi. Belki de hep istediğim buydu. Belki de sen bana bir iyilik yaptın, Kit

Watson. Beni daha da dışarı, karanlığa doğru ittin.”

Soluklarının düzensizleştiğini, bedeninin titrediğini duydum. Ona yaklaşınca, nasıl büyüyüp kalınlaştığını gördüm.

“Niye eve gitmiyorsun?” dedim. “Burada donacaksın.”

Yanıt yok.

“Yakında yola çıkacağız,” diye fısıldadı. “Ben ve o. Gideceğiz.”

“Nereye?”

“Önemi yok. Hiçbir yere. Bir yere. Uyandıklarında, biz gitmiş olacağız.”

“Yapma ya, Askew,” dedim.

Sessizlik.

“Sana bir öykü getireceğim,” dedim. “Senin resmi getirdiğin gibi.”

Homurdandı.

Kemiklerimin donduğunu hissettim.

“Getireceğim,” diye fısıldadım.

“İpeksi,” dedi.

“Ee?”

“Ee? O İpeksi var ya. Onu ben de görüyorum. İki-mize de görünüyor, Kit Watson.” Dönmeden, nehre doğru eğilmiş öylece duruyordu. “Bana sandığından daha yakınsın,” dedi.

“Biliyorum. Bunu bildiğimi söylemiştim. Öyleyse

daha çok birlikte olmalıyız, ha?”

“Birlikte mi? Yaa, belki oluruz. Ama, zamanını ve yerini ben seçeceğim. Kit Watson gerçekten John Askew’la birlikte olacak kadar cesur muymuş, göreceğiz.” Yere tükürdü ve arkasını döndü.

“Karanlığın derinliğinde olacak bu,” diye mırıldandı. “Hiç kimsenin bulunmadığı bir yerde; yalnızca John Askew, Kit Watson ve pek çok ölü.”

Karanlığın içinde kayboluşunu izledim. Eve dönerken, arkamda uzaklaşan fısıltıları duyuyordum. Kar ayaklarımın altında çıtırdıyordu. Küçükler gitmiş; geride, ateşlerinin ısıldayan korları kalmıştı.

Stoneygate’in ortasına doğru bir yıldız kaydı.

on

Onun adı Lak'tı. On dört yaşındaydı. Öldürdüğü ayının postunu geçirmişti üstüne. Ayaklarına geyik derileri sarmıştı. Bir zamanlar dedesine ait olan bir taş balta vardı elinde. Dal adlı bebeği göğsüne bağlamıştı. Köpeği Kali yanında yatıyordu. Kayalıkların üstüne çömelmiş, aşağıdaki buz nehrine bakıyordu. Her yer buz kaplıydı: Vadi-ler, taşların yarıkları, kayaların çatlakları, saçları, kaşları. Dünyayı buz kaplamıştı; üstte çıplak kayalar, altta buz vardı. Sabah güneşinde parlayıp ışıldıyordu. Lak parıltıya karşı gözlerini kıstı. Çevresini taradı; tüten bir duman, bir insan izi, kayıp ailesine ait bir ipucu var mı, diye baktı. Beyaz buzdan, kara kayalardan, uçsuz bucaksız, mavi gökyüzünden, alçak, sarı güneşten başka hiçbir şey göremedi.

"Heeeey!" diye bağırdı.

Sesi buz ve kayalara çarpıp geri döndü, vadiden aşağı doğru yankılanarak söndü gitti:

"Heeeey! Heeeey! Heeeey!"

Köpek başını kaldırdı, çevresine baktı, kulaklarını dikti.

*Lak güldü. "Bu benim," dedi. "Buzun üstünde son-
suza dek yankılanan sesim."*

*Ayı postunun içine elini sokup, kendi bedenine sıkı
sıkıya sarmalanmış bebeği yokladı; onun ılık dudaklarına,
ılık yanaklarına dokundu.*

*"Her şey yoluna girecek," diye fısıldadı. "Sakin ol,
canım. Her şey yoluna girecek."*

*Kayalığın üstünde emekledi. Orada seyrek olarak ye-
tişen ince, dikenli bitkilerden buldu; artık yalnızca bun-
lar yetişiyordu. Onları toplayıp ağzına tıktı, çiğnedi, yuttu;
yüzünü buruşturup tükürdü. Tatları acıydı. Ağzı buruş-
turuyor, mideyi ekşitiyorlardı. Bitkinin tek tatlı yeri olan
çiçeklerinden küçük bir tane kopardı, tükürüğüyle yumu-
şatıp bebeğin ağzına tuttu. Onun yalayışını hissetti.*

*"Sakin ol," diye fısıldadı. "Belki bugün meyve bulu-
ruz."*

*Avucuna koyduğu bir bitki parçasını köpeğe uzattı.
Hayvan bitkiyi yaladı, ama yemeyip aç, umutsuz gözlerle
sahibine baktı. Lak, köpeği okşayarak homurdandı. "Belki
bugün et buluruz, Kali."*

*Ayı postuna sıkıca büründü; bebeği kollayarak, yüre-
ğinde ailesinin anısı, kemiklerine kadar işleyen buz gibi
soğukta, güneye doğru yoluna devam etti.*

*Günler, haftalar önce bir gece vakti olmuştu olanlar.
Donmuş bir nehrin tepesinde, çok derin olmayan, koru-
naksız bir mağaradaydılar. Güneye doğru yaptıkları son-*

suz yolculukta bir mola yeri, bir gecelik bir sığınaktı. Annesi, babası, erkek ve kız kardeşleri hepsi birlikte duvarın dibine çömelmişlerdi. Babasıyla birlikte buzun içinden söküp çıkardıkları kütüklerle yaktıkları ateş pek ısıtmıyordu. Lak gözleri girişte, annesine yaslanmıştı. Babası horluyor; solgun ay ışığı içeri vuruyordu. Kardeşleri sessiz ve masum uyuyorlardı.

“Bana beslediği bu öfke neden?” diye fısıldadı Lak.

“Şşşt,” diye fısıldadı annesi.

“Neden?” diye fısıldadı. “Ben odunu çekerken gözlerinden öyle bir öfke fışkırdığını gördüm ki. Onu taşıırken tökezlediğimde de, vurdu bana. Boğazıma yapıştı. Gözlerinde hayvansı bir şey vardı. Taşları sürtüp kıvılcım elde ettiğimde, ateş tutuşmaya başladığında da gördüm o bakışı.”

Annesi alnını okşadı. “Şşşt,” diye fısıldadı.

“Neden?”

“O da bir zamanlar senin gibiydi, ama dünyamızdaki tehlikeler onu değiştirdi. Sende eskiden kendinde bulunan gücü görüyor. Kendisinin giderek yitirdiği gücü.”

Lak, alevlerin titrek ışığında babasını izledi.

“Peki, bana duyduğu sevgiye ne oldu?” diye fısıldadı.

“Sus, oğlum. At bunları kafandan. Gün gelecek bütün gücümüzü senden alacağız, rehberimiz sen olacaksın. Kendini buna hazırla.” Lak’ın alnını okşadı. “Yaslan bana, oğlum. Uyu. Girişi ben gözlerim.”

Bunun üzerine Lak uyudu ve rüyasında dedesini ve onun güneşin ortalığı ısıttığı, vadilerin yeşil çimenler ve ağaçlarla dolu olduğu zamanlara ait hikâyelerini gördü.

Bir hırıltı sesi, ardından da annesinin çığlıkları uyandırdı onu. . .

Yazmayı bırakıp, yağan karı izlemeye başladım. Parmaklarımı masamın üstündeki siyah ağaç fosilinde gezdirdim. Aşağı kata, dedeme bakmaya indim. Oturma odasında televizyonun önünde oturuyordu. Annem eşikte durmuş, kollarını kavuşturmuş, onu seyreliyordu. Parmağını dudaklarına götürdü. Dedem derin uykundaydı. Divanda yanına oturdum. Düzgün aralıklarla hafif hafif horluyor; gözkapaklarının altında gözleri hareket ediyordu. Televizyonda, yarışmacıların bir kova siyah tahılın üstlerine boşalmaması için birtakım soruları yanıtlamaları gereken, aptal bir şov programı vardı. Gülümsedim. Dedemin kapalı gözkapaklarının ardında çok daha ilginç bir şeyler olduğu belliydi.

Uyanmasını bekledim.

Yavaş yavaş, çok yavaş uyandı. Gözlerini açtığı anda bile rüyasını görmeye devam ediyordu. Televizyondaki saçmalığa baktığında bile rüyası sürüyordu.

“Kit,” diye mırıldandı sonunda. “Kit, oğlum.” Bakışları yumuşadı, bana gülümsedi. “Abuk sabuk şeyler, ha?”

“Kesinlikle, abuk sabuk.” Televizyonu kapattım.

“Bugün dışarı, kara çıkmadın mı, oğlum?”

Başımı salladım. “John Askew’un ailesini merak ediyorum,” dedim.

“Askew’lar mı?” Dedem gözlerini ovuşturarak düşündü. “Dur bakayım, toparlamaya çalışayım. Bugünlerde her şey kafamın içinde karmakarışık. Askew’lar, evet ya. Şimdi hatırladım. Dedesi iyi biriydi. Eski potinler kadar dayanıklı, ağzı bozuk ve biraz fazlaca içkiye düşküncü. Ama içi yumuşaktı aslında. Pek çok var-yada birlikte çalıştık, huyunu suyunu öğrenmiştim. Çevresindeki çoğu insanı korkutan biriydi, özellikle de yeni çocukları. Ama, onun gerçekte nasıl biri olduğu, 1948’de tavan çöktüğünde ortaya çıktı. Elleri kanayınca kadar tünel açmayı sürdüren oydu. Orada yatan çocuğu dışarı taşıyan oydu. Oğlanın hayatını o kurtardı. Babasına gelince; o, harcanmış insanlardan biri yalnızca, oğlum. Ona göre doğru dürüst bir iş yok, onu denetim altında tutacak bir şey yok. Gençliğinde vahşiydi, yaşlandıkça daha da vahşileşti. Kavgacı bir adam. Bir gece Tilki’nin önünde bir oğlanı öldüresiye dövmekten altı ay Durham Hapishanesi’nde yattı. Ondan sonra da kendini içkiye verdi. Bunun acısını şimdi kendi oğlundan çıkartıyor, korkarım karısından da. Yaralı bir ruh, Kit. Farklı bir dünyada iyi biri olabilirdi, ama bu dünyada. . .” Omuz silkti. “Her neyse, ama

oğlan da aynı yolun yolcusuymuş diye duydum, ha?”

“Olabilir,” dedim.

“Mesele şu, hiçbir zaman düzgün bir çocukluk yaşayamadı, öyle bir babayla asla. İçindeki bebeğin büyüme şansı olmadı hiç. Anlıyor musun?”

Başımınla onayladım. “Sanırım.”

Dedem gülümsedi. “Belki o bebek hâlâ içinde kendisini gösterip büyüyebileceği ortamı bekliyordur.”

Askew’u, çevresine saldıgı korkuyu ve iticiliğini düşündüm. Eline düşüldüğünde duyulabilecek çaresizliği, vahşi bakışlarının altında yatan özlemi anımsadım. Ne tuhaf bir oğlan, karanlıkla aydınlığın ne tuhaf bir karışımı. İçindeki bebek *neredeydi*? Lak’ı düşündüm, onun ayı postunun içinde taşıdığı bebek apaçıktı.

“Herkesin içinde bir iyilik damarı vardır, Kit,” dedi dedem. “Bütün sorun bulunup, ortaya çıkarılabilmesinde.”

on bir

Allie korkunçtu. Gözleri buz gibiydi. Baştan çıkarılmış, bir büyü'nün etkisine girmişti. İçindeki tüm iyilik donmuştu.

Ellerini pençe gibi kaldırıp, parmaklarının ucunda üstüme doğru geldi.

“İşte, iyi Kit için gelen kötü,” diye tısladı. “İşte, kalbini donduracak buz gibi soğuk ve don. İşte, ruhunu donduracak acı rüzgârlar. Parmağıma dokun, oradaki buzu hisset. Yanağıma dokun, oradaki karı hisset. Gözümün içine bak, oradaki buzu gör.”

Bana yaklaştıkça yaklaştı; yüzündeki kötücül gülümseme yayıldı.

Sonra kıkırdayıp, donmuş karların üstünde dans etmeye başladı. Karları tekmeleyerek, çevresinde beyaz bir bulut oluşturdu.

“Hadi be, Kit!” dedi. “Harika! Bayılıyorum! Gerçekten bayılıyorum!”

Gülerek yürümeye devam ettik.

Bütün öğleden sonra prova yapmıştı. Kızıl Kafa'nın “Karlar Kraliçesi” uyarlamasını sahneleyeceklerdi.

İşe girişildiği gün, Kızıl Kafa gülümseyen bir ifadeyle bakışlarını sınıfta dolaştırmıştı.

“Şimdi, bakalım,” demişti. “Aradığımı bulabilecek miyim acaba? Bana gerçekten çok çok kötü olabilecek biri gerek. Gözünüzün içine baktığında kalbinizi dondurabilecek biri. Hem gerçekten iyi olabilecek, hem de birdenbire gerçekten kötü oluvebilecek biri.”

Bakmış, bakmış, sırtıp durmuştu.

“Kim olabilir acaba?” diye fısıldamıştı.

O zaman herkes gülmüştü.

“Allie Keenan!”

Kızıl Kafa da gülümsemişti. “Allie Keenan. Elbette. Başka kim olabilir?”

Allie yine kıkırdadı.

“Beni seçmesi çok iyi oldu. Sonra, bunu oynamak, bu öyle. . . Hadi be, Kit!”

“Üstelik, tahmin et bakalım, ne oldu?” dedi. “Tahmin et, kim prova yaptığımız salona bakıp gülümsedi ve hatta bana göz kırptı? Dobbs! Uç Buzultaş Tektonik Dobbs!” Yine dans etmeye başladı. “Bir yıldız olacağım!” dedi. “Evet! Evet! Bir yıldız olacağım!”

Derken kaydı ve kendini bam diye sırtüstü, dümdüz yere bırakıp, bir süre daha gülmeye devam etti.

“Çok güzel,” dedim. “Büyüleyici olacaksın.”

“Teşekkürler, Bay Watson. Belki benim menajerim olmak istersiniz.”

Onu çekip ayağa kaldırdım; yürümeye devam ettik.
“Deden nasıl?” diye sordu.

“Şimdilik iyi görünüyor. Ama gene kötülecek.
Durdurmanın yolu yok.”

Cık cık yaptı. “Ona sevgilerimi ilet.” Birden homurdandı. “Öf! Baksana. Şuna bak, Tanrı aşkına!”

Askew’un babası çitlere yaslanmış duruyordu. Başını bizden tarafa döndürdü ve bakışlarını üstümüze dikti. Gözlerinin çevresi kızarmış, ağzı sarhoş bir sırıtiş-la açılmıştı.

“İşte buradalar,” diye laf attı. “İşte buradalar. Hıh!” Yanından geçmemek için karşı kaldırıma geçtik. Gösterişli bir jestle kolunu açtı.

“Yol verin! Bırakınız geçsinler!”

Sendeledi, yine çitlere tutundu. Bir düzine küfür sıraladı.

“Ne bakıyorsunuz be?” diye bağırdı. “Ha? Ha? Ne bakıyorsunuz?”

“Hayvan!” diye fısıldadı Allie. “Domuz!”

“Haydi gel,” dedim. “Çabuk ol.”

Buzun üstünde yalpalayarak yolu geçti ve sallanarak önümüzde durdu.

“Nerde o?” diye sızlandı. “Oğlum olacak o sersem nerde?”

Donakaldık.

“Hı? Hı? Nerde o?”

“Hadi be, Kit!” dedi Allie. “Yürü.”

İlerleyip, ona birkaç adım kala durduk.

Allie, “Yoldan çekil!” dedi.

“Ha! Hanımefendi yoldan çekilmemi istiyorlar.”

Avucumdaki kafadanayaklı fosilini sıktım.

“Evet,” dedi Allie. “Yoldan çekil, çamur herif!”

Adamın çenesi aşağı sarktı. Hırladı. Dudaklarını sildi. “O nerde, dedim!”

“Biraz akli varsa temelli gitmiştir,” dedi Allie. “Ben de, yoldan çekil, dedim.”

Adam derin bir nefes aldı. Üstümüze doğru gelince geriledik. Ayağı kaydı, dengesini bulunca, yiyecekmiş gibi baktı bize.

“Ben. . . Ben. . .”

Yine yolun öte tarafına geçip hızlandık.

“Yapıca’m!” dedi adam. “Yapıca’m! Ne bakıyorsunuz?”

Arkaya baktık, sendeleyerek yumruğunu salladığını gördük.

“Şu adamın haline bak,” dedi Allie. “Hadi be, Kit! Şunun haline bak.”

Başımı salladım. “Gerçekten çok cesursun,” dedim.

Titredi. “Yalnızca rol yaptım, Kit.”

on iki

Hırıltı sesiyle uyandı, ardından annesinin çığlıklarını duydu. Lak taş baltayı kaptı. Mağaranın girişinde ayının dev silüetini gördü. Sönmeye yüz tutmuş ateşin korkları hayvanın gözlerinde yansiyordu. Kardeşleri korkuyla dipteki duvara çekilmişlerdi. Annesi önlerinde, kollarını iki yana açmış, onları korumaya çalışıyordu. Babası elinde bir taş, iyice çömelmişti. Ayı bir daha hırladı. Koca pençeleri havada, uzun tırnakları parlayarak, biraz daha içeri sokuldu. Mağara, nefesinin leş gibi kokusuyla doldu. Lak'ın babası gölgenin içinden sıçrayıp, taşı ayının kafasına indirdi. Ayı onu kenara fırlattı, adam hareketsiz bir şekilde yere yığıldı. Bunun üzerine Lak öne atıldı. Baltasını hayvanın iki kaşının arasına isabet ettirdi. Ayı ona doğru yönelince bu kez de ön ayağına vurdu. Bir daha vurmak istediye de hayvan onu da duvara doğru fırlattı. Çocuklar inleyip, çığlık attılar. Lak ayının sırtına vurdu. Ardından yukarıya uzandı ve kafasına bir daha vurdu. Babası kendine geldi, hayvana doğru acı bir çığlık attı. Elindeki taşı fırlattı, ayının omuzuna isabet ettirdi. Lak yine saldırdı; ön ayağına, boynuna ve yine kafasına vurdu.

Kükreyip böğürerek öne eğilen ayı, Lak'ın annesini yana savurdu ve geyik postuna sarılı kız kardeşlerinden birini kapıp gecenin içine kaçırdı.

Gözleri korku içinde, kalpleri dehşetle çarparak, ağlayıp sızlayarak birbirlerine sokuldular.

"Bebeğim!" diye haykırdı Lak'ın annesi. "Küçük Dal! Bebeğim!"

Lak'ın kalbi gümbür gümbür atıyordu. Kendini bütün oğlanların yaşları geldiğinde içine girdikleri cehennem içinde buldu. Baltayı kaptı.

"Bebeğimiz!" diye ağlıyordu annesi. "Bebeğimiz olmadan ne yaparız?"

Lak bir süre onu tuttu.

"Burada kalın," diye fısıldadı. "Beni bekleyin."

Sonra da gecenin içine doğru atıldı.

Ayı şimdiden buzların içinde uzaklaşmıştı. Lak, geyik derisi sarılı ayaklarıyla sessizce koştu. Kayalığın tepesine kadar ayıyı izledi. Hayvan yukarıya, kayalıklara doğru tırmanıyordu. Lak ayıyı kaybediyor, sonra birden bol yıldızlı gökyüzünde silüetini görüyordu. Bebeğin ağlamasını duyuyordu. Beyni fırtına gibi çalışarak, izlemeye devam etti. Bu hayvanı nasıl yenebilirdi? Kendisi ayıdan bu kadar küçük, bebek de o kadar narinken ne yapabilirdi? Kayadan kayaya hayvanı izledi. Şafak söktü, doğudan zayıf ışıklar gözüktü. Ayı bu kez aşağı, bir başka buz vadisi-ne doğru yöneldi. Dik kayalar arasında dar bir geçit

vardı. Hayvan geçitten geçmeden önce bir an duraladı. Lak fırtına gibi, geçidin üstündeki kayanın tepesine fırladı. Yüksekten koşarak ayıya yetişti. Onu geçerken hayvan kafasını kaldırdı, hırlayıp yoluna devam etti. Elindeki baltayı sıkı sıkı tutan Lak, kayanın üstüne çömelip bekledi. Ayının geçitten çıkacağı noktaydı burası. Lak hayvanın ayak seslerini, hırıldayan nefesini, bebeğin ağlamasını duyuyordu. Bekledi. Ayı çıkar çıkmaz baltayı kafasına sapladı. Bir daha vurdu ve hayvan sendeledi. Bir daha. Bir daha. Ayı kükreyerek yalpaladı. Lak kayadan sıçrayarak, bir daha vurdu. Hayvan tökezledi. Lak bir daha vurdu. Ayı kayanın üstüne yığıldı. Bebek hayvanın sessiz göğsünde ağlayarak yatıyordu. Lak onu alıp, sıkı sıkı sarıldı.

on üç

“Baba! Baba!”

Annem alt kattan sesleniyordu. “Baba! Çay hazır!”
Dedem benim yanımda değildi.

“Baba!”

Odamdan çıkıp, aşağı anneme baktım.

“Onu uyandırır mısın, Kit?”

Kapısını vurup, yavaşça seslendim, “Dede!”

Yanıt gelmedi. Kapıyı açtım. Orada değildi. Yatak örtüsünün üstünde bedeninin izi vardı yalnızca. Pencereden uçuşan karlar görülüyordu. Odadan çıktım, aşağıya annemin yanına indim.

“Orada değil,” dedim.

“Baba!” diye seslendi. “Baba!”

Mutfağa, oturma odasına baktık, hiçbir yerde yoktu.

“Ah, Kit!” diye fısıldadı annem. “Nereye gitti?”

Ön kapıya gidip, yağın karın arasından dışarıyı gözledim. Çocukları gördüm; belirsiz, küçük figürler kayıyor, kartopu oynuyorlardı.

Annemin omuzuma koyduğu elinin titrediğini his-

settim. "Nereye gitmiş olabilir, Kit?"

"Bir şeyi yoktur," dedim. "Çok uzağa gitmiş olamaz."

Bakıştık.

"Sen doktoru çağır," dedim. "Ben gidip onu bulayım."

Paltomu üstüme geçirip, dışarı çıktım. Tipiye karşı gözlerimi kısıtım. Kıkırdayarak yanımdan geçen bir oğlanı yakaladım.

"Dedemi gördün mü?" dedim.

"Ne?"

Suratı soğuktan kızarmıştı. Gözleriyse zevkten ışıldıyordu.

"Ne demek ne? Dedemi. Dedemi gördün mü?"

Kafasının arkasında bir kartopu patladı. Çılgılığı basıp, kıkırdadı.

"Bırak beni, Kit! Üstüme geliyorlar!"

"Onu gördün mü?"

"Kimi? Hayır. Kimseyi görmedim. Yakamı bırak! Bırak beni!"

Onu ittim. Her yanından yağan kartopular arasında tabana kuvvet kaçtı. Diğerleri yanımdan geçerek, onun peşi sıra koştular.

"Haydi gel, Kit!" diye bağırdı biri. "Onu yakalayalım!"

Tipi sıklaştı. Metruk alanda tek başıma ileri geri

koşmaya başladım. Oynaşan çocuk kümeleri arasından geçtim. Kardan adamlara çarptım, pistlerde kaydım. “Dede! Dede!” diye seslenip duruyordum. Koşarken yakaladıklarım, “Dedemi gördün mü?” diye sorup duruyordum; ama, hepsi kendini oyununa kaptırmış, başka bir şey görmez olmuştu. “Ne?” diyorlardı. “Ne? Ne?” Hepsini ite ite, yine koştum. Zikzaklar, spiraller çizdim, seslendim, seslendim ve soluk soluğa kalınca durup, umutsuzca gözlerimi metruk alanda gezdirdim ve nihayet onu gördüm. Başı öne eğik, yapayalnızdı, saçlarında ve hırkasında karlar birikmişti.

“Dede!”

Ona yaklaştığım, üstündeki karları silkelediğim, paltomu çıkarıp omuzuna koyduğum sürece, o hep öyle durdu. Kolunu tutup, onu götürmeye çalıştığım da hiç kıpırdamadı.

“Haydi gel, dede,” diye fısıldadım.

Bana baktığında gözlerinde hiçbir anlam yoktu.

“Haydi gel,” diye fısıldadım.

“Bırak beni,” diye hırladı. Bu kalın ve haşın ses, dedeminkine hiç benzemiyordu.

Onu yavaşça çekiştirdim.

“Bırak beni, dedim.”

“Dede, benim. Ben, Kit.”

Bir hayvan ya da bir bebek gibi acı acı bağırdı.

“Aaaaaah! Aaaaaah!” Birden kolunu kurtarıp, kaç-

maya çalıştı. Karların içine yuvarlandı.

Yanına çöktüm.

“Kurtarın beni bundan! İmdat! İmdat!”

Çevremizde birkaç çocuk toplandı. Bizi seyretmeye başladılar. Kıkırdaşmalar duyuyordum.

“Anneme haber verin,” dedim. “Haydi! Koşun, onu bulduğumu söyleyin.”

Dedem korku içinde kendini geri çekti. “Kurtarın beni bundan!”

“Haydi çabuk!” diye bağırdım öfkeyle. Sonunda birisi fırlayıp uzaklaştı.

Kollarımı omuzlarına doladım. Kıvranıp, onu bırakmamı istedi. Bir çocuk gibi ağlamaya başladı.

“Söyleyin, beni rahat bıraksın!”

“Dede,” diye fısıldadım. “Benim, Kit. Bir şeyin yok. Birazdan evde oluruz.”

Parmaklarımla yanaklarındaki gözyaşlarını sildim.

“Hadi be, Kit!”

Allie’ydi. Yanımda diz çökmüştü. Bizi izleyen çocuklara dik dik baktı.

“Defolun!” dedi. “Haydi! Cehennemin dibine giden!”

İkimiz birlikte çekip, dedemi ayağa kaldırdık. Soğuktan titriyor, korkuyla inliyordu.

Allie alnını okşadı. “Benim,” dedi. “Allie. Periler Kraliçesi. Tatlı cadı kız.”

En sonunda annemin karların arasından koşarak geldiğini gördük. Bizimle birlikte onu tuttu.

Dedem dik dik suratımıza baktı.

“Biziz,” diye fısıldadı annem.

“Bırakın beni!” diye bağırdı. “Kurtarın beni bunlardan!”

Derken, doktor elinde çantasıyla karın içinden çıkıp geldi. Dedemi yatıştıran bir iğne yaptı. Onu eve götürebilmemiz için karda bize yol gösterdi. Dedemin sırtında bir kartopu patladı ve kaçışan bir çocuk çetesinden zafer çılgınlıkları yükseldi. Eve geldiğimizde, Allie ile ikimiz alt katta oturduk, üst kattan gelen ayak seslerini dinledik. Eriyen karlar giysilerimden aşağı akıyordu. Buz gibi. Allie öne eğilmiş, çenesini yumruklarına dayamış, gözlerini boş duvara dikmişti. Söyleyecek hiçbir şey yoktu. Yaban ortamında ilerleyen Lak’ı düşündüm ve hem o hem de bebek için endişelendim. Bunları kafamdan atıp, dedemi düşünmek istediysem de, öykünün kafamın içinde dönüp durmasını önleyemedim.

“Şuna bak,” dedi Allie sonunda.

Avucunda metal bir para vardı. Öteki elini avucunun üstünden geçirdi ve para kayboldu. Elini bir daha geçirince, para geri geldi.

“Sihir,” dedi.

“Bir daha yap,” dedim.

Bir daha yaptı.

“Bunu oyunda yapmam gerekiyor,” dedi. “Karlar Kraliçesi bana büyü yapmasını öğretiyor. Önce, bu para gibi küçük şeylerden kurtulmayı öğretiyor. Sonra, sinirime dokunan şeyleri büyüyle nasıl yok edebileceğimi gösteriyor. Hoşlanmadığım şeylerden kurtuluyorum. Lahana ve matematik kitapları gibi, beni sinir eden ufak tefek şeylerden. Sonra, sıra canlılara geliyor: Çok fazla havlayan bir köpek, sabah beni uyandıran bir kuş. Sonra, daha kötüleşiyorum ve bana kötülükten vazgeçip, iyi olmamı söyleyip duran erkek kardeşime yöneliyorum. Büyüyle onu da yok ediveriyorum. Ancak onu özlemeye başlayıp, ne kadar acımasız olduğumu anlayınca kaybolan şeyleri geri getirmesini öğreniyorum.”

Allie parayı avucuna koydu. Para elinin altında yok olup geri geldi.

“Gerçekten müthiş,” dedim.

Az sonra karın içinden babam çıkageldi ve bize zar zor gülümseyip, doğruca yukarıya çıktı. Derken, mavi ışıldaklı bir ambulans yola park etti. Dedemi, omuzlarına bir battaniye sarılı halde aşağı indirdiler. Yüzü grileşmişti; boş boş bakıyor, ayaklarını sürüyordu. Onu dışarı çıkarırlarken Allie gitti, yanağından öptü.

“Eve dön çabuk,” dedi.

Babam onunla birlikte ambulansa binip gitti. An-

nem içeri gelip, yanımıza oturdu.

“İyileşecek,” diye fısıldadım.

“Evet, oğlum.”

“Anneme numaranı göster,” dedim Allie’ye.

Allie parayı avucuna koydu.

“İşte, yok oldu,” dedi. “İşte, geri geldi.”

“Allie’nin okuldaki oyunundan,” dedim. “Bazı şeyleri yok etmeyi, sonra da kaybolanları geri getirmeyi öğreniyor.”

“Bir daha yapsana,” dedi annem.

Para yok oldu ve geri geldi.

Annem koltuğuna yaslandı. Yumruklarını sıktı. Kapalı gözlerinden yaşlar akıyordu.

“Bir daha yap,” dedi. “Bir daha yap. Geri getir.”

on dört

Lak hızlı hızlı çalıştı. Doğuda, güneş gökyüzünde yavaş yavaş yükseliyordu. Bu zor günlerde böyle bir armağanı bırakıp gitmek olmazdı. Bütün kardeşlerini giydirecek kadar post vardı orada. Ayının derisini yüzmek için dedesinin baltasını kullandı. Önce hayvanın ön ayağının derisini yüzüp, kürkünü içe vererek bebeğe sardı. Ayının göğsünden aşağı doğru uzun bir tane, sonra da boynunun çevresine ve omuzları boyunca birçok kesik açtı. Postu yüzüp çıkarınca, alttaki et ortaya çıktı. Terledi, her tarafı kana bulanmıştı. Hayvanın arka ayakları ve öteki ön ayağı boyunca da kesikler açtı ve kesip yüzmeyi sürdürdü. Çalışırken yanına bir köpek yaklaştı. Lak'a ürkekçe baktı, sonra ayının akan kanını yalayıp yutmaya başladı.

"İstediğin kadarını al," diye fısıldadı Lak. "Bu koca hayvanda hepimize yetecek kadar var."

Güneş yükselebileceği son noktaya ulaşana değin, bütün sabah boyunca çalıştı. Bebek ağlayınca, Lak parmağını hayvanın kanlı etine batırdı; sonra da yavaşça kardeşinin ağzına sokarak, eriyen kanla onu biraz besledi.

"Yakında yine annemizin yanında olacaksın," dedi

bebeğe. “Yine süt emebileceksin.”

Aceleyle kalan post parçalarını kesip çıkardı. Ayının derisi yüzülmüş kanlı bedenini güçlükle kaldırıp, bir kenara fırlattı. Bir tek başında ve pençelerinde kürk kalmıştı. Lak başını öne eğdi, ayının ruhuna saygılarını sundu. Kendisine, böylesine bir düşmanı alt edebilecek kurnazlık ve gücü veren tanrılara şükretti. Ölmüş dedesine dua ederek, kuşaktan kuşağa aktarılan bu baltayı kendisine armağan ettiği için, ona teşekkür etti. Sonra güneşe doğru döndü ve o günlerde bütün halkının okuduğu duayı okudu: Güneş Tanrısı buz insanlarına şefkatle baksın, onlara yaklaşsın, havayı sıcaklığıyla doldursun, buzları eriterek vadileri eski günlerdeki gibi yeşertsin. Ardından, ayının ön ayağından bir parça koparıp çiğnedi. Bir parça daha, bir daha. Ayı eti ekşiydi, ama ona ailesine geri dönmesi için gereken gücü verecekti. Bebeğe de biraz daha kan emdirdi. Sonra büyük postu katlayıp omuzuna astı, kız kardeşini kollarına alıp, ailesine doğru yola çıktı. Köpek, ayağının dibinde onu izledi. Gün sona ermiş, güneş batmaya başlamıştı bile.

Lak geldiği yolu geri izledi: Kayalar arasındaki geçit-ten geçip, kayalıkları aştı. Yavaşça büyük buz vadisine inmeye başladı. Çevresinde hava giderek kararıyordu. Gökyüzünde ilk yıldızlar belirdi. Saçları buz tutuyordu. Bebeği sıkıca göğsüne bastırıp, yatıştırıcı sözler fısıldıyordu.

“Heeeey! Heeeey!” diye seslenerek mağaradaki ailesine kendini duyurmaya çalıştı.

“Heeey! Heeey!” diye bitkinlik içinde, ama zaferle seslendi.

“Heeey!” diye bağırdı. “Dışarı çıkın! Lak geri geldi! Kız kardeşimiz Dal sağ salim yuvaya döndü!”

Hiç kimse gözükmeydi.

Baltasını kavrayan Lak, sığ mağaranın içine tırmandı. Hiç kimse yoktu. Toprakta ayak ve beden izleri vardı. Ateşin külleri duruyordu. Derken, duvarın dibinde birkaç dal ve bir çakmaktaşı buldu. Diz çöktü, küçük bir ateş yaktı. Ateşin ışığında bir avuç böğürtlenle küçük bir kuş yumurtası gördü. Böğürtlenleri sıkıp, sularını Dal’in ağzına damlattı. Annesinden gördüğü gibi yumurtanın içini emdi, dişlerinin arasında çalkaladıktan sonra bebeğin ağzına akıttı. Onu ayı postuna iyice sarıp, koynuna aldı. Büyük postla hem onu hem de kendini örttü ve ateşin yanına uzandı. Dışarıda karanlık koyulaşmış, yıldızlar çoğalmıştı. Gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Yukarı doğru bakınca duvardaki kömürkalem resmi gördü: Çubuk figürlerle çizilmiş, güneşe, güneşe doğru ilerleyen bir aile. Lak kız kardeşine sıkıca sarıldı. Köpeğin ayı postuna sokulduğunu hissetti. Güç kazanmak için dua etmeye çalıştıysa da, uyku ağır bastırdı. Artık onları ölü saydıkları belliydi.

on beş

Allie yerden bir taş aldı; üstündeki karları temizleyip, kötü yüzünü takındı ve numarasını yaptı. Güldü.

“İyi ki, erkek kardeşimi oynamıyorsun, Bay Watson, yoksa senden kurtulma çalışmaları yapmam gerekirdi.”

Nehre kadar yürüyüp sağa döndük ve Bill İskelesi'ne doğru yöneldik.

“Kızıl Kafa sihribazlığın böyle ortaya çıktığını söylüyor,” dedi Allie. “Basit bir numarayla: Bir şeyi yok ediyor, sonra geri getiriyorsun. Mağara insanları bile yapıyorlarmış bunu. İlk büyücüler. Bunun gibi çakıl taşlarını kullanıyormuş onlar. Ateşin çevresinde oturanları, nesneleri yeryüzünden yok edip, yine geri getirebileceklerine inandırmışlar.”

Başımınla onayladım. Suskunluğuma katlanıyordu. Aklımın dedemde olduğunu biliyordu; ama, karanlık mağaralardaki öykü anlatıcılarla büyücüler de aklımdan çıkmıyordu o sıralar.

“İnsanların ödü patlıyormuş onlardan,” dedi Allie. “Ama aynı zamanda onlara saygı da duyuyorlarmış.

Büyüleriyle ölümü alt edebileceklerine inanıyorlarmış. ‘Annemin ruhunu geri getir,’ diyorlarmış. ‘Kocamı geri getir. Çocuğumu geri getir.’ Büyücülere armağanlar veriyorlarmış. Hatta onlara özel mağaralar vermişler. Giderek daha büyük, daha iyi numaralar geliştiren büyücüler de insanları kendilerine inandırmış ve daha da korkutmuşlar.”

Aşağıda erimiş karlar akıyordu. Don, kıyılardan içeri doğru ilerlemişti. Arkamızda, Stoneygate’teki evlerin pencere camlarında Noel ağaçlarının ışıkları yanıyordu. Metruk alanın üstünde ısıltılı, buz gibi bir pus tabakası asılıydı; çocuklar bunun içinde koşturup duruyordu. Gözlerimi kısıtım ve sıradan çocuklar gördüm, günümüzdeki çocukları.

Askew’un sığınağının olduğu yeri geçtik. Buldozerin boca ettiği, donmuş bir toprak yığını vardı orada yalnızca.

“İleride, gün gelecek bu sığınağı açacaklar,” dedim. “Aynen bizim geçmişte olanlar üzerine ürettiğimiz gibi, onlar da orada olanlar üzerine öyküler üretecekler.”

Yürümeye devam ettik.

“Bir haber var mı?” diye sordu Allie.

“Yok. Birkaç gün önce Noel’de eve döneceğini söylemişlerdi. Sonra bir başka gün bir daha hiç dönmeyeceğini söylediler. Kim bilir?”

Kolumu sıktı. “Hadi be!” diye fısıldadı. “Ne kadar da yaşam doluydu. Ne kadar da canlıydı, Kit.”

“Kış yaşayan dünya gibi,” dedim. “Sanki biri her şeyi yok etmiş ve bir daha hiçbiri asla geri gelmeyecekmiş gibi. Sanki bir daha hiç yeterince ısı ve ışık olmayacak, hiçbir şey yetişmeyecekmiş gibi. Ama oluyor işte, sanki büyü gibi.”

Allie titredi.

“Bırrr. Umarım öyle olur, Kit. Bu buz gibi kış eğlenceli, ama bundan bıkmam uzun sürmez.”

Ellerini pençe gibi kaldırdı. Tıslayarak kötü yüzünü ve sesini takındı.

“Bu buz kızın mevsimi. Bu kötülük mevsimi. Bu gözlerin buz kestiği, kalplerin kar tuttuğu, ruhların donduğu mevsim. Ruhunu koru, çünkü işte buz kız geliyor.”

“Kötülük mevsimi,” diye yineledim. “Ruhunu koru.”

“Buna inanıyor musun?” diye sordu. “Dünyada kötülük olduğuna? Seni kovalayıp, tuzığa düşürebileceğine? Korunmamız gerektiğine?”

“Evet, korunmamız gerekir. Çevremizde aydınlık ve mutluluk olduğu kadar, karanlık da var ve bunun içinde kaybolabiliriz.”

“Tüylerimi ürpertiyorsun. Hadi be, Kit!” Birden durakladı. “O da ne?” diye tısladı.

“Ne?”

“Nehrin oradaki pusun içindeki ne?”

“Nerede?” diye fısıldadım.

“Orada, Kit. İşte orada!”

Sonra onları gördük: Sıska çocuklar ve aralarında, sisin içinde bize doğru yaklaşan gerçek bir çocuk.

“O!” diye tısladım.

“Hadi be!” diye fısıldadı. “İşte gerçek kötülük geliyor. Bobby Carr!”

Sisin içinden çıktı. Önümüzde durdu.

“Askew gitti, biliyorsunuz,” dedi telaşla. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Allie başını çevirdi.

“Bazıları intihar ettiğini söylüyor,” dedi Bobby. “Zaten oyunun asıl hedefi de buydu. Sonunda kendi yaşamına son verecek ve bu bir oyun olmaktan çıkacaktı.”

“Saçmalık,” diye fısıldadı Allie.

“Nehirde cesedinin bulunacağını söylüyorlar. Jaks onu paramparça etmiş diyorlar.”

İyice yaklaşıp, sesini daha da alçalttı.

“Diyorlar ki, babası yapmış bunu; hep tehdit ettiği gibi kendi oğlunu öldürmüş.”

“Ne sersemsin,” dedi Allie.

“Kit böyle düşünmüyor ama,” dedi Bobby. “Değil mi, Kit?”

“Sen hastasın,” dedi Allie.

“O böyle bir şey yapmaz,” dedim. “Ayrıca babası da yapmaz. Senin yerinde olsam, böyle aptal öyküler yayıp durmaktan vazgeçerdim.”

Bobby sırıttı. “Öyküymüş!” dedi. “Ama bahse girerim, bundan böyle Askew’un cesedi orada yüzüyor mu diye bakmadan, nehir boyunca yürüyemezsiniz. Ayrıca, Askew’un babasının sarhoş kafayla her şeyi yapabileceğini de biliyorsunuz elbette.”

Allie’ye küçümseyerek baktı.

“Sen!” dedi. “Senin hiçbir şey bildiğin yok. Boş kafanın tekisin. Askew öyle diyordu.”

Allie pençelerini kaldırıp, ona doğru bir adım atınca, Bobby tabanları yağladı.

“Hasta,” diye tısladı. Başını salladı. “Askew’un biraz akli varsa, bu aptal yerden kaçıp kurtulmuştur.”

Hiçbir şey görmemeyi umarak, ikide bir suya bakıp, konuşmadan yolumuza devam ettik. Arkamızda, sıska çocuklar korkuyla fısıldaşıyorlardı.

on altı

Rüya görmeye başladım. Lak'la özdeşleşiyordum. Mağaranın içinde ateşin yanına çömeldim. Sırtımdaki ayı postu ağırdı. Ayının kurumuş, kokuşmuş kanını tenimde hissettim. Genzim ve burun deliklerim duman ve isten yanıyordu. Duvarlar, büyük hayvanların çevresinde korkuyla dönenen, alevin ışığında titreşen ufak insanların resimleriyle kaplıydı. Büyücünün boyunda dişlerden yapılmış bir kolye vardı. Suratı mavi boyayla çizgi çizgiydi. Göğsüne kırmızı bir ayı resmi çiziliydi. Bir elinde bir kafatası, ötekinde bir uyluk kemiği tutuyordu. Ter içinde parlıyordu. Bir yerlerden bir davul sesi gelince, ayaklarını sırayla kaldırıp kaldırıp yere vurmaya başladı. Hırıldadı, inledi, garip sesler çıkardı. Ateşin çevresindeki insanlar korkudan tır tır titredikleri halde, ellerini ona doğru uzatıyorlardı. Lak'ın annesi yanımdaydı. Kirli elinde bir avuç parlak renkli taş vardı.

“Oğlumu geri getir,” dedi. “Bebeğimi geri getir.”

Büyücü sallandı, gözlerini fır döndürdü. Çömelip, çıplak ellerini yavaşça alevlerin arasından geçirdi. Elin-

de bir tas böğürtlen beliriverdi. Bize uzattığı meyveleri alıp yedik; yutarken boğaza takılan, sert, acı, susuz şeylerdi. Büyücü dansına devam etti.

“Oğlumu geri getir,” dedi Lak’ın annesi. “Bebeğimi geri getir.”

Beynim zonkladı, başım döndü. Büyücü ateşe bir toz atınca alevler titreşip parladı, mağarayı pembe bir duman kapladı. Ayağa kalkıp, büyücüyle birlikte ateşin çevresinde dans ettik. Kafadanayaklı fosilini ona uzattım.

“Dedemi geri getir,” dedim.

Lak’ın annesi koluma yapıştı. Göz göze geldik.

“Oğlumu geri getir,” dedi. “Sen. Bebeğimi geri getir.” Parlak taşları elime tutuşturdu. “Onları bana geri getir,” dedi.

Kendimi çekip kurtardım elinden. Odamın beyaz ışığında gözlerimi açınca dek de başka şey hatırlamıyorum. Yine kar yağıyor, annem sesleniyordu:

“Kit! Haydi! Allie birazdan burada olur!”

Kafadanayaklı fosilini avucumda sıktım. Onun altında, Lak’ın annesinin renkli, küçük taşlarının te-nimde bıraktığı izleri duyumsadım.

on yedi

Kışın ortası. Aralık ayının karanlık günleri. Gündüzler kısa ve parlak; geceler uzun ve karanlık. Noel ışıkları arttı. Noel ağaçları ışık piramitleri oluşturuyor. Pencere camlarının köşelerinde parıldayan, titreşen, dans eden, birbirini kovalayan renkli ışık zincirleri var. Gökyüzünün sonsuzluğunda parlayıp titreşen yıldızların altında, bahçelerdeki çıplak ağaçlarda da asılı bunlardan. Kar dindi, ama acı soğuk azalmadı. Metruk alandaki kar, taş gibi sertleşti. Ayak izlerimiz ve kartopularımız beyaz fosiller gibi kalakaldı. Kardan adamlar eski anıtlar gibi dikiliyor. Nehirdeki buz adım adım ortalara doğru ilerlemeye devam ediyor. Radyo ve teyplerden yayılan Noel şarkıları dolanıyor havada. Okulda da bunları söylüyoruz: “Merhametli Kral Wenceslas”, “Sessiz Gece”, “Çobanpüskülü ve Sarmaşık”. Akşamları, Stoneygate’in içinde dolanan küçük çocuk grupları bahçelerde şarkı söylüyor.

*Kış ortasında, dondurucu rüzgâr inledi,
Toprak demir gibi sertleşti, su taş kesti.*

*Kar üstüne kar, kar üstüne kar yağdı,
Çok eskiden, kış ortasında. . .*

Evde ısıtıcının derecesini giderek daha yükselttik. Dedemin iyileşmesi için dua ediyorduk. İçten içe dualarımız, eğer ölecekse fazla acı çekmemesi ve bilincini çok yitirmemesi içindi. Hastaneye ziyaretine gittiğimizde onu zayıf ve küçülmüş buluyorduk. Bazen bizi tanıyıp, adlarımızı fısıldayarak, titreyen parmaklarıyla yüzlerimize dokunuyor, bazen de bizi delip geçen boş gözlerle, çevrelendiği sonsuz boşluğa dikeyordu bakışlarını.

Sessizlik içinde Stonegate'e dönüyor ve Noel ağacımızın çevresinde oturup, alçak sesle onun eski günlerine ait öyküler anlatıyorduk. Geceleri başımı duvara yaklaştırıp yatıyor, onun eski eşyasını düzenleyişini, gençliğinin şarkısını söyleyişini anımsıyordum. Kafadanayaklı fosilini avucumda sıkıyor, parmaklarımı ağaç fosilinin üstünde gezdiriyordum. Akşam karanlığında nehir kıyısında oynayan madenci çocuklarını yazdım. Gözlerimi oraya dikip kıstım; metruk alanda özgürce dolanan küçük, sıska şeyleri gördüm. Gözlerimi kışmayı bırakınca kayboldular. Lak ve yabanıl dünyası hakkındaki öykümü yazmaya devam ettim; onu ve kız kardeşini eve döndürmenin yolunu aradım. Yeryüzünün büyük devinimleri üzerine, kıtaların birbirlerinden uzaklaşmaları, birbirleriyle çarpışmaları üzerine yazılar

okudum. Dağları yerinden oynatacak kadar güçlü buzları; eski denizlerin, Stoneygate'in elli metre ve elli milyon yıl altında yatan tortularını yazdım. Rüyalarımnda, beni sonsuz tünellerde koşturup, karanlığın ortasında tek başıma bırakan İpeksi'yi; karanlıkta dans eden büyücüler, alevlerin arasından fısıldayan öykü anlatıcılarını görüyordum. Lak'ın annesinin elime yapışan elini, avucumda duran parlak renkli taşları hissediyordum. Gecenin ortasında ince bir sesin, "*Gençliğimde, ben dinçken,*" diye şarkı söylediğini duyup uyanıyor, ama bunun yalnızca bir yanılsama olduğunu anlıyordum.

Allie, "Karlar Kraliçesi"nin büyüüne kapılmıştı. Bu işten öyle yoğun bir zevk alıyordu ki, mutluluktan parlıyor, sanki gözlerinde gerçekten buzlar varmış gibi görünüyordu. Benim önümde prova yapıyor, pençelerini kaldırıyor, repliklerini tıslıyor, karın içinde sinsi sinsi ve tehlike saçarak ilerliyor, kahkahalara boğuluyor ve tekmeleriyle çevremizde bir kar bulutu oluşturuyordu. Kızıl Kafa bana Allie'nin ne kadar başarılı olduğunu, ne kadar doğal oynadığını, tiyatro oyunculuğunu düşlemekte haklı olduğunu söyledi. Göz kırptı. Bu role kendini çok fazla kaptırmaması için dikkat etmeliydik. İlk gösteri tarihi yaklaştıkça, Allie'nin buz kıza dönüşümü hızlandı. Bir anda, gerçek hayatta olduğu kişilikten çıkıp, oyundaki kişiliğine bürünebiliyordu.

"Ben kimim?" diye sordu bir gün, okuldan eve

dönerken. “Allie Keenan kim? Bu nispeten iyi kız mı, yoksa gerçekten kötü olan mı?” Güldü. “İşte bu yüzden bayılıyorum bu işe, Kit. Sanki büyü gibi. Yalnızca kendim olmak zorunda değilim. Dünya da yalnızca olduğu gibi olmak zorunda değil. Onu değiştirebilirsin, devamlı değiştirip durabilirsin.”

Başımla onayladım. Bunun böyle olduğunu öykülerimden ve düşlerimden biliyordum.

on sekiz

John Askew'dan hiçbir iz yoktu. Duvarlara ve telgraf direklerine afişler yapıştırılmıştı. "BU OĞLANI GÖRDÜNÜZ MÜ?" diye soruluyordu. Afişte, portre fotoğrafı, siyah köpeği Jaks'in ve giysilerinin –siyah kot pantolon, ceket ve başlık, üstünde *Megadeth* yazan tişört– tanımları yer alıyordu. Polisler metruk alanı ve nehir kıyılarını aradılar. Daha geniş bir alana yayılıp, terk edilmiş kulübeleri ve nehrin aşağısındaki depoları açıp baktılar. Küçük çocukların sığınaklarını bile gözden geçirdiler. Küçük botlarla nehrin üstünde dolaşıp, karanlık suların içine, kıyılardaki buzların altına baktılar. Eski madenlerin ve kuyuların haritaları ellerinde, Stonygate'in ilerisindeki tepelerin içlerine dek yürüdüler. Bir sürü söylenti ve dedikodu vardı: Buzda kayıp soğuk sulara yuvarlanmış, boğulup denize sürüklenmişti. Ya da kötü ve sarhoş babası yüzünden suya atlayıp, intihar etmişti. Ya da eski bir maden kuyusuna düşmüştü. Ya da köpeği ona ihanet edip, onu öldürmüştü. Buzlar çözüldüğünde karların altında donmuş bedeni buluncaktı. En korkunç öykü kuytu köşelerde ellerle ağızlar

örtülerek fısıldanıyordu: Bizzat babası onu öldürmüştü.

Bir gün polisler Askew'un babasını alıp götürdüler. Stoneygate, ceset bulundu, cinayet işlenmiş, baba nihayet tutuklandı, dedikodularıyla çalkalandı. Ama bunların gerçekte ilgisi yoktu. Baba eve geri getirildi ve o gece rüyamda onun seslenişini duydum. Kalkıp pencereye gittim ve çitlerin orada onu gördüm. Kollarını iki yana açmış duruyordu. Metruk alanın boşluğuna doğru feryat ediyordu:

"Johnny Askew! Johnny Askew! Ah, eve dön!"

Buz gibi bir öğleden sonra Allie'yle birlikte Askew'ların evinin yakınından geçtim. Perdeler kapalı. Noel ışığı yok. Biz orada dururken, annesi kapıya çıktı. Kucağında bebek vardı.

"Siz ikiniz ne bakıyorsunuz?" diye bağırırdı.

"Haydi yürü, Kit," diye fısıldadı Allie.

"Gördükleriniz yetmedi mi?" diye bağırırdı.

"Kit," diye fısıldadı Allie.

"Siz! Siz ve sizin gibiler! Tanrı aşkına, niye bizi rahat bırakmıyorsunuz?"

Allie beni çekiştirdi.

"Bir dakika," dedim.

Çıkamaz sokağa girip, Askew'ların bahçesine doğru yürüdüm.

Ben yaklaştıkça kadın dik dik bakıyordu. Bebeğin sık, kara saçlarını, geniş yüzünü gördüm; ağabeyinin

hatlarının daha zarif biçimde onda da olduğunu fark ettim. Annesinin kollarında ağlayıp kıvranıyordu. Dallardan yapılmış, alçak çitin önünde durdum.

“Hiç haber yok mu hâlâ?” diye sordum.

Kadın bana tehditkâr bir bakış fırlattı. “Habermiş! Senin gibiler için haber ne ifade eder? Siz yalnızca kötü haber peşindesinizdir. Bir tek kıyamet ve ölüm tatmin eder sizi.”

Bebek cıyak cıyak ağlamaya başladı.

“Ben John’un arkadaşıydım,” dedim.

Beni kuşkuyla süzdü.

“Öyleydim. Onunla konuşurduk. Bana resimlerinden birini vermişti.”

“Sen ha!” dedi.

“Evet,” dedim. “Peki, hiç haber yok mu?”

“Yok.”

“Bence o iyidir,” dedim. “Bence yalnızca kaçıp gitti, ama gene geri dönecek.”

Beni süzmeye devam etti.

“Öyle sanıyorum,” dedim. “Bana böyle yapacağını söylemişti.”

Cık cık yaptı.

“Yaaa!” dedi. “Pek çok kez bunun gibi tehditler etmişti. Adın ne senin?”

“Kit Watson.”

“Senden söz etmişti.” Parmağının boğumunu be-

beğin ağzına dayayıp, emmesine izin verdi. “Bu, onu çok arıyor,” dedi. “O kaçık vahşiyi. Deli gibi özlüyor.” İçini çekti, yine dik dik bakmaya başladı. “Bildğin bir şey yok, değil mi? Bu onunla oynadığınız aptal bir oyun olmasın?”

Başımı salladım.

“Eh, iyi. Hiç kuşkusuz, ne olduğu ortaya çıkacak bir şekilde.”

Eşikte arkasından kocası belirdi. Göz göze geldik.

“Ne istiyor bu?” dedi.

Kadın başını salladı.

“Bizim John’u merak etmiş, o kadar.”

“İçeri gir,” dedi adam. “Donacaksın.”

Kadın arkasını dönerken, “Bir şey duyacak olursan,” dedi. “Herhangi bir şey.”

“Tamam,” dedim.

Askew’un babası yana çekilip, kadına yol verdi. Bir daha göz göze geldik.

“Dedeni duydum,” dedi. “İyi adamdır. Öteki ayak-takımına benzemez. En iyi dileklerimi ilet.”

on dokuz

Kapıyı azıcık aralayıp, tiyatro salonuna süzüldüm. Işıklandırılmış sahneye bakarak karanlığın içinde durdum. Kimsenin beni fark etmeyeceğini sanıyordum; ama Kızıl Kafa iskemlesinde döndü ve beni gördü. Gözlerini kıstı, kızmış gibi yaptı, ama sırtıp, parmağını dudaklarına götürdü. Ürkütücü bir müzik çalıyordu: Detone kemanlar, gıcırıltılı teneke sesleri. Karlar Kraliçesi beyaz kürkü içinde buzdan tahtında oturuyordu. Arkasında, karlı dağlarla kaplı bir dünya vardı. Üstteki solgun gökyüzünde, pek yüksek olmayan, solgun bir güneş asılıydı. Sahne gerisinden çıkan bir oğlan geri geri Karlar Kraliçesi'ne doğru yaklaştı. Kırmızıllı yeşilli giysiler içindeydi. Titreyen ellerini yüzüne kapamıştı. Karlar Kraliçesi soğuk soğuk gülümseyerek onu izlerken, buz kız Allie erkek kardeşinin peşinde sahneye girdi. Bütünüyle gümüşler içindeydi; saçları paslanmaz çelikten, pençeleri bıçak ucundandı. Bakışları sert, sesi acımasız ve buz gibi keskindi.

“İşte, iyi ve uysal erkek kardeş için gelen kötü kız kardeş. İşte, kalbini donduracak buz gibi soğuk ve don.

İşte, ruhunu donduracak acı rüzgârlar. Şu parmağa dokun, oradaki buzu hisset. Şu yanağa dokun, oradaki karı hisset. Şu gözün içine bak, oradaki buzu gör.”

Oğlan geri geri kaçtı ondan.

“Abla!” diye yalvardı. “Abla! Neler oluyor sana?”

Allie sırtarak, parmaklarının ucuna basa basa ona doğru yürümeye devam etti.

Karlar Kraliçesi’nin tahtına çarpan oğlan, korku içinde yere yuvarlandı.

“Abla!” dedi. “Abla!”

“Bu yaratığı ne yapalım?” diye sordu Karlar Kraliçesi.

Allie gümüş botunun ucuyla oğlana dokundu.

“Böylesine aptal bir oğlana ne yapalım?” dedi.

“Onun gözlerine de buz koyalım mı?” dedi Kraliçe.

Oğlan korkuyla büzüldü, yüzünü kapattı. “Abla,” dedi. “Geri dön.”

Allie güldü. “O asla bir buz oğlan olamaz,” dedi. “Buz oğlan olacak cesaret yok onda.”

Karlar Kraliçesi uzanıp, Allie’nin pençelerini okşadı.

“O senin gibi değil, canım,” dedi. “Öyleyse söyle bana, küçük, kötü ve cesur: Onu ne yapalım? İyi, uysal erkek kardeşi ne yapalım?”

Allie tısladı. İç geçirdi. Düşünüp taşındı.

Eğilip kardeşini okşadı. “Ondan bıktım,” dedi.

“Öyleyse onu kaybet,” dedi Kraliçe.

Allie gözlerini kapayıp gülümsedi, tısladı ve tekrar iç geçirdi.

“Onu kayıp mı edeyim?”

“Evet,” dedi Kraliçe.

“Evet,” diye fısıldadı Allie. “Evet.”

“Haydi onu kaybedelim,” dedi Kraliçe. “Onu yokluğa yollayalım. Hiç kimsenin ve hiçbir şeyin bulunmadığı yere gönderelim onu. Gözümüzün önünden gitsin.”

Allie sıırıttı. “Evet,” diye tısladı. “Çözüm bu.”

Oğlan emekleyerek ondan uzaklaştı.

“Şimdi mi?” diye sordu Allie.

Karlar Kraliçesi ona dik dik baktı.

“Sana bilmen gerekenleri öğrettim. Şimdi, benim zeki kızım.”

Allie parmağını kardeşine doğrulttu. “Kaybol!” diye bağırdı.

Göz kamaştırıcı bir ışık parlaması ve bir şimşek patlamasıyla birlikte oğlan yok oldu.

“Mükemmel!” dedi Kızıl Kafa. “Herkes çok daha iyi! Şimdi, on üçüncü sahneye bir daha bakalım.” Yine iskemlesinde döndü ve beni işaret etti. “Ve sen, Christopher Watson,” diye seslendi. “Kaybol!”

Güldüm ve koridora geri süzıldüm.

“Nasıl yapıyorsunuz?” diye Allie’ye sordum, o gün öğleden sonra.

Sırıttı. “Büyük yeteneğim sayesinde, Bay Watson.”

“Hayır. Yani demek istediğim, onu nasıl yok ediyorsunuz?”

“Ha. Korkarım ki, bu bir sır. Bunun bir sihirbazlık olduğunu bilmen yeter.”

Ona baktım.

“Sonra, onu geri getirmem de sihirbazlık,” dedi.

“Sen,” dedim.

Yine sıırıttı. “Ne olmuş bana?”

Güldüm. “Hiçbir şey.”

Allie donmuş karların üstünde dans etmeye başladı. “Haydi,” dedi. “Söyle!” Donmuş karları ayaklarıyla ezerek kıkırdadı.

“Neyi söyleyeyim?” dedim.

“Hah hah ha! Neyi mi? Başardığımı! Başarıyorum değil mi? Seni delirtmeyi başarıyorum!”

Yirmi

Dedemi görmek için en kötü gün pazardı. Koğuşun içine dolan gün ışığı yüzünün daha solgun, gözlerinin daha boş gözükmesine neden olurdu. Onun çevresinde oturur, çaylarımızı yudumlardık. Koluna dokunup, dede, baba, diye seslenir; ona adlarımızı mırıldanırdık.

“Benim,” derdim. “Dede, benim. Ben, Kit.”

Bazen belli belirsiz gülümser ve neredeyse bizimle konuşacakmış gibi olur, ama sanki tüm enerjisini yitirmiş ve şaşkınlığından kurtulamıyormuş gibi kalakalırdı. Bizi, pencereleri ve dünyayı delip geçen bakışlarla bakar dururdu yalnızca. Kış ilerledikçe durumu kötüleşti. Daha yoğun bir sessizlik. Daha yoğun bir yalnızlık. Sanki artık onu kaybetmiştik ve bize hiç geri dönmeyecekti. Onu orada bırakır; akşam karanlığının acı soğuşunda kendi içimizdeki yoğun, acı sessizliğe gömülmüş olarak eve yollanırdık.

Derken, o pazar günü kafadanayaklı fosilini avucuna bastırdım. Parmaklarıyla fosili tuttu.

“Hatırladın mı?” diye fısıldadım. “Onu bana sen vermiştin; bir milyon yıllık.”

Parmaklarının eski kabuğun üstündeki çentiklere beceriksizce dokunuşunu, sarmallar boyunca ilerleyişini izledik.

“Denizden gelmiş,” dedim. “Stoneygate’in elli metre altındaki kömürden.”

Gözlerini kaldırıp, üstüme diktiği bakışları beni deldi geçti.

“Sen gençtin,” dedim. “Dinçtin.”

Annem sırtımı sıvazladı. *Yapma, Kit. Kaldıramayacağın bir duruma sokma*, diyordu sanki parmaklarıyla.

“Hatırlasana,” dedim ona. “Dede! Hatırlasana.”

Gözlerini kapadı, fosile dokundu.

“Kit,” dedi annem. “Yapma, Kit!”

“Dede,” diye sürdürdüm. “Sen bana dünyanın anılarla dolu olduğunu söylemiştin. Hayatın boyunca görmüş olduğun her şeyi daha sonra hep gördüğünü söylemiştin. Bütün öykülerimi bana sen anlattın. Belleğin en değerli şey olduğunu söylemiştin bana.”

Fosili iyice avucuna bastırdım.

“Dede! Dede!”

İç geçirdi, parmakları gevşedi; fosili elinden kayıp yere düşmek üzereyken yakaladım.

Annem kolunu omuzuma dolayıp, beni kendine doğru çekti.

“Çayını iç, canım,” diye fısıldadı.

Çayı yudumladım. Yapacak başka bir şey kalmamış

gibiydi. Sonra bir daha denedim. Ona iyice yanaştım.

“Dede!” diye fısıldadım. “Dinle. Bir zamanlar İpek-si diye bir oğlan varmış. Fenerlerin ışığı öyle gösterdiği için ona bu adı vermiştik. Tünellerin içinde şimşek gibi hareket ederken, ipek gibi pırıldadığı için. Göz açıp kapayınca kadar kaybolurdu. . .”

Onu izledim. Hiçbir şey olmadı.

“Orada, aşağıda çoğumuza gözüken, kısa pantolonlu, çizmeli bir küçük oğlan. Kimi zaman en karanlık köşelerden öylece bize bakar, kimi zaman da kömüre eğildiğimizde hızla arkamızdan kayıp geçerdi. Ne zaman bir lamba sönse ya da madencilerden birinin tayını çalınsa, bu İpek-si’nin işi, derdik. . .”

Dedemin yüzü yumuşadı. Dudaklarında sanki bir gülümseme belirdi. Sonra onları neredeyse hiç oynamaksızın bir ses, bir mırıltı çıkardı. Uzak, zayıf, geçmişten gelen bir ses.

“Küçük bela,” diye fısıldadım.

Sesi, benim sesimi ve onun ritmini yankıladı.

“Evet, öyle,” dedim.

Yine o gülümseme ve o ince ses.

“Küçük İpek-si,” diye fısıldadım.

Yine yankıladı.

“Kimisi kazalardan birinde orada kısıлып kalmış olduğunu söylerdi,” dedim. “Hiçbir zaman ulaşılamayanlardan biri. Dışarıya çıkarılıp gömülemeyenlerden. Kor-

kutucu değildi gerçi. Hatta hoş bir yanı vardı. Dokunma, teselli etme, aydınlığa çıkarma isteği veren bir yanı.”

Yine o gülümseme. Gözlerini açtı. Bir an göz göze geldik. Gözlerindeki derin şaşkınlığı gördüm.

“Küçük İpeksi,” dedim. “Buralarda sağ kalan ihtiyarlardan herhangi birine sor, sana İpeksi’imizi anlatacaktır. . .”

“İpeksi,” diye tısladı dedem.

“Tamam,” diye fısıldadım. “İpeksi! Hatırlıyorsun. Onun için bıraktığımız su ve çörekleri alırdı. Küçük bela.”

Genzinin gerisinden zayıf bir gülücük koptu.

“Parlak bir şey,” dedim. “Orada, çok derinlerde, karanlığın dibinde.”

Titreyen elini kaldırıp, yüzüme dokundu; gözlerinin içine baktı.

“Benim, Kit,” dedim.

Gözlerini kırpı, baktı, bir daha gözlerini kırpı.

Gülümsedi, dudaklarını yaladı.

Kit, dedi.

Sonra tek tek her birimize bakıp, gözlerini kapadı.

Uyuması için bıraktık onu.

“Rüyada İpeksi’yi bul,” diye fısıldadım. “Onlar fenerleriyle tünellerden gelinceye dek seni güvende tutar.”

Orada, umutlarımızı dile getirmekten çekinerek, birbirimize bakarak oturduk. Bir süre çaylarımızı yudumladık, sonra hep birlikte kış gecesine çıktık.

Yirmi bir

O gece İpeksi gene geldi.

Görüş alanımın kıyısında bir an gözücüüp kayboldu. Odamın köşesinde bir parıltı. Gözlerimi kapadım, sonsuz tüneller boyunca, yeryüzünün derinliklerine doğru ardından koştum. Göz göze geldiğimizde, beni beklediğini, bana yol gösterdiğini anladığımda gülümsedim. Önümde onun pırıltısından başka bir şey görmeden, kalbimin gümbürtüsünden, kesik soluklarımdan ve ayaklarımdın yere vuruşundan başka bir ses duymadan koşarken gülümsedim. Son kez parıldayana değin bir asır, bir milyon yıl boyunca koştuk; sonra tamamen yok oldu.

Ellerimi öne uzattım, parmaklarımdın ucunda ilerledim, dedeme dokundum.

“Dede!” diye fısıldadım.

“Kit!” dedi.

Tünelin içinde ayak sesleri duyana dek, saatler boyunca birbirimize sıkıca sarılı öylece kaldık. Sonunda, bizi aramaya gelen adamların zayıf fener ışıklarını görüp, konuşmalarını duyduk.

“İşte, geldiler,” diye fısıldadım.

“İşte, geldiler,” dedi. “Tamam, oğlum. İşte, geldiler.”

Yirmi iki

Göğsünde hıçkıran bebek onu uyandırdı. Mağaranın girişi ışıkla dolmuştu, dışarısı sonsuz buzluktu. Lak, ayı postunun içine elini sokup, kız kardeşinin dudaklarına dokundu.

“Sus, canım,” diye fısıldadı.

Mağaranın duvarında, ailesinin güneye ilerleyen resmine baktı. Gözlerini çevirdi, ayağa kalkıp dışarı, buza çıktı. Parmaklarıyla biraz buz kazıyıp avucunda eritti; bebeğin ve kendi ağzına su damlattı. Son kalan böğürtlenleri sıkıp, kardeşini besledi. Yanında çömelen köpek buzları kemiriyordu. Lak onu okşayıp yatıştırdı. Mağara ya geri döndü. Ayı postunu baltasıyla ikiye böldü. Bir parçasını mağaranın köşesine fırlattı, diğeriyle bebeği ve kendini sarmaladı. Çakmaktaşını aldı, dedesinin baltasını kavradı ve vadiye doğru yollanırken, arkasına dönüp bakmadı.

Güneye yöneldi.

Buzlardan yukarılara, beslenebilecekleri acı bitkiler bulabildiği kayalıklara tırmandı. Bitkilerin tek tatlı yeri olan çiçekleri, bebeğe verdi. El değmemiş alanı gözleriyle

tarayarak, bir iz aradı. Bir mamut yalpalaya yalpalaya vadiyi geçti. Bir çift ufak geyik kayalardan atladi. Küçük tarlakuşları havalandı, canlı şarkılarıyla tepesinde dolandı. Çok daha yükseklerde, daireler çizerek ağır ağır süzülen, kocaman, kara kuşlar avlarını kolluyorlardı.

Lak, en sonunda kendi yankısının dışında bir ses duyma umuduyla, "Heeeey! Heeeey!" diye seslendi.

Yürümeye devam ederlerken, bebek ağlayıp sızlanmayı sürdürdü. Ona yatıştırıcı sözler fısıldadı, okşadı; ama onun daha şimdiden zayıfladığını, sesinin gücünü yitirdiğini hissetti. Onun için, biraz daha acı bitki buldu. Avuçlarında buz eritip, ağzına damlattı. Derken, kayalar arasında bir boşluğa rastladılar; bir parça sert toprakta iki geyik zayıf otları kemirmekteydi. Lak çömeldi, Kali'yi sıkıca tuttu, ağzını sımsıkı kapadı. Biraz daha yaklaştı; birinin erkek, birinin dişi olduğunu gördü. Erkek başını kaldırdı, kulaklarını dikti, havayı kokladı, huzursuzca çevredeki kayalıklara baktı. Yine başını öne eğdi, kemirmeye devam etti. Lak, Güneş Tanrısı'na, atalarının ruhlarına dua etti. Bebek sızlanmaya başlayınca, geyikler kıpırdandı. Lak ayağa kalkıp, baltasını fırlattı. Dişiyi vurdu. Hayvan sendeledi, kaçmaya çalıştı, ama o anda Kali onu boğazından yakaladı; ardından Lak kafasını bir taşla ezerek, hayvanın yaşamına son verdi.

Lak, zaferle kollarını havaya kaldırdı. Ellerini geyiğin kanyla yıkadı. Yüzüne sürdü. Hayvanın ruhuna say-

gılarını sundu, Güneş Tanrısı'na ve atalarına teşekkür etti. Bebeği çıkarıp, geyiğin memesine tuttu. Memeyi sıkıttı.

"Em, canım," diye fısıldadı.

Memeyi sıkıttı. Bebek emdi. Memeden, kız kardeşinin ağzının kenarından sütler akıyordu. Onun yutkunuşunu izledi. Dudaklarını yaladı, ağzına kan tadı geldi; sırıttı.

Geyiğin hâlâ sıcaklığını koruyan karnına sıkıca yapıştırdığı bebek iştahla sütü emdi. Köpek, hayvanın kafasındaki kanları yaladı. Lak bebeği memeden aldı, ayı postunun içinde güneşe yatırdı. Baltasıyla geyiğin etini açıp, parçalar kesti. Ağzından kanlar akarak, eti iştahla çiğnedi. Geyik eti, ayınınkinden daha tatlı ve yumuşaktı. Köpeğe de et parçaları attı. Karnı patlayacakmış gibi olana değin yedi. Bebeği tekrar memeye tuttu. Memeyi sıkıttı, bebek emdi.

"Heeey!" diye seslendi yavaşça. "Heeey!"

Oyuğa vuran güneş güçlendi. Bebeğin yanına uzanıp onu gıdıkladı. Bebek mutluluk sesleri çıkararak gülümse-di. Onu bir daha emdirdi, sonra da kendisi emdi. Bohçasını et parçalarıyla doldurdu; kız kardeşini kucağına aldı ve oyuktan çıkıp, yine buzun üstündeki kayalıklara döndü. Yüreği umutla dolu, hızla ilerlemeye başladı. Bebek mışıl mışıl uyuyordu.

Arkalarında, koca, kara kuşlar gökyüzünde daireler çizerek alçaldılar ve kanatlarını çırparak oyuğa indiler.

Yirmi üç

Mutfak masasında öyküyü okuyorduk.

“Hadi be, Kit!” dedi Allie. “Nasıl beceriyorsun?”

“Sihirbazlık,” dedim gülererek.

Göğsüme bir yumruk attı. “Sen!” dedi.

“Seni delirtiyorum, ha?”

“Delirtiyorsun!.. Şimdi ne olacak onlara?”

Omuz silktim. “Bilmem.”

“Bilmiyor musun? Nasıl bilmezsin?”

“Bu iş böyle işte. Kızıl Kafa’nın da dediği gibi öyküler yaşayan şeyler. İlerki kayalıkta onları korkunç bir şeyler bekliyor olabilir. Bir daha yiyecek bulamayabilirler. Bebek ölebilir. Lak bir kayadan aşağı düşebilir.”

“Hadi be, Kit! Onlara ne istersen yaptırdığını sanıyordum. Önce tasarlayıp, sonra yazdığını.”

“Bazen öyle de olur. Ama öykünün içindekiler bir kez yaşamaya başlayınca. . . Onları denetleyemez olursun artık.”

Öykünün sayfalarını çevirdi.

“Ben ne olmasını istediğimi biliyorum,” dedim.

“Ben onların sağ salim ailelerine kavuşmalarını istiyoy-

rum. Ama. . .”

“Ama orada aylar var, akbabalar var. Her türlü tehlike mevcut.”

“Evet. Evet.”

“Vah zavallılar! Yine de, herhalde önünde sonunda bu bir öykü yalnızca.”

Omuz silktim.

“Evet, herhalde.” Güldüm. “Ama Lak’ın annesi geceleri bana geliyor.”

“Lak’ın annesi ne yapıyor?”

“Geceleri bana geliyor. Bana armağanlar vermeye çalışıyor. Oğluyla bebeğini eve geri getirmemi istiyor.”

“Hadi be, Kit!”

“Sanki gerçekten oradaymış gibi oluyor,” dedim.

“Harika,” dedi. “Dehşet verici.”

“Gördün mü?” dedim.

“Neyi?”

“Büyücülük. Öykü anlatmak da bir tür büyücülük.”

“Henüz Kızıl Kafa’ya göstermedin.”

“Hayır. Bitince göstereceğim. Zaten, bu yalnızca onun için değil. John Askew için.”

“Onun için mi?”

“Evet, onun için. Bir öykü yazacağımı ve onun da resimlerini yapabileceğini söylemiştim.”

“Eğer geri dönerse. Olabileceklerin en kötüsü ol-

mamışsa.”

“Evet, geri dönerse ve olabileceklerin en kötüsü olmamışsa.”

“Öyle olmasını umalım,” dedi Allie.

“Bu da büyücülüğün bir başka yönü,” dedim.

“Ne?”

“Lak’la kız kardeşi güvende oldukça, Askew’un da güvende olacağına inanıyorum. Ve o güvendeyse, onlar da güvende olacaklar.”

Allie, bana tuhaf tuhaf baktı. “Hadi be, Kit! Ne demek istiyorsun?”

“Emin değilim,” dedim. “Ama bunun doğru olduğuna inanıyorum.”

 irmi dört

“Vah zavallı, bı are!” dedi annem.

Dışarı baktık. Askew’un annesi oradaydı, kucağında bebek, buz tutmuş metruk alanda amaçsızca yürüyordu.

“Vah zavallı!” dedi annem yine. “Sen bize böyle bir şey yapmazsın, değil mi?”

Ba ımı salladım. “Hayır.”

“Biliyorum. Ama ne kadar bilse de, insan endişe ediyor. Haydi gel, hı? Gidelim.”

Pazar   leden sonraydı. Dedeme bir ziyaret daha. Arabaya binip Stoneygate’in dışına yöneldik. Askew’un resmini rulo yapmış, elimde ta ıyordum. Kafadana-yaklı fosili cebimde, bütün   k ler aklımdaydı.

Küçük bir grup oluşturarak, dedemin çevresinde oturduk.  ay içtik. Bakışları bize ve bizden ötelere diki-liydi. Ama dik oturuyor, elleri titremiyor, gözleri parlı-yordu.

“Baba?” dedi annem.

Gözlerini kırpıtı, bakışlarını odakladı, önce anne-me, sonra sırayla her birimize gülümsedi.

Babamın koluna dokundu. “Merhaba, oğlum,” diye fısıldadı zayıf bir sesle.

Babamın ona sarılırken gözlerinin yaşardığını fark ettim.

Dedem her birimize dokundu, hepimizin adlarını fısıldadı. Bir deri bir kemik elleriyle çayını alıp, koltuğuna gömüldü.

“Tükendim,” diye fısıldadı.

Genizden gelen, ince, zayıf bir sesle güldü. Yavaşça, titrek bir göz kırpıştan sonra, yine güldü.

“Yine periler ülkesine mi gittim, ha?” dedi.

“Çok uzaklara,” dedi annem.

“Eh, pekâlâ.” Çayını yudumladı.

“Sana bunu getirdim, dede,” dedim.

Resmi açıp önüne koydum.

“Olur şey değil.”

Gözleri resmin karanlığını taradı.

“Küçük İpeksi,” diye fısıldadı. “Aynı olduğu gibi.”

“Bu senin, dede. Yatağının yanına asabilirler senin için.”

“Çok hoş. Çok hoş.” Resmin içinde kaybolmuş, gülümsüyordu. “Küçük bela,” diye fısıldadı.

Sonra öne doğru eğildi, parmaklarını dudaklarına bastırdı.

“Geceleri yanıma geliyor, biliyor musun?” dedi.

“Gelip, rüyalarımda bana bakıyor. Beni güvende tutmak

için geliyor.” Göz kırparak, parmağını kaldırdı. “Sakın ötekilere söyleme. Kafayı üşüttüğümü düşünürler.”

Gözlerimizde yaşlarla güldük.

Dedem uykuya daldı. Gözkapaklarının ardında gözlerinin oynayıp kıpırdadığını görebiliyorduk. İpek-si’nin orada onun yanında olduğunu, onu güvende tuttuğunu hayal ettim. Babam doktorlardan biriyle konuştu. Evet, Noel için eve gelmesi söz konusu olabilirdi. Dışarıda karanlık yoğunlaşırken, oturup onu izledik. Rulo yaptığım resmi kucağına koydum.

Biz giderken, rüyasında şarkı söylüyordu.

Gençliğimde, ben dinçken. . .

Eve geldiğimizde, Askew’un metruk alandan dönen annesi yanımızdan geçti.

Annem onun omuzuna dokunup, kolunu tuttu. “Ona bir şey olmaz,” dedi. “John’un güvende olduğuna eminim.”

Bayan Askew başını öne eğdi. Bebeğin, kalın, sıcak örtülerin arasından görülen yüzü ısıldıyordu.

“İçeri buyrun, bir çay için,” dedi annem.

Kadın başını salladı.

“Şimdi olmaz,” dedi. “Bunu eve götürüp yatırmam gerekiyor.” Yüzlerimize baktı. Uzandı, elimi tuttu.

“Onu eve getir,” diye fısıldadı. “Oğlumu eve getir.” Tırnakları ve yüzükleri tenime battı. “Onu eve getir.”

Sonra karanlığın içinde hızla evine yollandı.

 irmi be 

“Karlar Kraliçesi” gecesi. Biz okula doğru yürürken, ay ışığı metruk alanı aydınlatıyordu. Yıldızların parıltısını solukla tırmı tı. Karları ı ıldatıyor, gözümüzü alıyordu. Stoneygate’in bahçelerine, donmuş toprağın girinti  ı-kıntılarına gölgeler atıyordu. G lgelerimiz sessizce bizi izliyordu. Yakalarımızı sıkıca kapatmış, havaya g m  s  soluk bulut ukları bırakıyorduk. Bizim gibi düzine-lercesi, Stoneygate’ten aileler, Karlar Kraliçesi’nin Allie’nin gözüne bir buz parçası sokup, ruhuna kötülük tohumu ekmesini izlemeye geliyorlardı. Ana babalarının ellerini tutan küçük çocuklar, heyecan içinde kıkırda ıyorlardı. Kaymamak için lastik uçlu bastonlar kullanan yaşlılar temkinli temkinli yürüyor, dikkatli adımlar atıyorlardı. Okul binası, çitlerin arkasında elektrik ışığının sıcaklığı içinde parlıyordu.

Giri te, gümüş folyolara b r nm  , lame patikler giymiş birinci sınıflar program dağıtıyorlardı. Program metninde, bu oyunu küçük çocukların tek ba larına izlemelerinin uygun olmayacağı yazılıydı. Fuayedede buzdağlarının ve buzta larının büyük boy resim ve fotoğ-

rafları asılıydı. Kutup ayısı ve penguen resimleri vardı. Buzların arasındaki boşluklardan balinaların sırtları fırlıyordu. Haritalar, bir zamanlar kuzey yarıkürenin Buzul Çağı'nı nasıl yaşadığını gösteriyordu. Hayvan postlarına bürünmüş insanlar, mağaraların içinde, alevleri yükselen ateşlerin çevresinde, korktukları, avladıkları ve taptıkları yaratıkların resimleri önünde, çömelmiş oturuyorlardı. Müzik çalıyordu: Gıcırıltılı keman ve ısıklık sesleri, bazen uzaklardan gelen bir inilti, bazen bir hayvan kükremesi.

Chambers orada durmuş, bizleri içeri davet ediyordu. Gülümseyerek annemle babamın ellerini sıktı ve mâlum oyunun yarattığı sorunların ardından, kendimi toparlamış göründüğümü söyledi. Dobbs bana göz kırptı, o da annemlerin elini sıktı ve okulun benim için büyük umutlar beslediğini fısıldadı. Salondaki yerlerimizi aldık. İçeride ışıklar kısılmış, iskemleler sahnedeki pırıl pırıl ışıklandırılmış buzlar dünyasına bakacak biçimde dizilmişti. Derken bütün ışıklar söndü ve yoğun bir karanlığın içinde kaldık. Çocuklardan korku dolu soluklar yükseldi ve sonunda "Karlar Kraliçesi" başladı.

Yanlış yola sapan iki çocuk buzlar dünyasında kaybolmuştu. Yeşilli kırmızılı giysiler içindeki çocuklar el ele tutuşmuş, hayranlık ve korkuyla çevrelerine bakıyorlardı. Kaybettikleri evlerini, sevgili ana babalarını,

evlerinin çevresindeki yeşil tepe ve vadileri anlatıyorlardı birbirlerine. Nasıl olup da yollarını bu kadar şaşırabilmişlerdi? Oğlan ağlamaya başlayınca, kız onu önce teselli etti, sonra da zayıflığı ve cesaretsizliği nedeniyle azarladı. Dağlara doğru işaret etti: Doğru yön bu, dedi oğlana. O yön olduğuna emindi. Oğlan ağlayıp sızlandı. Nereden biliyordu ki? Nasıl bilebilirdi? Tartışmaya başladılar. Kız onu tek başına bırakmakla tehdit etti. Onu küçümseyerek pis pis sıırıttı. *Şu haline bak*, diye fısıldadı. *Şu haline bak*. Derken sahnenin bir yanından kızağı içinde Karlar Kraliçesi belirdi ve Allie'yle bakışmaları tüylerimi diken diken etti.

Kraliçe kızağından inip çocukları kollarıyla sardı. Sakinleştirici bir sesle onları yatıştırdı. Korkacak bir şey olmadığını söyledi. Üstlerine beyaz kürkler örttü. Yanaklarını, saçlarını okşadı. *Ne şirin çocuklar*, diye fısıldadı.

“Çocuklar, sık sık yanlış yöne sapar,” dedi. “Kışın dolaşmaya çıkarlar. Kardan adamları için, oyunları için daha derin kar ararlar. Yanlış yola girerler. Kaybolmuş ruhlar olarak, kendilerini benim ülkemde bulurlar.”

Oğlan ağlayıp sızlayarak önüne bakıyor, titreyen dudaklarını ısıırıyordu. “Kimsin sen?” diye fısıldadı Allie.

“Ben Karlar Kraliçesi'yim. Buzu, karı ve soğuk rüzgârları yönetirim. Donmuş yüreklerin kraliçesiyim. Yanağıma dokun, oradaki buzu hisset.”

Allie uzandı, Karlar Kraliçesi'nin kusursuz beyazlıktaki tenine dokundu.

"Çok güzelsin," diye fısıldadı.

"Dudaklarıma dokun, oradaki buzu hisset."

Allie dokunup, iç geçirdi.

"Kardeşim öyle korkuyor ki," dedi. "O kadar eve dönmek istiyor ki."

Sessizce titreyen oğlana baktılar.

"Korkacak bir şey yok," dedi Kraliçe. "Bunu anlıyorsun, değil mi?"

"Evet," dedi Allie.

"Gözlerimin içine bak. Oradaki sonsuz kışı gör."

"Evet," dedi Allie.

Karlar Kraliçesi gülümsedi.

"Ne şirin şey," diye fısıldadı. "Ne kadar berrak, zeki gözler."

Allie'yi kollarıyla sarıp, oğlandan uzaklaştırdı.

"Birçok çocuk gelir," dedi. "Titrer, ağlayıp sızlar, inleyip bağırırlar. Yeşil vadiler, sevimli köyler, ocakları yanan küçük evler isterler." Allie'nin yanağını okşadı. "Bense bir kış çocuğunun hayalini kuruyorum, benimle kalmak isteyecek bir çocuğun."

Eğilip, sivri bir buz parçası aldı ve Allie'nin yüzüne doğru tuttu. "Ne kadar güzel olduğunu görüyor musun?" diye fısıldadı.

"Evet."

“Gel, yanağına koyayım. Kusursuz, keskin soğuşunu hisset.”

“Keskin, kusursuz soğuk,” dedi Allie.

Karlar Kraliçesi buzdan küçük bir parça kopardı.

“Gözlerini bana çevir, yavrum.”

Allie gözlerini çevirdi. Müzik gıcırdayıp yükseldi. Karlar Kraliçesi buzu yavaşça Allie’nin gözünün içine kaydırıldı.

Böylece Allie kötü olmaya başladı. Büyü yapmayı öğrendi: Önce küçük, sonra büyük şeyleri yok etmeyi öğrendi. Kötülüğü arttı. Erkek kardeşinden sıkılmaya başladı. Parmağını doğrulttu ve onu yeryüzünden sildi.

Oyun arasında annem Allie’nin ne kadar mükemmel, ne kadar korkutucu olduğunu söyleyip durdu. Onun ardında, çay içen yetişkin kümelerinin arasından Bobby Carr’ı gördüm. Bir kapı eşiğine yaslanmış belli belirsiz gülümseyerek, beni izliyordu. Göz kırıp, başının bir hareketiyle beni çağırırdı. Arkamı döndüm, Allie’nin dediği gibi, hastanın tekiydi. Beni izliyor, gülümseyip duruyordu. İnsanların arasından yol açarak, ona doğru yaklaştım.

“Ne var?” diye fısıldadım.

Gözlerini açıp sırtı ve dik dik bakarak, “Sen öldün!” dedi.

“Ne?”

“Askew döndü. Sen öldün!”

“Nerede o?”

“Bir yerde. Ve seni sorup duruyor.”

“Ne demek bu?”

“Seni. Sorup. Duruyor.” Gülümsedi. “Ve. Sen. Öldün.”

Onu kolundan tutup, koridora sürükledim. Eski bir buz vadisi resminin asılı olduğu duvara yapıştırdım.

“Sen hastasın,” dedim. “Nerede o?”

“Bir yerde.”

Onu iyice duvara yapıştırdım.

“Korkunç bir öfkeyle geri döndü,” dedi Bobby.

“Ve seni görmek istiyor.”

Cebinden katlanmış bir resim çıkardı, açtı.

“Bunu sana yolladı.”

Resmi ışığa tuttum. Askew’la benim resmimdi. Bir mağaradaydık. Neredeyse çıplak olarak, ellerimizde kamalar alevleri yükselen bir ateşin üstünden birbirimize bakıyorduk. Duvarlara ölülerin adları kazınmıştı. Karanlık köşelerden düzinelerce sıska çocuk bizi izliyordu.

“Kimseye söylersen, ikimizi de öldürür,” diye fısıldadı Bobby.

“Öldürmek mi?” dedim. “Hıh!”

“Evet, öldürür. O ve Jaks. Kimseye söyleme.”

“Pis solucan!” diye fısıldadım.

O sırada yarı karanlık koridorun öteki ucundan Chambers'ın bizi izlediğini fark ettim.

“Kimseye söyleme,” dedi Bobby gene, sonra hızla fuayeye, oradan da gecenin içine doğru yöneldi.

“Her şey yolunda mı, Christopher?” dedi Chambers, bana doğru yaklaşarak.

Resmi cebime tıktım.

“Evet, efendim.”

Kızıl Kafa'nın ikinci yarının başlamak üzere olduğunu bildiren sesini duyduk.

“Korkunç şeyler, ha?” dedi Chambers.

“Evet, efendim.”

Düşünceli düşünceli bana baktı. “Çok tuhaf bu, Christopher. Bu korkma, dehşete kapılma, karanlığın içine bakma arzumuz.”

“Evet, efendim.”

Bobby'nin kaybolup gittiği koridora doğru baktı.

“Bu bizi kötü yola saptırabilir tabii, Christopher.” Bir daha gözlerimin içine baktı. “Bunu sen de pekâlâ biliyorsun, değil mi?”

“Evet, efendim.”

Gülümsedi. “Karanlık sahnede kalsın, ha? Kitaplarda kalsın. Onun yeri oraları, ha?”

“Evet, efendim.” Omuzuma dokundu.

“Haydi, Christopher. Alison'un bizi korkutma zamanı geldi yine.”

Kapıdan içeri geçtik. Annemin kalabalığın arasında beni aradığını, gözlerini korku bürümeye başladığını gördüm.

Oyun tekrar başladı, ama ben kendi düşüncelerime, korkularıma dalmıştım. Avuçlarımdaki teri, kalbimin hızlanan ritmini hissettim. Askew'un yakında beni çağıracağını, zamanı ve yeri onun seçeceğini biliyordum. Sonunda onunla birlikte karanlığın içine gireceğimi ve onu eve geri getirmekle yükümlü olduğumu da biliyordum.

Yirmi altı

Gece yarısını geçmişti. Uyuyamadım. Masamda oturup, Lak'ın öyküsünü yazmaya, onu kayalıklardan aşırıp, kaybettiği ailesinin sıcak mağarasını buldurmaya çalıştım. Yazamıyordum. Metruk alana doğru baktım. Gözlerimi kısıncı, ay ışığında nehir kenarında oynayan sıssız çocukların şekillerini gördüm. Kısmayı bırakınca kayboldular. Duvardaki üç resme baktım: Ben; İpeksi; Askew ve ben mağarada. Dedemin şarkısını fısıldadım: *Gençliğimde, ben dinçken. . .* Kafadanayaklı fosilini, midilli, ağaç fosilini elledim. Gözlerimi kapayınca aklımın köşesinde İpeksi'nin parıldadığını gördüm. Dedem için dua ettim. Burnuma odun is, beden ve ter kokusu geldi; gözümü açınca onu gördüm, Lak'ın annesini. Odamın köşesinde hayvan postları içinde çömelmiş duruyordu. Bana renkli çakıl taşlarını uzattı. Ağzını açıp kapayarak, sessizce şunları söyledi: *Oğlumu geri getir. Bebeğimi geri getir.* Başımı çevirdim, arkamı döndüm, ama yok olmadı. Dışarı baktım, karanlık kambur figürü, kara köpeği gördüm. Askew.

Onu izledim. Kaybolmadı. Giysilerimi üstüme ge-

çirip, parmaklarımın ucuna basarak gecenin içine çıktım. Ondan hiçbir iz yoktu. Çıtırdayan karların içinden hızla nehre doğru ilerledim.

“Askew,” diye fısıldadım. “Askew!”

Yanıt gelmedi. Çevreme baktım. Hiçbir şey yoktu. Ceketime daha sıkı sarındım.

“Askew!”

Metruk alandan bakınca, sokağımızdaki tek ışık, Lak’ın öyküsü üstünde parlayan ve duvar dibine çömelmiş annesinin üstüne vuran masa lambamınkiydi. Ürperdim.

“Kim bu?” diye bir ses duydum.

“Kim var orada?” dedim. “Askew?”

Küçük fısıltılar, küçük kıkırdaşmalar, incecik sesler duyuluyordu.

“Kim bu? Kim bu? Kim bu?”

Her yerde çocuklar vardı. Onları gözümün ucuyla görüyordum. Merakla bana bakıyorlardı. Bir deri bir kemik ve yarı çıplaktılar. Solgun bedenler, kararmış yüzlerde üstüme dikilmiş bakan kocaman gözler.

“Kim bu?” diye fısıldaşıyorlardı. “Kim bu?”

Kıkırdadılar.

“Kit Watson,” diye fısıldadılar. “Christopher Watson, yaş on üç.”

Onları doğru dürüst görebilmek için dönüp durdum, ama o sırada Askew’un sesi geldi, ardından bir

sessizlik ve yalnızca Jaks'in hırıltısı.

"Otur, oğlum!"

Sesi kalınlaşmış, yüzü kararmış, omuzları genişlemişti. Kat kat, kalın, kara giysiler giymişti. Başı öne doğru sarkmış, saçları pis ve karmakarışık.

"Askew!"

"Bay Watson."

"Nerelerdeydin, Askew?"

"Uzaklarda."

"Annen üzüntüden hastalandı. Küçük kız kardeşin. . ."

"Ya o?"

"Baban da," dedim. "O da eve dönmeni istiyor."

"Hıh!"

Titredim. Nehrin kıyısından bizi gözleyen küçük suratları fark ettim; yine o kısık soluk alışları, korku dolu fısıltıları duydum.

"Senin için geldim, Kit."

"Benim için mi?"

"Senin için. Bir tek sensin."

Şaşkın şaşkın bakarak, ceketime daha sıkı sarındım yine.

"Sen onları görüyorsun," diye fısıldadı. "Öyle değil mi, Kit?"

Donmuş karlar üstünde bizi izleyen, kocaman açılmış gözler. Soluklarının ıslığı, fısıltıları.

“Görüyorsun!” dedi. Jaks hırladı.

“Evet,” diye fısıldadım.

“Başka şeyler de görüyorsun. Öteki gözlerin görmediği şeyler.”

“Evet,” diye fısıldadım.

Bana doğru bir adım attı. “Çünkü sen ölüsün, Kit. Ölülerin gözüyle görüyorsun. İşte burada, ölüler arasındasın.”

“Askew. Saçmalık bu, yahu!”

Çocuklardan bir mırıltı yükseldi.

“Kit Watson,” diye fısıldadılar. “Christopher Watson, yaş on üç.”

Askew güldü. “Hatırlıyor musun, Kit? Askew, yaş on üç. Christopher Watson, yaş on üç. Ağaçların altındaki taşta yazılı. Seni bekliyordu.”

“Bu çok eskidendi, Askew.”

“Çok eskiye ait şeyler durmadan geri gelip dururlar. Toprak ölülerini tutamaz. Kalkıp bizi izlerler. Bizi kendilerine çekerler.”

“Amaan, Askew.”

“Seni Stoneygate’e getiren neydi, Kit?”

“Büyükannem öldü, ve. . .”

“Ölüm seni geri çağırdı. Ölüm seni buna yöneltti. Christopher Watson, yaş on üç. Mezar taşın bile seni bekliyordu; aynen John Askew, yaş on üçü beklediği gibi.”

Öne doğru uzanıp, bileğimi yakaladı.

Kafadanayaklı fosilini sıktım.

“Benimle gelmeni istiyorum, Kit. Gel benimle. Gel de şu Ölüm denen oyunu doğru dürüst oynayalım.”

“Askew. Bırak beni.”

“Sana bazı şeyler gösterebilirim, Kit. Yazıp yazacağın bütün öyküler için yetecek kadar çok şey.”

Bileğimi daha sıkı tuttu. Köpek hırladı. Çocuklar korkuyla fısıldaştılar. Beni çekmeye başladı.

“İşte, sen bu yüzden bana benziyorsun,” dedi. “Çünkü biz geçmişin karanlığını, ölümlerin karanlığını biliyoruz.”

“Evet,” dedim. “Ama biz aynı zamanda bugünün aydınlığını, yaşamın canlılığını da biliyoruz. Birlikte Yaşam oyununu oynayabiliriz, Askew. Arkadaş olalım. Stoneygate’e geri dön. Yaşama geri dön.”

Bir hayvan gibi homurdandı. Beni daha kuvvetle çekti. Pençesindeki vahşiliğin, gözlerindeki özleme üstün gelmeye başladığını hissettim.

“Sen!” diye tısladı. “Allah’ın belası!”

Kafadanayaklı fosiliyle alnının ortasına vurdum. Bir daha vurdum. Geriye doğru sendeledi, yüzüne kanlar akmaya başlamıştı. Karların üstünde bata çıka, kaya kaya kaçmaya başladım. Köpeğin peşim sıra geldiğini duyuyordum. Fosili kavradım, vurmaya hazırlanırken, Askew seslendi:

“Jaks! Bırak onu!”

Çitlerden atlayıp, kapıya koştum. Orada durdum, ardından gelen kalın sesini duydum:

“Seni çağıracağım, Kit Watson. Bunu biliyorsun, değil mi? Çağırdığımda da geleceksin, biliyorum.”

Arkamı dönüp baktım, donmuş karların üstündeki ay ışığından başka bir şey göremedim.

Parmaklarımın ucuna basa basa eve girip, odama çıktım.

Lak’ın annesi duvar dibinde çömelmiş duruyordu. Ben dönünce rahatlayarak içini çekti. Taşları uzatıp, *Onu eve getir*, dedi hiç ses çıkarmadan.

Yirmi yedi

Kışın ortası. Okulun son günü, kış yarıyılıının sonu. Yılın en kısa günü. En uzun gece önümüzdeydi.

Allie, yeşil tozlukları ve parlak kırmızı paltosu içinde ılık ılık ve incecikti. Jöleli saçları, gülümseyen yüzünün çevresinde, sivri boynuz uçları gibi duruyordu. Karların içinde dans ede ede, yanım sıra geliyordu.

“Pekâlâ?” diye kıkırdadı. “Pekâlâ?” Elleri belinde sırtı duruyordu.

“Evet,” dedim. “Harikaydın. Dehşetli iyiydin.”

“Hım! Hah hah ha! Hepinizi korkuttum, değil mi?”

“Evet, Allie.”

“Hah ha! Gözlerinizi de benden alamıyordunuz. Fal taşı gibi açılmış gözlerinizi benden alamıyordunuz. Değil mi, Bay Watson?”

“Evet, Allie. Alamıyorduk. Haklısın.”

“En çok da kötüyken başarılıydım, değil mi? Sonunda yine iyi olduğumda, yeniden dehşete kapılabilmeniz için geri dönmemi, yine kötü olmamı istediniz. Haklı değil miyim, Bay Watson?”

“Evet, Allie.”

“Hah hah ha! Harikaydım! Üstelik, bu gece daha da harika olacağım! Değil mi, Bay Watson?”

“Evet, Allie. Olacaksın.”

“Hadi be, Kit! Bayılıyorrum buna! Gerçekten bayılıyorrum!”

Perendeler atışını ve atlayıp sıçrayışını izledim. Okula doğru yürüdüm. Koluma yapıştı.

“Bunu başaracağım, biliyor musun?” dedi. “Bir gün gerçekten bir aktris olacağım. Beni televizyonda göreceksin. *Bu Allie Keenan. Bu benim arkadaşım, diyeceksin.*”

Başımla onayladım. “Ben de senin için bir oyun yazacağım,” dedim.

Gözleri fal taşı gibi açıldı. “Evet!” dedi. “Ne üzerine?”

“Bilmem. Stoneygate.”

“Stoneygate mi? Şaka mı yapıyorsun?”

“Evet. Stoneygate. Adını ‘Ölüm Denen Oyun’ koyacağım. Askew’un sığınağında başlayacak. Kış mevsimi olacak. O, kara, kalın bir vahşi, sense parlak yaşam gücü olacaksın ve benim gibi, iyice kafası karışmış biri de ikinizin arasında kalacak. Sen büyü yapıp, ölümü alt edecek ve herkesi aydınlığa çıkaracaksın. Buna benzer bir şeyler.”

“Hadi be, Kit!” Elleri çırpı. “O zaman ikimiz de meşhur oluruz!” Yine karların içinde perende attı.

“Askew dün gece geri geldi,” dedim.

“Ne?”

“Dün gece. Oyundan sonra. Dışarı çıkıp, onunla nehir kıyısında buluştum yine.”

“Hadi be, Kit!”

“Düş görmedimse. Yalnızca hayal etmedimse.”

“Ölmemiş demek?” dedi.

Başımı salladım. “Öldüğünü sanmıyordum zaten. O saçma öykülerin hiçbirine inanmadım. O koca, kaçık vahşinin teki yalnızca.” Allie’nin kolunu tuttum. “Hiç kimse bilmiyor,” dedim. “Kimseye söylememelisin.”

“Milletin onun hakkında ne bildiği seni niye ilgilendiriyor ki?”

“Askew’da görünenden fazlası var,” dedim.

Başını salladı. “Mağara adamı. Soyтары. İşte o kadar.”

“Arkadaşa ihtiyacı olduğunu düşünüyorum, Allie.”

Bana şaşkın şaşkın baktı, sonra da omuz silkti.

“Bu konuda çok şans yok, ha? Her neyse, ona gelene kadar düşünecek başka şeylerim var.” Yine eli belinde poz verdi. “Alison Keenan, aktris, yaşam gücü, yaş on üç.”

Okula doğru yürümeye devam ettik.

“Bu gece beni izlemeye geleceksin, değil mi?” dedi.

Omuz silktim.

“Gelecek misin, Kit? Yoksa gelmeyecek misin? Sen orada olduğun zaman daha güçlü oluyorum.”

“Evet,” dedim.

Ama ona bakmadım. Şimdiden, o gece başka amaçlarımın olacağını düşünüyordum.

Yirmi sekiz

Verimsiz bir gün. Bütün öğretmenlerin dikkati dağılmış, çocuklar deli gibiydi. Duvarlardaki Noel süslerini yolduk. Dosyalardaki eski notlarımızı koparıp, siyah çöp torbalarına tıktık. Kızlar saçlarına gümüş teller takıp, kol kola girerek, Noel şarkıları söyleyip, dans ettiler. Bahçedeki oyunlar her zamankinden daha çılgındı: İtişen oğlan grupları buzun üstünde sırtüstü kayıyor, tehditler savurup, küfürler ediyor, şeytan gibi çılgınlıklar atıyor, birbirlerini donmuş kartopu yağmuruna tutuyorlardı. Yılın en az ısıtan güneşi, tepelerinde alçak bir yol izliyordu. Okulun ortasındaki holde oyuncular yine “Karlara Kraliçesi”nin provasını yapıyor, o geceki gösterinin en iyisi olması için çalışıyorlardı. Sınıflarda ve koridorlarda ruh gibi dolanıyordum. Suskundum. Onlara katılamıyordum. Doğru dürüst düşünemiyordum bile. Oradan kaçıp uzaklaşmak istiyordum yalnızca. Bir şeyin peşimde olduğunu, beni izlediğini, yakalayıp götürmek için uygun zamanı kolladığını biliyordum.

Öğlende Allie’yle karşılaştım. Yüzü gümüş boyalıydı ve oyundan başka bir şey konuşamıyordu. Oyu-

nun da, kendisinin de ne kadar harika olacağını anlıyordu.

“Yine gelecek misin?” diye sordu. “Geleceksin, değil mi, Kit?”

Gözlerimi kapayıp, omuz silktim. “Evet,” diye geveledim.

“Gelmelisin, Kit,” dedi. “Benim için şart. Sana ne kadar ihtiyacım olduğunu biliyorsun.”

Bakışlarım onun arkasına, koridorun vitraylı pencere camlarından dışarı kaydı. Bahçedeki çılgın oğlanların gerisinde Askew’un annesi kucığında bebeğiyle kapıda duruyordu. İçeriye tarıyor, oğlunu arıyordu.

“Geleceksin, değil mi, Kit?” dedi Allie.

Koluma yapıştı. Kendimi çekip uzaklaştım.

“Öfff, Allie!” dedim. “Niye hep kendinden söz etmek istiyorsun? Niye hep konu, değerli ve dehşetli mükemmel sensin?” Sonra da ondan kaçıp, okulun kalabalığına karıştım.

İki sağır koridorun kesiştiği karanlık bir noktada beni bekliyordu. Daha önce burayı aydınlatan Noel lambaları, artık süslerinden soyulmuş bir ağacın dibinde, çam iğneleriyle birbirine karışmış halde yerde yatıyordu.

“Watson,” diye tısladı. “Christopher Watson!”

Yarı yarıya ağacın arkasına saklanmış duruyordu. Solgun saçlar, solgun bir surat, solgun bir ses. Bobby

Carr. “Kit Watson!” diye tısladı.

Sesimi çıkarmadan durup ona baktım.

“Evet,” dedi. “Sen! Kit Watson.”

Bahçeden gelen çığlık seslerini, holden gelen gıcır-
tılı müziği duyuyordum. Sanki kilometrelerce, yıllarca
uzaktaydılar.

“Seni istiyor.”

“Ne?”

“Ne demek ne? Seni istiyor. Beni, seni çağırmam
için yolladı.”

Konuşamıyor, düşünemiyordum.

“Hemen,” dedi Bobby. Ağacın arkasından çıktı.
“Şimdi,” dedi.

Sıska, solgun haliyle yanımda durdu.

“Geleceğini söyledi, Kit. Geleceğini bildiğini söy-
ledi.”

Arkamı dönüp, geldiğim yöne baktım. Gümüş tel-
lere ve ucuz Noel süslerine bulanmış bir grup birinci
sınıf öğrencisinin delice ortaya fırladığını gördüm.

“Bu taraftan,” diye fısıldadı.

Onun peşine takıldım. Koridordan geçtik, arka
kapıdan çıktık, mutfakları ve çöp bidonlarını geçerek,
ön avluya, oradan da sivri uçlu demir parmaklığı atla-
yıp, metruk alana ulaştık. Dönüp okula baktım. As-
kew’un annesi artık avlunun içine girmiş, bebeği kuca-
ğında, çılgın çocukların arasında dolanıyordu.

“Bu taraftan,” dedi. “Arkana bakma.”

Bobby Carr beni metruk alanın dışına, Stoneygate’in dışına doğru götürdü; eski maden kulübelerini, Tilki’yi, Askew’ların delik deşik çıkmaz sokağını geçtik; alıç çalılıklarıyla çevrili patikalara vurup, uzaklardaki karanlık çayirlara, buzlu gökyüzüne doğru yükselen tepelerin yamaçlarına tırmandık. Ayaklarımızın altında kar ezilip çatırdıyordu. Göremediğimiz kuşlar paniğe kapılmışçasına keskin çığlıklar atıyorlardı. Bobby’nin, *Buradan. Buradan. Arkana bakma*, demeleri dışında hiç konuşmadık.

Güneş batıya doğru alçalmaya başlamıştı bile. Kışın ortası, en kısa gündü; en uzun geceyse önümüzdeydi.

Alıçlı patikalar açıklık bir alana, eski ahırlar ve yarı yıkık kuru taş duvarlarla çevrili otlaklara uzanıyordu. Sertleşmiş kar yüzeyleri ayaklarımızın altında kırılıyordu. Dizlerimize kadar gömülü, bata çıka ilerliyor, güçlükle tırmanıyorduk; giysilerimiz sırlıslık olmuştuk, buzlu sular iliklerimize kadar işlemişti. Bir kez daha arkama döndüm; Stoneygate’in çatılarına, bacalardan yükselen kara kömür dumanı şeritlerine baktım. Çocukların çığlıkları uzaktan uzaktan duyuluyordu.

“Arkana bakma,” dedi Bobby ve dönüp, dar bir vadiye girdik. Küçük bir dere ve çevresinde yapraklarını dökmüş, dikenli çalı kümeleri vardı. Buz tutmuş, küçük çavlanların kıyılarında oyun oynayan çocuklar

ve eski madenciler büyük oyuklar açmıştı. Süpürge-
otuyla çalı kökleri taş toprakla karışmıştı. Dere boyun-
ca yukarı tırmandık, dondurucu soğğun daha da kes-
kinleştğini hissettik. Arkama baktım, yürüdüğümüz
buzlu tepeler ve vadinin çukurluğu dışında hiçbir şey
göremedim. Daha düz bir alana geldik; dere boyunca,
önünde eğri büğrü alıç ağaçları bulunan, dik bir kaya-
lığa bakan, geniş bir kıyı şeridi uzanıyordu.

Bobby orada durup, beni süzdü. Güneş şimdiden
vadinin gerisinde görünmez olmuştu. Koyulaşan göl-
genin içindeydik artık. En uzun gece başlamıştı bile.

Bobby saatine bir göz attı ve bana gülümsedi.

“Tamam,” dedi. “Buradan.”

Alıç ağaçlarına doğru yürüdük, sık dalların arasın-
dan eğilip bükülerek geçtik, dikenler giysilerimizi ve
tenimizi çizdi; eski maden tünelinin, kayanın içinde,
insan boyu yüksekliğindeki girişine ulaştık. Girişi örten
tahtalar sökülmüş, kayaya dayatılmıştı. Üstlerinde Gİ-
RİLMEZ yazıyordu. Bir de kafatası ve çapraz kemik
resmi vardı. ÖLÜM TEHLİKESİ.

Bobby gene sırtıttı.

“Buradan, Bay Watson,” diye fısıldadı ve beni ka-
ranlığa soktu.

Yirmi dokuz

İçeri adım attığımızda, girişten solgun bir ışık süzülüyordu. Tepemizde alçak tuğla bir kemer gördüm. Duvar ve çatı, çıplak kayaydı; birkaç tane eğrilmiş direk ve kiriş vardı. Öteki direkler kırılmış; çatı ve duvarlar kısmen çöktüğünden tünel moloz yığınlarıyla tıkanmıştı.

Öndeki moloz yığına tırmanıp, bana doğru dönen Bobby'nin yüzü parladı. "Buradan, Bay Watson."

Önünde, bizi karanlığın iyice içine sokacak, dar bir yarık vardı. Kıpırdamadan bekledim. Burada ne arıyordum? Normal yaşamıma geri dönmemi engelleyecek hiçbir şey yoktu.

Alaylı alaylı gülümsedi.

"Bu kütlenin çökmesi için yüz yıl geçmesi gerekti," dedi. "Belki bir yüz yıl daha dayanır."

Yarıktan emekleyerek geçti. Ayaklarının gözden kaybolduğu yerde, geri dönüp bana sırttan suratı belirdi. "Korktunuz mu, Bay Watson?"

"O gerçekten orada mı?"

"Gerçekten! Gerçekten, gerçekten, gerçekten." Elini uzattı. "Çekeyim istersen, ha?"

Dişlerimi gıcırdatarak, onun peşinden tırmanıp, emekleyerek yarıktan geçtim ve daha yoğun bir karanlığın içine kaydım. Taş yığınının üstüne çömelmiş, beni bekliyordu.

“Büyük cesaret, Bay Watson,” diye fısıldadı.

Seslerimiz ölü sessizliğindeki buz gibi havada asılı kalıyordu. Kömür, toz ve nem kokuyordu. Islak pantolonum bacaklarıma yapışmıştı. Titreyerek, evi, sıcak mutfağımızı düşündüm. Kendi kendime, “Vazgeç bundan. Eve git,” diyordum. Ancak bu yolun dönüşü olmadığını, önümüzde uzanan karanlığa hem itildiğimin, hem de çekildiğimin farkındaydım. Elimi cebime sokup, kafadanayaklı fosilini sıktım.

“Bu zor bölümüydü, Bay Watson. Bundan sonrası kolay artık.”

Yanıt vermedim.

“Korkuyor musun?” diye fısıldadı.

Sesindeki alayı ayırt edebiliyordum. “Sen beni ona götür,” dedim.

Yürümeye başladı. “Başını eğ,” dedi. “Aşağı sarkmış kayalara dikkat et.”

Başımı ve omuzlarımı kırıslara, direklerle ve kayalara çarptım. Yerdeki taşların üstünde kaydım. Gözlerimi önümde iyice eğilerek ilerleyen Bobby’den ayırmaya, onun izinden gitmeye çalışıyordum. Derken, daha derinlerde titreşen, zayıf bir ışık gördük.

“Bak,” diye fısıldadı. “Gördün mü?”

“Bu o mu?”

“O.”

Titredim. Gölgelelerin içinden ışığa doğru daha hızlı ilerlemeye başlamıştım ki, taş gibi kalakaldım. Geride yanan ateşin alevleri önünde, hırlayan kara köpeğin silueti duruyordu. O sırada Askew’un sesi duyuldu, “Otur, Jaks!” Ardından Askew’un silueti ve acı kahkahası.

“Bay Watson,” diye fısıldadı. “İçeri buyrun.” Güldü. “Yeri ve zamanı ben seçeceğim, dememiş miydim?”

Tünel burada ikiye ayrılmadan önce genişliyordu. Ortada küçük bir ateş yanıyordu. Bir duvar dibine alıç dallarıyla direk tahtaları istiflenmişti. Ateşin yanındaki bir kovada kar eriyordu, metal bir tepsi içinde iki tane, derisi yüzülmüş tavşan, ayrıca, şiş ve çatallar, küçük bir balta, bir kama ve bir paket sigara vardı. Bir sürü battaniye yığılıydı. Köpek gözünü üstümden ayırmadan yere çöktü; dişleri ve gözleri parlıyor, açık ağzından salyaları akıyordu.

“Rahatına bak,” dedi Askew.

Ateşin yanına çöktü. Alevlerin içine bir avuç alıç dalı atınca, parlayan ateşin aydınlattığı duvarlarda hayvan ve şeytanların sırtıttığını, bazı adlar kazılı olduğunu fark ettim. Yüzünü alevlere yaklaştırıp, bir sigara yaktı.

“Askew,” dedim. “Bu çok tehlikeli. Çevrede gaz

varsa. . .”

“Boom!” diye fısıldadı. “Boom! Yükselen alevler, ışık ve hepimiz yok oluruz.”

Bobby kıkırdadı.

“Solucan!” dedi Askew.

Alevlerin arasından birbirimize baktık. Alnındaki yara kabuk bağlamıştı. Boynuna tavşan derisinden bir atkı sarmıştı. Saçları arapsaçı gibi birbirine dolanmıştı.

“Geleceğini biliyordum,” dedi. “Seni öteki ayaktakı-mından farklı kılan bir şey var. Geleceğini biliyordum.”

“Annen seni arıyor, Askew.”

Gözlerini indirdi.

“Bebek kucığında, ağlayarak her yerde seni arayıp duruyor.”

“Beni öldü sanıyor, ha? Belki sonunda oraya varır. Belki öylesi daha iyi.”

“Benimle geri dön, Askew.”

Ateşe biraz daha odun attı. Gömleğini gevşetti. Göğsüne hayvanlar ve insan suratları resmedilmişti. Kömür parçaları, pörsümüş alıç meyveleri, tavşan kemikleri ve küçük bir hayvanın kafatasından oluşan bir kol-ye takıyordu. Yüzülmüş tavşanları kirli elleriyle şişe geçirip, ateşin üstüne, taşların arasına yerleştirdi. Homurdanıp inliyordu.

“Ah. Ah. Heeeeeyt!”

Bana güldü.

“Mağara adamı,” dedi. “Böyle derlerdi, bunu duyardım hep. Baş belası mağara adamı. Ah. Ah. Heeeeyt! Artık haklılar.”

Bobby gene güldü. Askew atılıp, onu yere yapıştırdı ve üstünde diz çöktü. Uzanıp baltayı kaptı; Bobby’nin kafasının üstüne doğru yukarı kaldırdı.

“Heeeeyt!” diye bağırdı. “Heeeeyt! Geber, seni solucan!”

Baltayı indirdi; Bobby’nin suratına birkaç santim kala durdu. Bana baktı.

“Merhamet. Mağara adamı solucana merhamet gösteriyor.”

Bobby’nin gözlerinin içine dikti bakışlarını.

“Şimdi, defol!” diye tısladı. “Kimseye söyleme. Söylersen, yakana yapışırım. Jaks, seni lime lime eder.”

“Lime lime,” diye yineledi Bobby, titreyen ince bir sesle.

Askew ayağa kalkıp, Bobby’yi hızla yukarı çekti ve çıkışa itekledi. Karanlığın içinde kayboluşunu izledik, en uzun gecenin içine doğru tökezleyerek koşan ayak seslerini duyduk. Sonra Askew bana döndü. Gözleri, *Burada kendi başınasın, Bay Watson*, diyordu.

Baltayı yere bıraktı, ateşe biraz daha dal attı, gömleğini çıkardı; yarı çıplak, teni alevlerin ışığında parlayarak, karanlıkla dolu, ağırlaşmış gözlerle çömeldi.

“Ölüm, bu!” diye fısıldadı.

otuz

Jaks girişte oturmuş, birtakım kanlı kemikleri kemiriyor; dişleri ve gözleri parlıyor, salyaları akıyordu. Bir yandan da beni gözleyip hırıliyordu.

Gözlerimi ovuşturdum. Yanan alıçların ve ateşte kavru lan tavşan etinin dumanından yanmaya başlamışlardı. Üstümüze çöken duman yavaşça çevredeki tünellere dağılıyordu.

Askew bana bakıp gülümsedi. “Yok olduk, Kit,” dedi. “Ölüm, bu. Gerçekten Ölüm bu.”

“Amaan, Askew,” diye fısıldadım.

Önce bana, sonra duvara baktı. Bakışlarını izledim, yazıları gördüm: *John Askew, yaş on üç. Christopher Watson, yaş on üç.*

“Sen ve ben,” diye fısıldadı.

“Sen ve ben değil. Bu çok eskidendi. Onlar zorla madene yollanan yoksul çocuklardı. Çoktan ölüp gittiler.”

“Ölüp gittiler, ha?” Gülümsedi. Dinledik. Dalların çıtırtısı ve pişen etin tıslamaları arasında onları duyduk. Tünellerin içinde fısıldaşıyorlardı. Gözlerimizi

kaldırınca onları gördük, dumanın ve karanlığın içinde belli belirsiz seçiliyorlardı: Geçmişten bizi izleyen, zavallı, küçük çocuklar.

“Görüyor musun?” diye fısıldadı.

“Evet, görüyorum.”

“Gördüğünü biliyorum. Bir görenler, bir de görmeyenler var. Senle ben, tıpatıp aynıyız.”

Tavşanları çevirdi. Ateşe kan ve yağ damladı.

“Sen rol yapmadın,” dedi.

“Ne?”

“Ne demek ne? Sen rol yapmadın. Oyunu oynadığımızda sen rol yapmadın.”

“Hayır, yapmadım.”

“Her şey yok oldu. Hiçbir şey yoktu.”

“Evet.”

“Ölüm, bu. Bir, ölmenin ne demek olduğunu bilenler var; bir de, hiçbir şey bilmeyenler. Senle ben, tıpatıp aynıyız.”

Parmaklarını yaladı, ateşe biraz daha dal attı.

“John Askew, yaş on üç,” diye fısıldadı. “Christopher Watson, yaş on üç.”

“Amaan, Askew. Haydi dışarı çık artık.”

Güldü. Kamayı alıp bana doğrulttu.

“Çıkamayız. Ölüm denen oyunu oynamak için buradayız.”

Beni süzdü.

“Burada sana ne istersem yapabilirim.” Kararmış yüzünde, kara saçlarının altında gözleri parlıyordu. “Bunu biliyorsun, değil mi?” dedi.

“Evet.”

“Peki, niye geldin öyleyse?”

Omuz silktim, ne diyeceğimi bilemiyordum. “Bilmem,” dedim. “Seninle ilgili bir şey. Bilmiyorum.”

“Bizimle ilgili, Kit. Mağara adamı ve parlak, iyi çocuk. John Askew ve Kit Watson. Biz tıpatıp aynıyız.”

Kamayı çamurun içine bıraktı.

“Bu bir oyun değil,” dedi. “Seni yanımda götürmek istedim. Christopher Watson. Önce seni, sonra da kendimi yok etmek istedim. İkimizin de, eski maden-deki eski çocuklar gibi olmasını, bu dünyadan yok olmasını istedim.”

Ellerini göğsüne sildi. Oradaki yüzler bozulup karıştı. Ateşin küllerine batırdığı parmaklarıyla yanaklarına uzun, kara çizgiler yaptı.

“Burada,” dedi. “Ne gece, ne gündüz var. Yarı uyanık, yarı uykudasın; yarı ölü, yarı canlısın. Milyonlarca yıl geriye uzanan kemikler, ruhlar ve karanlıkla birlikte toprağın içindesin.”

Ateşe biraz daha dal attı. Alevler canlandı, duman tünellerin içine doğru yürüdü, duvardaki şeytanlar alayla bize baktı.

Gözlerimi ovuşturdum, Askew sırtıttı.

“İyi,” diye tısladı. “Gözlerini açık tut. İzlemeye devam et, Kit.” Bir sigara uzattı. “Bir nefes çek, Kit.”

Bir nefes çektim. Başım döndü. Güldü. Vahşi yüzü, parlayan gövdesi ve kolyesi ışıktaki sallandı. Baltayı kaldırdı, yere sapladı.

“Bize bir öykü anlat, Kit,” dedi.

“Ne?”

“Ne demek ne? Hah hah ha! O zaman ben anlata-yım.”

Baltayı bir daha yere sapladı.

“Bir oğlan varmış,” diye fısıldadı, “sarhoş bir babası olan. Babanın suratı öfkeden kapkara, içkiden kıpkırmızıymış. Oğluna kızıp duruyormuş. Ona, aptal soy-tarı, diyormuş. Küçükken onu dövermiş, büyüdükçe daha çok dövmeye başlamış. Bazen onu öylesine dövermiş ki, giysilerinin altındaki derisi kararıp morarır, kafası sızlarmış. Oğlanın kulağına, geberse, hiç dünyaya gelmemiş olsa daha iyi olacağını fısıldarmış. Bazen öyle bir dövermiş ki, geriye sessizlik, hiçlik ve ölümden başka bir şey kalmaz, neredeyse oğlan da yok olurmuş. Basbayağı yok olurmuş, işte. Ta ki yeniden kendine gelmeye ve hepsi yeni baştan başlayıncaya kadar.”

Baltayı yere sapladı.

“Askew,” diye fısıldadım.

Ateşe biraz daha dal attı.

“İzlemeye devam et, Kit,” dedi. “Dinlemeyi sür-

dür. Sıska çocukların fısıldaşıp sızlanışlarını duyuyor musun? Tamam işte, Kit.”

Gözlerinden yaşlar aktığını gördüm.

“Onun metruk alanda inleyerek, seni aradığını gördüm,” dedim. “Senin için ağladığını gördüm.”

“Öldürmem gereken o, Kit. Sen değil. Jaks ve ben onu haklayacağız.”

“Saçmalama, Askew.”

Ateşe biraz daha dal attı. İleri geri sallanıp kıpırdandı. Baltayı yere sapladı.

Yanımızdan hızla belli belirsiz küçük bir beden geçti, dumanın içinde parıldadı, ışıktta titreşti.

“İpeksi!” diye fısıldadım.

Bir daha yanımızdan geçti. Işığın kenarında duruladı, gözlerini bize çevirdi, sonra hızla karanlığa daldı.

“Evet, İpeksi,” dedi Askew. “Küçük İpeksi. Her zaman olduğu gibi. Ama dinle, Kit. Burada, daha derin karanlıkların ruhlarını görüyorum. Geçmişin en derin karanlıklarından sıyrıldıklarını görüyorum. Binlerce yıl öncesinin John Askew’larını, Kit Watson’larını ve küçük İpeksi’lerini görüyorum. Onları gördüğüm ve geri getirdiğim için bana geliyorlar. Heeeey! Heeeey!”

Göğsünü yumrukladı. Bedenine biraz daha is izleri yaptı. Başını arkaya atıp, hayvan gibi böğürdü.

“Heeey! Heeey!”

Alevlere doğru eğilip yutkundu. “Yardım et bana,

Kit,” dedi.

“Ne?”

“Ne demek ne? Onları geri getirmeme yardım et. Ortaya çıkmalarına yardım et. Ah! Ah!”

Ateşe biraz daha dal attı. Sigarasını içine çekti. Bal-tayı yere sapladı. Gözünü tünellere dikti.

“İzlemeye devam et, Kit,” diye fısıldadı. “Gözleri-ni kıs. Geldiklerini gör.”

Baktım, hiçbir şey görmedim.

“Onları gördüm,” diye fısıldadı. “Gerçekten gör-düm. Ah! Ah!”

Ona doğru uzanıp, omuzuna dokundum.

“Askew, yahu,” dedim. “Askew!”

“Ah!” diye mırıldandı. “Ah!”

Birden çöktü, gömleğini üstüne geçirdi, sıkıca sa-rındı. Ateşin yanına çömelmiş, titriyordu. Ateşe alıç dal-ları attım. Yığının içinden iki battaniye alıp, birini As-kew'un sırtına, birini kendi sırtıma sardım. Eriyen kar-dan bir kepçe alıp içtim. Şiştteki tavşanları çevirdim. Dışarıdaki ilerleyen geceyi düşündüm. Kaybolduğumu kavradıkça annemin gözlerinin alacağı ifadeyi düşün-düm. Gözlerimi ovuşturdum, karanlığın içinden bizi izleyen korkmuş çocuklara göz attım; en parlakları İpeksi'ydi.

“Senin için bir öykü yazdım,” dedim. “Sana geti-recektim. Derken, sen yok oldun.”

Susuyordu. Avuçlarıyla kar suyundan içti. Bir sigara yaktı. Omuzuna dokundum yine.

“Haklısın,” dedim. “Sen ve ben, biz tıpatıp aynıyız.”

“Dostum musun?” diye fısıldadı.

“Evet, John. Dostunum.”

otuz bir

Tavşanların dışı kapkara yanmış, içi kanlı kalmıştı. Ağzımızı şapırdatıp, salyalarımızı akıta akıta sessizce yedik onları. Dudaklarımızdan salya, yağ ve kan damlıyordu. Jaks, önünde kemikleri, ikimizin arasına çökmüştü.

“Herkesin içinde iyilik vardır,” dedim.

Ateşe tükürdü.

“Evet, vardır,” dedim. “Sorun, onu bulup açığa çıkarmada.”

“Yıllarca bunu yapmayı düşledim,” dedi. “Bunu nasıl yapacağımı hayal ettim. Taşları, bıçakları, zehirleri hayal ettim. Onun tepesinde durduğumuzu, ölmüş olduğunu gördüğümüzü hayal ettim. Ne kadar mutlu olacağımızı hayal ettim.”

Cık cık yaptım. “Bu çok saçma, yahu!” Bakışlarını bana çevirince, gözlerindeki karanlığı gördüm.

“Dikkat et, Kit!” diye fısıldadı.

Köpek ağzını gerip hırladı.

“Saçma,” dedim. “Eli baltalı, sersem bir vahşi çocuğa değil, sana ihtiyaçları var.”

Uzun bir sessizlik oldu. Tavşan etini çiğnedik.

Sonra yine gözlerini bana çevirdi. Tavşanın artıklarını ateşe atıp baltayı aldı. Başparmağının ucuna sürttü. Kan toplanıp akmaya başladı. Baltayı bana doğru tuttu.

“Elini ver,” dedi. “Ver de keseyim.”

Gözlerine bakarak, elimi uzattım. Tuttu ve baltayı başparmağımın tepesine sürttü. Kesiklerimizi birbirine yapıştırıp, başparmaklarımızı sıkıca avucunda tuttu. Bir-birimizin gözlerinin içine baktık.

“Şimdi senin içime girdiğini hissediyorum. Sen de benim senin içine girdiğimi hissediyorsun. John Askew, yaş on üç, Christopher Watson, yaş on üç. Tıpatıp aynılar, kan kardeşi oldular.”

Ellerimizi bıraktı. Bir sigara yaktı. Tavşan kemiklerini kemirdim. Sıska çocuklar ve İpeksi bizi izliyordu.

“Kanın tadına bak,” dedi.

“Ne?”

“Parmağındaki kanın tadına bak.”

Parmağımı yaladım; kanın madensi, ekşi tadını aldım.

“Hangisi benim, hangisi senin kanın?” diye sordu. Başımı salladım.

“Bilemezsin, Kit. Tatları aynıdır.”

“Doğru,” dedim.

“Ve yediğin tavşanın kanıyla da hemen hemen aynı.”

“Haklısın. Ayı ya da geyik kanıyla da hemen he-

men aynı.”

“Hah. Tastamam öyle, Kit. Hayvanlarla insanların kanı birbirinin aynı.”

Battaniyesine sarınıp, alevlere dikti bakışlarını.

Gözlerimi ovuşturdum, başımı salladım; gözlerimi kısınca onu kucağında bebek, ayı postuna sarınmış bir oğlan olarak gördüm.

Soluğum kesildi.

“Ne var?” dedi.

“Hiç. Yoruldum. Uykum geldi.”

“Orada daha battaniye var,” dedi.

Başımı salladım.

Gözlerimi ovuşturdum. Kovadan bir kepçe erimiş kar içtim. Gene Askew’un omuzlarını örten ayı postunu gördüm. Bebeğin ağladığını duydum.

“Sana ihtiyaçları var, Askew. Seni seviyorlar. Geri dönersen onlara yardım edebilirsin. Onları koruyacak biri olur. Babanı bile kendinden koruyacak biri olur.”

Gözlerini bana dikti, yükselmekte olan parlak güneşe bakarmışçasına gözlerini kısıtı. Titredim. Gözlerimi, kulaklarımı ovuşturdum; başımı salladım. Dudaklarımı ısırdım. Bebek, Askew’un kalbinin yanındaki yerinde sızlanıyordu.

Yine soluğumu tuttum. “Askew!” diye soludum.

“Ne var?”

Başımı salladım. “Hiç. Rüyalar. Bir şey yok.” Ona

doğru uzandım, koluna dokundum. “Askew, eve geri dön. Bebeği koru.”

Gene gözlerini kıstı. Ayı postunun içine elini soktu, yatıştırıcı sözler fısıldadı. Sıka çocuklar içlerini çekti. Şimdi koyu karanlıktan çıkıp, daha yakına gelmişlerdi. Bizi izleyip duruyorlardı.

Başımı salladım, saatime baktım. Çok geç olmuştu. En karanlık gecenin dibi. Kafam duman, uyku ve kayan görüntülerle kaynıyordu. Gözlerimi kapadım ve sonsuza kadar devam eden, kapkaranlık ve upuzun bir gece gördüm. Gözümü açtığımda Lak, ayı postunun içinde bana bakıyordu.

“Öykü neydi?” dedi Askew.

“Öykü mü?”

“Bana getireceğin öykü.”

“Çok çok eski zamanlardan bir oğlan üzerine.”

Bebek sızlandı. Uzanıp, Askew’un koluna dokundum.

“O sensin,” dedim.

“Başka kim var?”

“Yorgunum, Askew. Uykum geldi.”

“Orada battaniyeler var.”

Ateşe biraz daha odun attı. Duman ve alevler yoğunlaştı. Battaniyelere sarınıp, ateşin yanında, taşlı yere uzandık. Gözlerimi kapadım, Lak’ın annesini önümde cömelmış, elindeki çakıl taşlarını uzatmış, ağzını açıp

kapatırken gördüm: *Onu eve getir.*

“Onu anlatsana bana.”

“Yorgunum, John.”

“Anlat bana.”

Onu eve getir, dedi kadın.

Bebek, Askew’un yüreğinde sızlandı.

“Onun adı neydi?” dedi Askew.

Alevlerin arasında, ayı postunun içinden bana bakan gözlerini gördüm. Gözlerimi kapadım. Öyküyü kafamda topladım.

“Onun adı Lak’tı,” diye mırıldandım ve sanki bir rüyaymışçasına öyküye başladım.

otuz iki

Anlatmaya başladığımda, kadın karanlığın dibinden, yeryüzünün derinliklerinden, zamanın bir ucundan çıkıp geldi. En uzun tünelden geçip, aydınlığın başladığı yere geldi. Bir an orada, sıska çocuklarla İpeksi'nin arkasında durduktan sonra, onları geçip öne çıktı. Gözlerimi kısarak izledim. Alevlerin arkasında titreşip, yer değiştirdiğini görüyordum. Bulunduğumuz genişliğe doğru yaklaştı. Hayvan postlarına bürünmüştü. Ayaklarına deriler sarılıydı. Duvarın dibine, yaratıkların, şeytanların ve adların altına çömeldi. Gözlerini bana dikti. Öyküyü mırıldanıyordum. Mağaradaki büyük mücadeleyi, bebeğini yitirliğini ve Lak'ın kayboluşunu anlattığımda, kadının gözlerinde derin bir ısırap okunuyordu.

"Hepsini gözümün önüne getirebiliyorum," dedi Askew. Gözleri kapalı yatıyordu. "Aynen resmini yapacağım."

"Çok güzel," diye fısıldadım.

"Devam et," dedi. "Durma. Devam et."

Öyküyü her ikisine anlatmaya devam ettim. Gözlerimi kısınca kadınla göz göze geliyordum. Lak ayıyı

alt ettiğindeki sevincine, boş mağaraya döndüğündeki perişanlığına tanık oldum. Sanki benimle konuşmak, belki de Lak ve bebeğin izlemeleri gereken yolu söylemek istiyordu. Ama yalnızca çaresiz bir biçimde ellerini uzatıp, ağzını oynattı: *Onları eve getir. Onları eve getir.*

“Yine durdun,” dedi Askew. “Anlatmaya devam et. Uyuyup kalma.” Bana baktı, ama benden başka bir şey görmedi. “Devam et,” diye fısıldadı.

Öyküye devam ettim. Geyiğin avlanışını, sütünün ve kanının içilişini, Lak’ın yüreğinde büyüyen umudu anlattım. Artık hızla güneye doğru ilerliyordu. Bebek mutlu bir biçimde göğsünde uyuyordu. Arkalarında koca, kara kuşlar gökyüzünde daireler çizerek alçalıp, kanatlarını çırparak oyuğa indiler.

Bütün gün boyunca buzların yukarısındaki kayalıklarda yürüdüler. Lak bebeğin ağzına erimiş kar damlattı. Ona yatıştırıcı sözler mırıldandı. Geyik eti parçalarını kemirdi. Kısa gün sona erdi. Gece bastırdı. Bir kaya sırtının üstündeki sığ bir mağarada gecelediler. Lak, kayaların arasında yetişen, dikenli, bodur ağaçların dallarıyla bir ateş yaktı. Köpek Kali’ye yaslanıp uyudu, bebek ikisinin arasında güvende ve sıcaklık içindeydi. Lak rüyasında ailesini gördü. Yüksek tavanlı bir mağarada onlarla birlikteydi. Dışarıda çimenli bir bayır, daha ileride gökyüzünün ortasında parlayan gü-

neşin altında şırıl şırıl akan bir nehir vardı. Yeşil vadi, sık ormanlarla kaplı dağların eteklerine doğru uzanıyor; nehirde atlayıp duran balıklar güneşte parılıyordu. Meyvelerle dolu ağaçlar vardı. Yüksek otlar tohumlarının ağırlığıyla eğilmişlerdi. Bütün aile hep birlikte sere serpe nehir kıyısına yayıldılar. Bebek yumuşak çimenlerin üstünde çırılçıplak yatıyor, her yanından parlak çiçekler fışkırıyordu. Bacaklarını çırpıyor, kollarını sallıyor, mutluluk sesleri çıkarıyordu. Ama hepsi bir rüyaydı. Yeni bir soğuk güne uyandı Lak; güneş donuk gökyüzünde ağır ağır yükseliyordu. Ateş sönmüş, soğuk kemiklerine işlemişti. Erimiş kar içip, geyik etiyle bir avuç bodur ağaç meyvesi yedikten sonra yola koyuldular. Lak'a yolculukları hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu. Her yan sonsuz dağlar, sonsuz buz tabakalarıyla çevriliydi. Kısa, soğuk günler ve uzun, soğuk geceler. Onları güneye çeken alçak güneşten başka yol göstericileri yoktu. Sığ mağaralarda, kaya oyuklarında gecelediler. Bir gün Lak bir geyik daha öldürdü. Kali, kanlar içinde dişlerinin arasından sarkan bir tavşan getirdi. Aşağıdaki vadilerde ayı, mamut ve bizonlar görüyorlardı. Her gün tepelerinde kara kuşlar toplışıyordu. Ayı postunun içindeki bebek giderek zayıfladı. Köpek ayaklarını sürüyüp, inliyordu. Lak, bir deri bir kemik kalmıştı. Bebeğin ağzına su verir, ateş yakmak için taşları birbirine sürterken elleri titriyordu. Her sabah uyandı-

ğında, bu kez öldüğünden emin olarak, titreyen elleriyle bebeği yokluyordu. Düşe kalka, bütün güçlerini, umutlarını ve yollarını yitirene dek, güneşe doğru yollarına devam ettiler. Lak sabah boyunca sendeleyerek yürüdü; derken ayağı kaydı ve bir dere yatağına yuvarlanıp, buzun üstünde, bilincini yitirmiş olarak yatıp kaldı. Bir süre sonra kendine geldi, ama yalnızca kendini ve bebek kardeşini ölüme hazırlamak için. Elini ayı postunun içine soktu, onun soğuk ve hareketsiz bedenini hissetti. Kuşlar tepelerine inmeden hemen alınmaları için, son kez dua etti Güneş Tanrısı'na. Kız kardeşine sıkıca sarıldı ve alçak öğle güneşinin altında onunla birlikte karanlığın dibine yuvarlandı.

Durdum. Gözlerimi kısıp, alevlerin arasından baktım. Kadın ellerini yüzüne kapatmıştı. Parmaklarının arasından yaşlar akıyordu. Bana bakıp yalvardı.

“Durma,” diye fısıldadı Askew.

Yüzü ateşe dönük, gözleri kapalı, sanki uyuyormuş gibi yatıyordu. Titreyen ışıktaki battaniyesi bir ayı postuna dönüşüyor, bir yün oluyordu. Ateşin tıslamaları arasında bebeğin sızlamaları duyuluyordu. Dünya anbean uzak bir geçmişe gidip gidip geliyordu.

“Devam et, Kit. Haydi, devam et.”

“Askew,” diye fısıldadım.

“Ne var?” Bana baktı. Gözlerimi Lak'ın annesine çevirdim.

“Orada,” diye fısıldadım.

Sönmekte olan alevlerin arasından o yöne baktı.

“Gözlerini kıs, John.”

“Ne var ki?”

Birden nefesini tuttu, gözleri fal taşı gibi açıldı.

“Evet,” dedi. “Sana söylemiştim, değil mi?”

Sanki selamlarmışçasına, elini ona doğru kaldırdı.

Kadın, hasret dolu gözlerle ikimizi izliyordu.

“Devam et,” diye fısıldadı Askew. “Durma, Kit. Anlat.”

Gözlerimi kapadım. Öyküyü aklımda yeniden toparlayıp, anlatmaya devam ettim.

Bebegi sıkıca tutuyordu. Bebek sessiz ve hareketsizdi. Lak onunla birlikte karanlığın içinde düşüyordu. Ölmüş atalarının, ona seslenen, hoş geldin diyen seslerini duydu. Ona dokunan, kendilerine doğru çeken parmaklarını hissetti. Bütün ölülerin indiği, hiçbir ateşin yanmadığı, girişini hiçbir güneşin aydınlatmadığı o büyük mağaraya girdi. Orada, göremediği atalarıyla çevrelenmiş olarak, bebek kucağında, duvarın dibine çömelip dinlendi. Bebek sızlanınca, çok küçük bir ışık sızıntısı belirdi. Sonra bir daha, bu kez yüksek perdeden sızlandı bebek, incecik bir sesle. Örtülerin içinde kıvrandı. Küçük parmaklarıyla Lak'ın göğsünü tırmaladı. Daha yüksek sesle ağlamaya başladı. Lak kıpırdanıp gözlerini açtı, ışık yoğunlaştı. Bebeği, gövdesinin altında sıkışmış

durumda buldu. Ayı postunun içinde yanında yatmasını sağlayacak şekilde döndürdü gövdesini. Dar dere yatağına vuran ışık çok parlak ve sonsuz gibiydi; öyle parlaktı ki, gözlerini o yana çeviremiyordu. Bebek bütün dünyayı sesiyle doldurarak; açlığını, ölümü reddedişini, yaşama isteğini ilan ederek, ağlayıp bağırdı. Lak bir kez daha gözlerini güneşe çevirmeyi denediyse de dayanamadı. Ter içinde kalmış, her yanını ateş kaplamıştı. Dere yatağından aşağı, kayalıkların arasından vadiye doğru baktı; ıslıl ıslıl akan bir nehir, meyve ağaçları, yüksek otlar gördü. Yamaç boyunca bir geyik sürüsü ağır ağır ilerliyordu. Kayalıkların aşağılarında parlak renkli kuşlar uçuşuyordu. Boyunlarında kolyeler, saçlarında tüyler olan, bedenleri boyalı, hafifçe örtünmüş insanlar da vardı. Lak bakakaldı. Bebek bir çığlık attı ve Lak onun çığlıkları arasında şu sözleri duydu: *Bunlar gene olacak. Bunlar gene olacak. Bunlar gene olacak.*

Buzlar geri döndü. Donmuş vadi. Alçak güneş. Midesindeki açlık. Bebeği kucaklayıp, ağzına erimiş buz damlattı. Dere yatağından yukarı tırmandı, kayalıkların tepesinde ilerlemeye devam etti. Gökyüzünün ortasındaki güneşi biliyordu. Güneş Tanrısı'nın sözleri yüreğine işlemişti. O gün aşağıdaki buzlarda kürklü insanlar görmeye başladı ve cesaretini toplayıp, onlara doğru indi.

otuz üç

Askew dinlerken, başının düştüğünü gördüm. Solukları derinleşip yavaşladı. Jaks de uyuyordu. Ateşin közleri solarken, Lak'ın annesi şefkatle bakıyordu. Battaniyelerime sarınıp, bitimsiz öyküme geri döndüm. Lak'ın buzlar arasındaki günlerini mırıldandım, başka ailelerin yanına sığınışını. Bebeğin güçlendiğini anlattım. Güneye indikçe buzlar arasında belirmeye başlayan yeşillik parçalarını, serbestçe akan suları, gökyüzünde biraz daha yüksek bir hat çizen güneşi tanımladım. Lak, ailesi hakkında haberler almaya başladı. Onları görenler, karşılaşanlar vardı. Evet, diyorlardı. Bu aile, bebeği çalan bir ayıyla onun peşinden gidip kaybolan bir oğlanın hikâyesini anlatıp duruyor. Lak, hikâye ve söylenmelerin izini sürdü. Günlerce yürüdü, dinledi; sonunda, buzların arasından otların yeşermeye başladığı, aralarında küçük çiçeklerin parladığı bir nehir kıyısındaki mağarayı işaret ettiler. Lak girişte duraladı. Mağaranın derinlerinde bir ateş yanıyor, çevresinde birileri çömelmiş oturuyordu.

Bebek sızlandı, köpek inledi.

“Heey!” diye seslendi Lak yavaşça. “Heey!” Sesi içerideki kayada hafifçe yankılandı.

“Benim, Lak!” diye seslendi. “İşte, Lak’ın yüreği üstünde taşıdığı bebek Dal. Heey! Heey!”

Askew uykusunda kıpırdandı. Homurdandı. Lak’ın annesi kollarını açmış, bebeğini ve oğlunu karşılamaya hazır, bekliyordu. Gözlerinin içine baktım.

Lak içeri girdi. “Benim, Lak,” diye seslendi. “Bu da bebek Dal.”

Ateşin çevresindeki suratlar ona doğru döndü. Çocuklar ve artık çok güçsüz ve çökmüş olan babaları. Annesi sevinçten soluğu kesilmiş, bebeğini ve oğlunu karşılamak için kollarını açtı.

Sönmekte olan korların üstünden kadınla birbirimize baktık.

Askew yine uykusunda kıpırdandı, sonra sakinleşti.

“Haydi,” diye fısıldadım. “Haydi!”

Ateşin yanındaki yerinden kalktı. Ayı postunu açtı. Yüreği üstünde sapasağlam taşıdığı bebeği gösterdi. Annesi doğrulup, oğlunu kucakladı.

İzliyordum. Öykü bittiğine göre görüntünün solmasını bekliyordum. Derken anne oğlunu bırakıp, bana yöneldi. Bana doğru eğildi. Gözlerindeki yaşları gördüm, soluğunu hissettim. Elimi tuttu ve parlak renkli çakıl taşlarını avucuma tutuşturdu. Yanağıma dokun-

du. Sonra, oğluyla birlikte közlerin yaydığı ışık çemberinin dışına çıktı, merakla bakan yüzlerin yanından geçerek, karanlığın dibine geri döndü.

Uyuyakalmışım. Her yer kapkaranlıktı. Bilincimi yitirdim, ta ki İpeksi koşup parıldayarak gelinceye, dedem de beni sımsıkı tutuncaya kadar.

“Kit,” diye fısıldadı dedem. “Kit.”

“Dede!”

“Merak etme, Kit. Gelip bizi bulacaklar.”

otuz dört

Orada, sönmüş ateşin yanında, zifiri karanlıkta, dedeme tutunarak milyonlarca yıl yattım. Derken, uzaktan ayak sesleri duyuldu. Bir fenerin titreyen ışığı görüldü.

“John,” diye fısıldadım. Soğumuş küllerin üstünden uzanıp ona dokundum. “John!”

Askew homurdanıp, kıpırdandı. “Ne?”

Karanlığın içinde bir yerde Jaks hırladı.

“Otur, oğlum,” dedi Askew.

Ayak sesleri yaklaştı. Duvarlarda bir fener ışığı hüzmeleri dolaştı.

“Artık dışarı çıkacak mısınız?” diye fısıldadım.

Yanıt yok.

“John,” dedim.

“Evet, çıkacağım.”

“Kit! Kit Watson!”

Gülümsedim. Tünelin içinden bize kadar yankılanan, Allie’nin sesiydi.

“Buradayız!” diye seslendim. “Buradayız!”

“Kit! Kit!”

“Allie!”

“Bütün gece rüyamda bebeği gördüm,” dedi Askew. “Onu kucağıma aldığımı, koruduğumu. Öyküdeki oğlanın kız kardeşine yaptığı gibi.”

Allie’nin seslene seslene yaklaştığını duyduk.

“Yüreğimin kenarında, bir zamanlar ona ait olan yeri yine doldurmasına ihtiyacım var.” Uzanıp bileğimi tuttu. “Hepsi oldu, değil mi? Onları ikimiz de gördük.”

“Evet,” dedim.

“Onunla giden ben miydim? Benden bir parça mıydı?”

“Evet. Senin ona gidişini, sonra da onunla birlikte gözden kayboluşunu izledim ben.” Avucumda çakıl taşlarının temasını hissediyordum. Yumruğumu sıkıca kapalı tuttum.

“Uyandığımda,” dedi, “nerede olduğumu bilmiyordum. Onunla ve bebekle birlikte, binlerce yıl önce-sinde bir mağarada uyandığımı sandım.”

Soluğunu tuttuğunu duydum. İçini çekti.

“Korkuyorum,” diye fısıldadı.

“Korkacak bir şey yok, John. Ben de elimden geleni yaparım. Biz kan kardeşiyiz.”

O sırada Allie geldi. Fenerini üstümüzde gezdirdi. Sönmüş ateşin yanında pis battaniyelere sarınmış bir halde doğrulduk. Jaks yavaşça hırıliyordu, ışık üstüne gelince kuyruğunu salladı. Allie’yi doğru dürüst göremiyorduk, ışık kaynağının ardında bir karaltıydı yal-

nızca.

“Hadi be, Kit!” dedi. “Hadi be, Kit!”

Gelip yanımıza çömeldi. Feneri kendisine tuttu. Buz kız kılığındaydı. Derisi gümüş rengi, elleri pençe biçimindeydi.

“Kıyamet kopuyor,” dedi. “Senin için nehrin dibini tarıyorlar. Annenle baban dün gece ve sonra bu sabah tekrar bize geldiler. Mutlaka bir şeyler bildiğimi söylüyorlardı. Hiçbir şey söylemedim. Askew için söylediklerini anlatmadım. Birden jeton düştü. Bobby Carr’a gittim ve o solucanın ağzından baklayı çıkarttırdım. Ama onlara söylemedim. Onları umutlandırmak istemedim.”

Feneri Askew’un kara kara çizilmiş suratına doğrulttu.

“Hadi be, Askew!” dedi. “Şu haline bak.”

Elime dokundu.

“Seninkiler perişan oldu, Kit. Sana ne yaptı?”

“Hiçbir şey, Allie.”

“İyi misin?” dedi.

“Evet, ikimiz de iyiyiz.”

“Hıh. Biliyordum zaten. Yine bu aptal soytarının aptal oyunlarından biri olduğunu tahmin etmiştim.” Feneri yine ona doğru tuttu. “Askew, be yahu. Sen benim tepemi attırıyorsun.”

Sonra güldü. “Haydi. Eşyanızı toplayın, burası

çökmeden dışarı çıkalım.”

Askew fenerin ışığında kovayı küllerin üstüne boşalttı, kamayla baltayı da içine attı. Battaniyeleri aldık. Yumruğumu sıkıca kapalı tutuyordum. Son bir kez tünellere doğru baktık; bizi izleyen gözleri, İpeksi'nin pırıltısını gördük.

“Haydi,” dedi Allie yine. “Ne bakıp duruyorsunuz?” Sonra da bizi dışarı çıkarmak için önümüze düştü.

Tünelin içinde düşe kalka ilerledik, çökmüş kayaların üstünden tırmandık, tuğla kemerin altından geçtik ve alıçların arasından gün yüzüne çıktık. Güneş daracık vadinin üstünde parlıyordu. Kollarımızı gözlerimize siper ettik. Allie gülmekten katılıyordu.

“Şu halinize bakın! Şu halinize bakın bir!”

Askew'la birbirimize baktık; leş gibiydik, üstümüzde kan lekeleri vardı, gözlerimiz dışarı uğramıştı. Askew bile güldü.

Avucumu açtım, parlak renkli çakıl taşlarını gösterdim.

“Bunlar da ne?” diye sordu Allie.

“Armağanlar,” dedim.

Askew uzanıp taşlara dokundu. Gözümün içine baktığında gözleri parlıyordu.

“Hadi be!” dedi Allie. “İkinizin arasında neler dönüyor böyle?”

Avucumu yine kapadım.

“Merak etme,” dedim. “Sana her şeyi anlatacağız.”

Sonra buz tutmuş karlar üstünden inişe geçtik.

Stoneygate’e inen son yokuşun başında Allie bizi durdurdu. Gümüş giysileri içinde, gümüşsü pençelerini kaldırıp, gümüşsü yüzünü güneşe doğru çevirerek poz verdi.

“Reklam için bu kılığa girdim,” dedi. “Kurtarıcıyı görüntülemek için kameralar gelecektir. Bir öyküde kaybolan oğlanları geri getiren kız, onları gerçek hayatta da geri getiriyor. Allie Keenan, aktris, yaşam gücü, kurtarıcı, yaş on üç.”

“Muhteşem görünüyorsun,” dedim.

“Teşekkürler, Bay Watson. Bay Askew?”

“Muhteşem görünüyorsun,” diye mırıldandı Askew.

Allie başıyla onayladı. “Sizin davranış biçimleriniz üzerinde biraz çalışmamız gerekecek, Bay Askew. Ama şimdilik, bu kadarı da yeter.”

Ardından, Stoneygate’e doğru yürümeye başladık. Kemik kolyeli, bedeni resimlerle bezeli, kararmış oğlan; gümüş derili, gümüş pençeli, tatlı cadı, buz kız; arkada sokak köpeği Jaks ve hepsinin arasında, avucumda asırlık çakıl taşlarıyla ben.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLKBAHAR

bir

Çakıl taşları masamın üstünde duruyor. Kafadanayaklı fosili, oyma midilli ve ağaç fosiliyle birlikte bir tabağın içindeler. Dedemin madenci feneri de orada. Evlilik fotoğrafı duvarımda asılı. Sesi kafamın içinde şarkı söylüyor; öyküleri aklımdan çıkmıyor. Dışarıda buzlar eridi; metruk alan yeşillendi. Çocuklar kot pantolon ve tişörtler içinde oyun oynuyorlar orada. Yılın ilk sıcak dalgası içinde koşturuyor, parlak ışıktaki asılı kalan toz bulutları kaldırıyorlar. Nehir şırıl şırıl akıyor. Buzlar ortada buluşamadı hiç.

İlkbahar ne zaman başlar? Martta mı? Saatlerin ileri alındığı gün mü? Yoksa, yılın en uzun gecesinin ertesi sabahı şafakla birlikte mi başlar aslında? O andan itibaren günler giderek uzar, geceler kısalır. Dünya bizi yine güneşe doğru çevirmeye başlar.

Dolayısıyla, maden kuyusundan Stoneygate'e geri yürüdüğümüzde ilkbahar gelmişti bile. Noel geldiğinde ilkbahardı. Dedem son kez bizimle kalmaya geldiğinde de ilkbahardı.

Nehrin üstündeki küçük polis botunu gördük.

Polisler ve komşularımız alıç ağaçlarının dibindeki karları kürüyorlardı. Baş başa vermiş konuşan, kaygılı yetişkin grupları, itişip kakışan, heyecanlı çocuk kümeleri seçiliyordu. Bize dönen yüzleri gördük, ferahlama nidalarını duyduk. İşte oradalar! Bakın! İşte oradalar! Sonra da, kaybolan çocukların sanki bir büyüyle dünyaya geri gelmiş olmasından şaşkın, karların içinden yokuş yukarı bize doğru koştular. Çevremizi sarıp, birer hayaletmişiz gibi, birer karabasan yaratmışız gibi, hayretle bize bakakaldılar.

“Şunlara bakın!” diye fısıldadılar. “Şunların haline bakın!”

Polisler elleri bellerinde, ifadesiz yüzlerle, sessizce bizi izliyorlardı. Küçük çocuklar uzanıp, bize dokunduktan sonra kıkırdaşıp, haberi vermek için Stoneygate’e doğru koşturdular. Stoneygate’e girerken, Askew’un annesinin kucağında bebeğiyle, delik deşik çıkmaz sokaktan bize doğru gelmekte olduğunu gördük. Oğluna doğru koşup, önünde durdu. Askew onu ve kız kardeşini kocaman pis kollarıyla sardı; ağladılar, ağladılar. Sonra kadın onun kollarından sıyrıldı; oğlunun suratından yanaklarına kir ve is bulaşmıştı. Benim yanıma gelerek ellerimi tuttu. Yüzük ve tırnaklarının tenime battığını hissettim.

“Onu eve getirdin,” dedi. “Onu gerçekten eve getirdin.”

“Ben de!” dedi Allie.

“Evet,” dedi Bayan Askew ve Allie’nin gümüş yanağını öptü. “Sen de. İkiniz.”

Allie’yle ben yola devam ettik. Zıplayıp dans ediyordu. Gümüşsü yüzünü eğip, gümüşsü pençelerini kaldırıyordu. Evet, diye anlattı onlara. Evet, bizi nerede araması gerektiğini o bulmuştu, bizi dışarı çıkaran oydu. Kolumu tuttu. “Kendilerini kaybetmişlerdi,” dedi. “Korkudan akılları başlarından gitmişti.” Metruk alana gelip, eve giden patıkaya girdiğimizde, annemle babam evden çıkıp, bana doğru koştuklarında titremeye başladım.

Öldüğümü sanmışlardı. Bir daha beni hiç göremeyeceklerini düşünmüşlerdi. Bir çengele takılı olarak nehirden çıkartılacağımı, bir kar birikintisi içinde donmuş olacağımı, karanlık bir yolda kafam ezilmiş ya da kalbime bir bıçak saplanmış olarak bulunacağımı sanmışlardı. Onlara hayaletlerin ve öykülerin gücünü, kafamızın içindeki mağara ve tünelleri, kapkaranlık donmuş geçmişe ait bir oğlanla annesini nasıl açıklayabilirdim ki? Çevremizi saran ölüleri, on üç yaşındaki John Askew ile on üç yaşındaki Christopher Watson’u nasıl anlatabilirdim? Avucumda taşıdığım çakıl taşları hakkındaki gerçeği nasıl söyleyebilirdim? Ama onlara Askew’un acı ve korkularını, yalnızlığını anlattım. Hiçbir zaman büyüme şansı bulamamış olan içindeki çocuğu anlattım. İkimizin de derinlerinde bizi birbirimize çe-

ken bir şeyler olduğunu söyledim.

“John Askew,” dediler. “Şu soytarı, John Askew.”

Her tarafımı inceleyip, yaram berem var mı, diye baktılar.

“Sana ne yaptı?” diye sordular.

“Hiçbir şey,” dedim. “Hiçbir şey. Arkadaş olduk.”

Polis de aynı soruları sordu. Koyu renk üniformaları içinde, mutfak masasının çevresinde oturup, çaylarını yudumladılar. Bir erkek ve bir kadın.

“Sana ne yaptı?” diye sordu erkek polis.

“Hiçbir şey.”

“Bize söyleyebilirsin,” dedi kadın polis yumuşak bir sesle. Koluma dokundu. “Merak etme. Başı derde girecek olan o, sen değilsin.”

“Gerçekten,” dedim. “Bir şey olmadı. Onu bulmaya gittim. Konuşup tavşan yedik. Geç oldu. Geceyi maden kuyusunda geçirdik. Sonra yine dışarı çıktık.”

Adam gözlerini kaldırıp, annemle babama başını salladı.

“Onu muayene etmesi için bir doktor getirebiliriz,” dedi.

Bana baktılar.

“Hiç gerek yok,” dedim. “Bir şey bulamazsınız.”

Sonra onlara başparmağımdaki küçük yara izini gösterdim.

“Yalnızca bu,” dedim. “Bir baltayla yaptı bunu.

Kan kardeşi olduk.”

Polis yine başını salladı.

“Ah, şu çocuklar!” dedi.

Not defterine bir şeyler karaladı.

“Nasıl bir sıkıntıya yol açtığının farkında mısın acaba?” dedi. “Bu, kahrolası bir oyun değil, biliyor musun?”

Gittiler. Ön kapıda durup, annem ve babamla bir süre konuştular. Yapabileceğimiz bir şey yok, dediklerini duydum. Dikkatleri olayın üzerinde olacaktı. Genç Askew’la konuşmuşlar, ama onlara hiçbir ipucu vermemiş. Askew’lar. Baş belası Askew’lar. Bu aileyi çok eskiden beri biliyorlarmış. Gözleri onların üstünde olacaktı.

Annemle babam yanıma döndüler. Birlikte oturduk ve uzun bir süre beni izleyip durdular; sanki baktıkça beni yanlarında tutabilecek, bir daha yitirmeyeceklerdi. Ağlaştık, birbirimize sarıldık ve hayır, bir daha böyle bir şey asla olmamalı, dedik. Sonra dedemin gelişini konuştuk ve onun için hazırlanmaya başladık.

Benimkine bitişik odayı temizledik. Yatağını hazırlayıp, örtüsünü açtık. Düğün resminin tozunu alıp, madenci fenerini parlattık. Pencere camına Noel süsleri ve gümüş teller astık. Özel bir Noel kartı bulduk: Donmuş nehir üstünde oyun oynayan çocukları gösteren eski bir sahne. *Eve hoş geldin*, diye yazıp, sevgiyle imzalarımızı attık.

iki

Gazetelere konu olduk. Bir muhabir benimle konuşmaya geldi, ama babam onu içeri almadı. Bütün araç gereciyle bir fotoğrafçıyı da kapıdan çevirdi. Allie gene de kostümlü bir fotoğrafını yolladı. Kendisinin kurta- rıcı olduğunu, tehlike, cesaret ve büyü içeren müthiş bir öykünün söz konusu olduğunu yazdı. Pazartesi günü gazete çıktığında, Askew'la benim hakkımda yalnızca birkaç satır vardı; Allie'ninse adı bile geçmiyordu. **TERK EDİLMİŞ MADEN KUYUSUNDA GECE- LEYEN ÇOCUKLAR KURTULDU.** Bunun altında da, **Bu Ölüm Tuzakları Ne Zaman Tamamen Kapatılacak?** diyordu. Sonradan tuğlayla örülen girişin bir fotoğrafı basılmıştı. Eski madenlerin tehlikeleri üzerine uzun bir yazı kaleme alınmış, bütün maden kuyularının uygun biçimde doldurulup, mühürlenmesini temin edecek yeni bir kampanyanın duyurusu yapılmıştı.

“Tipik,” dedi Allie. “Yüzlerine çarptığında bile iyi bir öyküyü ayırt edemezler.”

Noel arifesinde Allie'nin fotoğrafını Yerel Haberler sayfasında yayımladılar: **Bayan Alison Keegan, yaş**

on üç. Aziz Thomas'taki Noel Piyesinde Büyük Başarı Kazanan Küçük Kız.

Gazeteyi elinde sallayarak, koşa koşa kapıya geldi.

“Gördün mü?” dedi. Hızla içeri dalıp, gazeteyi mutfak masasının üstüne açtı. “Kahrolası adımı bile doğru yazamamışlar! Kahrolası saçlarını yolası geliyor insanın! Olayın bütünü ya da kahrolası rolüm üzerine hiçbir şey yok! Küçük Kız! Beni ne sanıyorlar? Kahrolası Shirley Temple mı? Hadi be, Kit!”

“Alison!”

Annem eşikte duruyordu. Allie soluğunu tutup, dudağını kemirdi.

“Özür dilerim, Bayan Watson,” dedi.

Annem başıyla onayladı. “Bunu duyduğuma sevindim.”

“Ama gördünüz mü?” dedi Allie. “Adımı bile. . .”

“Ben bu sesi tanıdım!” diye bağırdı dedem oturma odasından.

Allie odaya baktı ve dizlerinde battaniyesiyle oturan dedemi fark etti.

“Bay Watson!” dedi.

“Yaaa!” dedi dedem. “İşte o. Sen de o küçük cadı kızsın, değil mi?”

“Evet! Evet, benim!”

“İyi öyleyse, o oğlanla anasının tepesini attırmayı bırak da, gel benimle bir çay iç!”

üç

Dedem o sabah gelmişti. Noel arifesinde. Babam onu arabasıyla alıp getirdi. Eskimiş yabanlıkları içinde, omuzlarında bir battaniye, sendeleyerek bahçeye girdi. Bastonuna dayanarak durdu. Bedeni hafifçe titriyordu. Gözleri sulanmıştı. Soluğu beyaz bulutçuklar oluştuyordu. Dönüp bahçe kapısından dışarı baktı.

Yanına gidip, dirseğini tuttum.

“Yaa, Kit,” dedi. “Yine evde olmak çok güzel.”

Kısa bir an için bana yaslandı ve birlikte, güneşin buz ve suların üstünde parıldadığı ve havanın titreşip, sıska çocukların oyun oynadığı metruk alandan öteye, nehre doğru baktık.

İçini çektiğini hissettim.

“Büyülü bir yer şu dünya,” diye fısıldadı. “Bunu hiç unutma.”

Gülümsedim ve içeri girmesine yardım ettim. Küçük ve çelimsizdi. Ceketini omuzlarına bol geliyordu. Oturdu, çayını yudumlayıp, Noel çöreklerini kemirerek, televizyondaki Noel programlarını izlemeye koyuldu. Noel ilahileri başlayınca, titrek sesiyle şarkılara

katıldı:

*Kış ortasında, dondurucu rüzgâr inledi,
Toprak demir gibi sertleşti, su taş kesti.
Kar üstüne kar, kar üstüne kar yağdı,
Çok eskiden, kış ortasında. . .*

Annemle birlikte yanında oturduk. Bize her baktığında, bizi yeniden anımsamak zorunda kalıyor gibiydi. O zaman gözleri aydınlanıyor ve neşeyle gülümsüyordu. Bir bardak şarap içti ve başı koltuğunun arkılığına yaslanmış, gözkapaklarının ardında gözleri kıpırdayarak, uykuya daldı.

Annem uzanıp, saçını okşadı.

“Tatlı adam,” diye fısıldadı.

Aynı biçimde benim başımı da okşadı.

“Onunla kal, Kit.”

Televizyonun sesini kısıp odadan çıktı, Noel hazırlıklarına devam etti.

Oturdum, bir bloknotun sayfalarına, Lak’ın öyküsünün maden kuyusunda Askew’a anlattığım son bölümünü yazmaya başladım. Son satırları yazarken, dedem uyanıp beni izledi.

“İyi misin?” diye fısıldadım.

Beni daha net görmek istercesine, anımsamaya çalışırcasına gözlerini kısıp baktı.

“Benim, Kit,” dedim.

“Doğru. Elbette sensin.” Yavaşça güldük.

“Perilerle mi gitmiştin, ha?” dedim.

Gözlerini kapayıp gülümsedi. “Kafamın içi mağalar ve tünellerle dolu, oğlum. Onların içinde kaybolup duruyorum.”

Yazmaya devam ettim. Beni izlemeyi sürdürdü. Yavaşça şarkı söylüyordu. *Gençliğimde, ben dinçken. . .*

“Ne olduğunu biliyorum,” dedi.

“Ne?”

“Ne demek ne? Sendin değil mi? Sen, ben ve İpeksi. Birkaç gece önce. Doğru, değil mi?”

“Evet, dede. Doğru.”

Yine şarkısına döndü.

“Neleri hatırladığımız çok tuhaf,” dedi. “Bugünlerde hangisi rüya, hangisi gerçek, kesinlikle bilemiyorum.”

Noel çöreğinden bir parça ısırdı, tekrar gözlerini yumdu ve uykuya daldı.

O sırada Allie gazeteyle çıkageldi. Dedem bize doğru seslendi:

“Ben bu sesi tanıyorum!”

Allie onunla Noel çöreği yiyip, çay içti. Dedem gülümseyerek, “Benim hanımı parmağında oynatan sendin!” dedi.

“Doğru!” diye kıkırdadı Allie. “Bu doğru, Bay

Watson.”

“Kötü kız,” dedi dedem. “Tatlı cadı, şirin kız. Bize bir şarkı söyle öyleyse, küçük sıra.”

Allie onun önünde durdu. Dans ederek şarkı söylerken, uzanıp dedemin ellerini tuttu; o da dans ediyormuş gibi iki yana sallamaya başladı. Şarkıyı birlikte söylediler:

*Susun, çocuklar, payınızı alın
Korkunç bir hikâye anlatayım size,
Susun, çocuklar, payınızı alın
Solucanın hikâyesini anlatayım size. . .*

Giderek şarkısını yavaşlatan Allie, çömelip dedemin ellerini kucağına koydu. Dedem, gülen gözlerini kapayıp uykuya dalmıştı bile.

dört

Noel günü. Kapımı vurmasıyla uyandım, ince sesini duydum. Çok erkendi, şafak yeni aydınlanıyordu. İçeri gelmesini söyledim. Sabahlığının içinde gülümsüyordu.

“Mutlu Noeller, Kit,” dedi.

“Mutlu Noeller, dede.”

Bir parmağını dudaklarına bastırdı.

“Gel de bak,” diye fısıldadı.

“Hı?”

“Senin için bir şey var. Gel de gör. Parmaklarının ucunda gel, aman.”

Sessizce onun odasına geçtik. Işığı açtı. Penceredeki gümüş teller ve süsler parıldadı. Üstünde gümüş pırlıtlı, kırmızı bir yazı bulunan, beyaz bir kâğıt uzattı bana.

Kit’e,

Mutlu Noeller.

Sevgiyle,

Deden

“Bu senin için,” dedi.

Çevrede bir hediye aradım; raflardaki anı nesnelerini, fosilleri ve küçük oymaları, madenci arkadaşlarının eski fotoğraflarını, kapısına beyaz bir gömlek manşeti sıkışmış giysi dolabını, yerdeki terliklerini, düğün fotoğrafını, çelimsiz bedeninin izini taşıyan yatağını gördüm.

“Nedir?” dedim.

Gülümsedi. “Her şey. Her şey senin.”

Ne diyeceğimi bilemedim.

“Bazılarına bir süre daha ihtiyacım olacak,” dedi.

“Ama sonra senin olacaklar; ister saklar, ister atarsın. Her şey.”

Odaya bir kez daha göz gezdirdim. Ortalık aydınlanmaya, armağanların üstüne ışık düşmeye başlamıştı. Dedemin gözleri parlıyordu.

“Sana en çok vermek istediğim, içlerindeki. Dünyayı canlı tutan hikâyeler, hatıralar ve rüyalar.” Kolu mu sıktı.

Fotoğraflara, ağaç fosiline, gömlek manşetine dokundum; dedemin yaşamıyla ve o hikâyelerle, hatıra ve rüyalarla nasıl yüklü olduklarını duyumsadım.

“Tamam mı?” diye fısıldadı.

“Evet.” Ona sarıldım; düşlerimizin en karanlık tünellerinde birbirimizi tuttuğumuz gibi tuttum onu. “Teşekkürler, dede.”

İçini çekti.

“Bir gün,” diye fısıldadı. “Artık burada olmayacağım. Bunu biliyorsun, Kit. Ama senin içinde yaşayacağım, sonra da senin çocuklarının ve torunlarının içinde. Böylece sonsuza kadar yaşayacağız: sen, ben, bütün göçmüşler ve de bütün doğacak olanlar.”

Çevremiz giderek aydınlandı ve dedemin son Noel günü başladı.

Sabah, Noel ağacının altındaki hediyeler, elmalı çörekler, sosisli sandviçler ve şarap, babamın çakır keyif olması, tıraş losyonu kokuları saçarak yeni kareli ceke-tiyle dolanması, annemin sallantılı gümüş küpelerini göstermesi, CD çalıcıdan yükselen Noel şarkılarıyla geçti. Ev sıcaktı; hindi, sosis ve baharatlı puding kokuları ve buharıyla doluydu. Allie kırmızı ve yeşiller içinde, saçında erimekte olan kar taneleri, hepimize küçük hediyelerle çıkageldi. Dedemle birlikte, “İyi Kral Wenceslas” şarkısını söyledi, Noel ağacındaki çikolata par-lardan yedi, hızlı hızlı konuştu, kıkırdadı ve Noel’e ba-yıldığını söyledi. O giderken, çitin yanında durduk bir-likte. Kulaklarında mini kasetçalar kulaklıklarıyla, yeni bisiklet ve patenleri üstündeki çocukları izledik. Mut-luluk içinde gülüşerek, devinip kaymalarını seyrettik.

“Çok güzel, değil mi?” dedi Allie. “Yaşadığımız yer.”

“Buradan bir an önce kurtulmak istediğini sanı-

yordum.”

“Evet. Ama nereye gidersem gideyim, onu yanımda götüreceğim.”

Beni yanağımdan öptü ve kızardı.

“Stoneygate’e gelmiş olmandan dolayı çok mutluyum, Bay Watson,” diye fısıldadı ve kaçarak uzaklaştı.

John Askew geldiğinde neredeyse öğlen olmuştu.

Kapıyı çaldığında sofrayı kuruyordum: Bıçaklar, çatalar, şarap bardakları, servis altlıkları.

“Ben bakarım,” diye seslendi annem.

Kapıyı açtığında bir sessizlik oldu.

O yöne bakınca, kalın yapısı, koyu renk saçları, kara gözleriyle onun orada durduğunu gördüm. Kapıya koşup, annemin yanından sıyrılarak eşige çıktım.

“John!” dedim.

Sonra da gülmeye başladım; çünkü ceketini açıp, göğsüne astığı bebek kardeşini göstermişti. Bebek kürklü kukuletasıyla bize gülücükler atıyordu.

Annemin gözlerindeki kuşku ve öfkenin, bebeği görünce nasıl yumuşayıverdiğini fark ettim.

“Yalnızca bunu getirmiştin,” dedi Askew.

Bir zarf uzattı. İçindeki kartı çıkardım. Metruk alanın resmini yapmış, ortasına da, tepesinde uçuşan melekler, dibinde oyun oynayan çocuklarla, kocaman bir Noel ağacı çizmişti. Karta yalnızca, *Mutlu Noeller. John Askew*, diye yazmıştı.

“Kız kardeşin çok tatlı,” dedi annem.

Askew gülümsedi. Gözlerinde yepyeni bir parıltı vardı.

“Yaaa!” dedi. “Müthiş.”

Anneme baktım.

“İçeri gel,” dedim.

John başını salladı. “Geri dönmem gerek,” dedi. “Yalnızca kartı getirmiştim.”

“Evet, haydi gel,” dedi annem. “Bebek donacak orada.”

Askew çekinerek, hantal hantal içeri girdi. Şaşkın şaşkın ayaklarını değiştirerek, oturma odasında dikildi. Babam gelip, onu süzdü.

“John bunu getirmiş,” dedim babama ve kartı gösterdim.

Askew Noel ağacına, televizyona ve uyuyan dedeme baktı.

Derken annemle göz göze geldi.

“Yarattığım sorunlar için özür dilerim, Bayan Watson, Bay Watson,” dedi. “Bir daha olmayacak.”

“Güzel,” dedi annem.

“Çocuk oyunları,” dedi babam. “Çocuk oyunları, ha? Artık geçti bunlar.” Uzanıp, Askew’un elini tuttu. “Mutlu Noeller, John,” dedi. “Ve ailene de.”

“Sağ olun,” dedi Askew. “Teşekkürler. Mutlu Noel-ler.” Gidecekmiş gibi ceketini bebeğin üstüne örttü.

“John Askew,” dedi dedem, gözlerini açarak.

“Doğru,” dedim.

Dedem gözlerini ona dikti.

“Yaaa!” dedi. “Doğru. Senin dedeni tanırdım, oğlum. İyi ve cesur bir adamdı.”

Bebek sızlandı; Askew yine ceketini açınca bize gülücükler attı. Dedem sevinçle soluğunu tuttu.

“Cik cik,” dedi dedem. “Cik cik, küçük sıpacık.”

Dedem gülümsedi. “Azıcık versene, ha?”

“Evet,” dedi annem. “Haydi ver, John.”

Askew bebeği askısından çıkarıp, dedemin kucağına koydu. Dedem onu tuttu, komik suratlar yaptı, onunla birlikte kıkırdadı.

“Adı ne?” diye sordu.

“Lucy.”

“Cik cik, küçük Lucy. Cik cik, güzel kız.”

Sonra sustu ve hep birlikte yaşlı adamla bebeğin mutlulukla birbirlerinin gözlerinin içine bakışını izledik.

Annem Askew’un koluna dokundu.

“Annen nasıl?” diye sordu.

“İyi. İyi olacak.”

“Ona göz kulak ol artık, oğlum.”

Askew başıyla onayladı. “Evet, olacağım.”

Bebek kıkırdadı.

“En iyisi onu eve götüreyim,” dedi Askew.

Bebeği almak için eğildi.

Dedem bebeğin yanağını öptü.

"Güle güle, küçük Lucy," diye fısıldadı.

Askew ceketini örttü. Onu kapıdan geçirdim.

"Görüşürüz, Kit," dedi.

"Görüşürüz, John. Mutlu Noeller."

Sonra yemeği hazırlamaya devam ettik. Masadaki mumları yaktım. Dedem bir uyuyup, bir uyanıyordu. Annem beni süzdü.

"Ee?" dedi. "Bundan ne sonuç çıkarmalıyız şimdi?"

Omuzlarımı silktim.

"O düzeldi işte," dedim. "Gerçekten düzeldi."

O sırada babam dumanları tüten, koca hindiye getirdi.

"Haydi!" dedi. "Bütün mevziler harekete geçsin! Herkese mutlu Noeller!"

Dedem yerinden sıçrayarak uyandı.

"Güle güle!" dedi. "Güle güle, tatlı Lucy."

beş

Dedem ocak ayının ortasında öldü. Buzlar erimeye başlıyordu. Metruk alanda su birikintileri oluşmuş, yollar-daki karlar sulu çamura dönüşmüş, bahçelerin ve alıç çitlerinin diplerinde kar öbekleri kalmıştı. Okuldaydım. Dobbs yine yeryüzü hareketlerini anlatmaya girişmişti. Bir milyon yıl ileri gidebilseydik, şimdi gördüğümüz her şeyin değişmiş olacağını söylüyordu: Ne Stoneygate, ne akan nehir, ne metruk alan, ne de bizler olacaktık.

“Yeryüzü sürekli olarak kendini yeniler,” dedi. “Kı-talar ilerler, yeryüzeyi kırılır, alttan ateş fışkırır. Tepeler yok olur, deniz yükselip küçülür. Dünya eksenini üzerinde yön değiştirir ve bize ateşli sıcaklar ya da buz gibi soğuklar getirir. Aramıza çöller ya da buzullar girer. Bütün gördüklerimiz ve bütün bildiklerimiz yutulur, kaybolur ve tekrar geri çıkar.”

Gülümsedi.

“Biz çaresiz, küçük şeyleriz,” dedi. “Zaman denilen canavar bizim en büyük düşmanımızdır ve ondan kaçış yoktur.” Yine gülümsedi. “Ancak bu, ödevlerimizi yapmamız gerekmediği anlamına gelmez.”

Sonra da bir dizi ödev kâğıdı dağıttı.

Kapıya gelen küçük bir birinci sınıf öğrencisiydi.

“Afedersiniz, efendim,” dedi çekinerek. “Christopher Watson ofise gidecekmiş, lütfen.”

Annem orada bekliyordu ve hiçbir şey söylemesine gerek yoktu.

Dedem Aziz Thomas Mezarlığı’nda büyükannemin yanına gömüldü. Mezarın bulunduğu yer dedemlerin düğün fotoğrafında görülebiliyor. Adımın bulunduğu anıt da yakınlarında. Cenazeye bir sürü insan geldi: Dedemin hayatta olan madenci arkadaşları, eski ailelerin üyeleri. Allie, kırmızı ve yeşiller içinde yanımda duruyordu. John Askew biraz geride annesi ve babasıyla birlikteydi. Çok gözyaşı döküldü, ama sonra anılar ve öyküler başlayınca ev kahkahalarla çınladı.

O gece karanlıkta yatarken, duvarın ötesindeki sessizliği dinledim.

“İyi geceler, dede,” diye fısıldadım.

Elini elimde hissettim.

“İyi geceler, oğlum. İyi geceler.”

altı

John Askew yine okula geliyor artık. Haftada iki gün, resim derslerinin olduğu öğleden sonraları okula devam etmesine izin veriyorlar. İçindeki canavarı denetleyebilirse, tam gün gelebileceğini söylediler. Lak'ın öyküsü için yaptığı resimler, benim yazılarımla birlikte kordorda sergileniyor. Bunlar çok güzel ayrıntılandırılmış çizimler: Mağaradaki aile, ayı, buzlar dünyası, Lak ve ayı postu içindeki bebek, Lak'ın, onu karşılamak için kollarını uzatmış, hayvan postları içindeki annesi. Kızıl Kafa, öykümü ona resimletmekle çok doğru bir iş yaptığımı söylüyor.

“Bunlar harika,” diyor. “Sanki resmettiği şeyleri gerçekten görmüş gibi. Senin anlattıklarına çok güzel uyuyorlar. Aynı öykünün yüreği ve ruhu gibiler.”

“Evet,” diye yanıtlıyorum. “Sanki aralarında kan bağı var.”

“Evet,” diyor.

Askew'un babası içkiyi bıraktı. Artık onun yollar da sendeleyerek yürüdüğünü görmüyoruz. Kamburlaştı ve küçüldü, ama Askew'a dediklerine göre, kendine

bakarsa yeni bir adam olabilirmiş. Delik deşik çıkmaz sokaktaki ev derli toplu. Penceredeki perdeler açık, bahçe temiz. Bebek annesinin elini tutarak, ilk adımlarını atmaya başladı. Ağabeyi ile birlikte bir battaniyenin üstünde oturup, gülücükler atıyor. Arkasında, uzaktaki çayırlara uzanan, maden ocaklarıyla delik deşik tepeler görülüyor. Yukarıda, bizim maden kuyumuzu temizlediler. Yeni direklerle tavanını sağlamlaştırdılar. Tünel zeminlerindeki molozlar kaldırıldı. Elektrikli aydınlatma sistemi döşendi. Girişe demir bir kapı yapıldı ve haritalarla tarihimizi anlatan açıklamalar asıldı. Dobbs sınıfları oraya götürmeye başladı. Çocuklar kasket takıp kıkırdaşıyor ve korkuyla dudaklarını kemiriyorlar. Yaşlı bir madenci kapıyı açıp, geçmişin harikalarını ve tehlikelerini anlatarak onları gezdiriyor. Bazen elektrikleri kapatıyor ve maden çığlık sesleriyle doluyor.

Dedemin anı eşyasını odama taşıdım. Masamda oturup, onları elliyor ve içlerinde barındırdıkları, anlatılmayı bekleyen öykülerini duyumsuyorum. Sık sık arkadaşlarım geliyor ve birlikte metruk alana yürüyoruz: Allie, Askew ve ben. Sokak köpeği Jaks de peşimizden geliyor. Bazen çocukların, öldüğü sanılanlar bunlar, diye fısıldaştıklarını duyuyoruz. Metruk alan oyun oynayan çocuklar ve yürüyüş yapan komşularla dolu. Gözlerimizi kısıp baktığımızda, geçmişte oyun oynayıp

yürüyenlerle de dolu olduğunu görüyoruz. Güneş ışınlarının nehirde oynadığı, havanın titreştiği en parlak günlerde, dedemle büyükannemi görüyorum önümde. Onları izliyorum. Nehir boyunca arkadaşlarımla yürüyorum. Biliyorum ki, bizi görebilen birileri olduğu sürece, sonsuza dek burada yürüyeceğiz.